

міжнародний спеціалізований аналітичний журнал

САДІВНИЦТВО

Horticulture & Vegetable growing. Technologies and Innovations

ОВОЧІВНИЦТВО

4-5

(42-43)
2024

ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ

www.techhorticulture.com

Fleuren
BOOMKWEKERIJ

САДИВНИЙ МАТЕРІАЛ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЯКОСТІ

від одного з найбільших розсадників
у Нідерландах із понад 100-річною історією

с. 30

Хузейфа Ібрагім
+31(622) 44 68 99
+31(615) 92 62 72
www.fleuren.net

с. 38 **Закарпатський сад**
«Файно Фрут»: фаніні фрукти
фанінім людям

с. 60 «Сади Полісся»: ставка
на вишню з орієнтацією
на експорт

с. 92 **Елітна картопля –**
запорука високих врожаїв.
Досвід «АГРІКО УКРАЇНА»

ІНДИВІДУАЛЬНІ РІШЕННЯ ДЛЯ ПЕРЕРОБКИ ФРУКТІВ ТА ОВОЧІВ

- Машини для автоматичної подачі яблук
- Машини для очищення від шкірки, видалення серцевини і нарізання
- Автоматичні лінії для очищення яблук

ITALIAN PRODUCT

Via Brancaccio 11, I - 84018 Scafati (SA) | www.pndsrl.it | info@pndsrl.it | Tel. +39 081 8509368

Стійкі водні рішення

для обробки та пакування
сільськогосподарських продуктів харчування

Надійний партнер, досвідчений у галузі сільського господарства

- Індивідуальні рішення. Наші модульні системи можуть задовольнити всі потреби. Ми можемо допомогти визначити ідеальну конфігурацію для конкретного запиту.
- Вписується в будь-який виробничий процес, ідеально інтегрується з мийними лініями Agrofood в будь-якій упаковці та виробничому середовищі. Співпрацюємо з провідними постачальниками систем і компонентів.
- Ми маємо 25 років досвіду в сільському господарстві, проведенні спеціалізованих власних внутрішніх досліджень і розробок та співпраці з відомими дослідницькими інститутами.
- Сервісна служба VAM доступна 24/7. Більше того, віддалений моніторинг дає змогу збирати дані для профілактики технічного обслуговування і прогнозування несправностей.
- Найкраще співвідношення ціни та якості.

Сталі рішення з багатьма перевагами

- Зменшення споживання дорогої питної води.
- Немає утилізації, тому рішення екологічно безпечні.
- Ефективний виробничий процес зі скороченим технічним обслуговуванням та простоями.
- Чиста вода завжди доступна.
- Завчасна підготовка до майбутніх змін у правових нормах.
- Задоволення вимог клієнтів.
- Підвищення безпеки харчових продуктів у вашій компанії.
- Зменшення кількості відходів/ґрунту.

МЕДІАГРУПА «ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ» ВІТАЄ ВСІХ ЧИТАЧІВ І ПАРТНЕРІВ З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ ТА НОВИМ 2025 РОКОМ!

2024 рік приніс багато викликів, а з ними й нові рішення у веденні фермерського бізнесу. Сади, ягідники, горішники цвіли та дали врожай, попри заморозки навесні, аномальну спеку та інші природні виклики. Фермерські господарства і далі працюють у регіонах неподалік зони ведення бойових дій та демонструють при цьому чудові результати у вигляді якісного врожаю. Все це ще раз підтверджує стійкість українців, здатність швидко адаптуватися до нових умов, шукати нові рішення, впроваджувати нові технології, які, зокрема, просувають журнали медіагрупи «Технології та Інновації» – «Садівництво та Овочівництво. Т. І.» & «Горішник», «Ягідник».

Зараз, коли 2024 рік завершується, хочеться сконцентруватися тільки на хорошому і поставити за ціль досягати ще більших успіхів у майбутньому. Для цього насамперед необхідно не втрачати сил та терпіння в боротьбі з росією та максимально допомагати Силам оборони України, підтримувати їхній бойовий дух. В єдності – наша сила. Також не менш важливо не втрачати оптимізму в розвитку свого бізнесу. А те, що цей оптимізм є, що є віра в краще майбутнє і впевненість у стабільності, демонструють науково-практичні конференції та форуми, які організовує медіагрупа «Технології та Інновації», адже участь у них беруть сотні людей.

У передноворіччя хочеться побажати всім вам, дорогі читачі та партнери, добра та удачі в реалізації нових задумів. Журнали медіагрупи збирають ау-

диторію успішних та оптимістичних людей. Тож зичимо вам досягати ще більш значних вершин у розвитку свого бізнесу! Нехай всі ваші рідні будуть у безпеці, а ті, хто чекає дорогих людей з війни, нарешті дочекається їх цього року вдома – із Перемогою. Плекаймо разом сади та ягідники, розвиваймо технології, рухаймося вперед!.. А медіагрупа «Технології та Інновації» разом із її ефективними інформаційними майданчиками – друкованими виданнями, сайтами та соцмережами – допоможе вам просувати ваші ідеї та популяризувати ваш успіх.

**Мирного Різдва та щасливого Нового року!
До зустрічі в успішному 2025 році!**

*Щиро – ваш колектив медіагрупи
«Технології та Інновації».*

«Садівництво та Овочівництво. Технології та Інновації» № 4–5 (42–43) 2024 р.

Дата виходу у світ – 16.12.2024 р.
Оформити передплату можна в редакції та у відділеннях Укрпошти.
Індекс видання, розповсюджуваного за передплатою: 60216.
Тираж – 3 тис. примірників.
Поштова адреса: вул. С. Крушельницької, 77 А, м. Рівне, Україна, 33023.
Адреса для листування: м. Рівне, 33027, а/с 241. Тел.: +38 068 568 58 22; +38 067 238 18 51.
E-mail: rmedia@ukr.net, katernyna.koneva@gmail.com.

Ідентифікатор медіа в реєстрі Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення: R30-03742 від 11.04.2024 (Рішення Національної ради № 1272). Журнал рекомендований фахівцям із садівництва, овочівництва, горіхівництва, виноградарства, квітникарства, також спеціалістам переробних підприємств, науковцям і всім, хто зацікавлений створити власний бізнес у цих галузях. Виходить українською мовою. Розповсюджується через адресну розсилку та шляхом передплати керівникам і головним спеціалістам сільськогосподарських підприємств, що спеціалізуються на вирощуванні плодівих і ягідних саджанців, садівництві, овочівництві, ягідництві, горіхівництві, виноградарстві, квітникарстві, та підприємств переробної галузі, на спеціалізованих виставках, семінарах, конференціях в Україні та інших країнах світу. Кількість реклами в загальному обсязі видання становить 45 %.

Виходить 5 разів на рік і розповсюджується на всій території України (паперова версія) і у світі (pdf-версія).

Директор: Надія Ящук, rmedia@ukr.net.
Головний редактор: Катерина Конева.
Випускові редактори: Катерина Трачук, Анна Проніна, techandinnosad-beer@ukr.net
Журналісти: Марина Степанюк, Оксана Марчук, Світлана Горошко, Катерина Трачук, Анна Проніна.
Літературний редактор, коректор: Дар'я Аулова.
Дизайн, верстка: Олександра Григор'єва.
Передплата і реклама: Лариса Товкач, +38 097 968 95 16, sad.nti@ukr.net; Ірина Петронюк, +38 096 491 66 92, oksana.buh.ti@gmail.com; Анна Панкратенкова, +38 097 759 25 83, +38 095 607 09 04, reklama.nti@gmail.com

Контент-редактор сайту
www.techhorticulture.com:
Світлана Горошко, +38 067 270 02 64, s.lanulya@gmail.com

Бухгалтерія: +38 096 491 66 92, oksana.buh.ti@gmail.com

Назва, концепція, зміст і дизайн журналу «Садівництво та Овочівництво. Технології та Інновації» є інтелектуальною власністю засновників і охороняється Законом «Про авторське право». За зміст рекламних оголошень редакція відповідальності не несе. Думка редакції може не збігатися з точкою зору авторів публікацій. Передрук тільки з дозволу редакції. Віддруковано: підрядник ФОП Агеева Л. С. на типографії ТОВ «АРТ СТУДІЯ ДРУКУ». Замовлення № 83 від 4 грудня 2024 р.

ЗАПРОШУЄМО ВЗЯТИ УЧАСТЬ У КОНФЕРЕНЦІЯХ МЕДІАГРУПИ

ТЕХНОЛОГІЇ
ІННОВАЦІЇ

27-28 ЛЮТОГО 2025 РОКУ
II МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
**ОВОЧІВНИЦТВО ТА ЯГІДНИЦТВО:
ВІДКРИТИЙ І ЗАКРИТИЙ ҐРУНТ.
ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ**

10-11 КВІТНЯ 2025 РОКУ
**XIV ФОРУМ ПИВОВАРІВ,
ДИСТИЛЯТОРІВ
І ВИРОБНИКІВ НАПОЇВ**

5-6 ЧЕРВНЯ 2025 РОКУ
III МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
**УСПІШНЕ САДІВНИЦТВО
І ПЕРЕРОБКА:
ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ.**
ЗЕРНЯТКОВІ, КІСТОЧКОВІ, ГОРІХОПЛІДНІ

4-5 ВЕРЕСНЯ 2025 РОКУ
**XV ФОРУМ ПИВОВАРІВ,
ДИСТИЛЯТОРІВ
І ВИРОБНИКІВ НАПОЇВ**

30-31 ЖОВТНЯ 2025 РОКУ
IV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
**УСПІШНЕ САДІВНИЦТВО,
ОВОЧІВНИЦТВО І ПЕРЕРОБКА:
ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ**
ЗЕРНЯТКОВІ, СОКИ, ПЕРЕРОБКА

11-12 ГРУДНЯ 2025 РОКУ
IX МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
**ЯГІДНИЦТВО І ПЕРЕРОБКА:
ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ**

11-12 ГРУДНЯ 2025 РОКУ
**V КОНГРЕС ІЗ ЗАМОРОЖУВАННЯ
ТА ХОЛОДНОЇ ЛОГІСТИКИ**

БІЛЬШЕ
ІНФОРМАЦІЇ
НА САЙТІ

www.forum.techdrinks.info

РЕЄСТРАЦІЯ
УЧАСНИКІВ І ПАРТНЕРІВ

Анна Панкратенкова, тел: +38 097 759 25 83, reklama.nti@gmail.com
Лариса Товкач, тел: +38 097 96 89 516, sad.nti@ukr.net
Ірина Петронюк, тел: +38 096 49 166 92, oksana.buh.ti@gmail.com

САДІВНИЦТВО
ОВОЧІВНИЦТВО

www.techhorticulture.com

ГОРІШНИК

www.jagodnik.info

ЯГІДНИК

БІЕР
НАПІ

www.techdrinks.info

44

Фермерське господарство «Ілащук»: шлях до успішного органічного садівництва на Буковині

68

Виноградне господарство Ольги Юліної: від сімейної традиції до бізнесу з душею

98

Гід із обладнання для переробки ягід та овочів від компанії **«ПБ інжиніринг Україна»**

НОВИНИ

6 Сад саджають партнери. ФГ «Валентина» і компанія BTU поєднали зусилля для розквіту

події

7 Нові технології у садівництві – шлях до успішного та прибуткового бізнесу. Результати конференції «Успішне садівництво, овочівництво і переробка: технології та інновації. Зерняткові. Соки. Переробка»

САДІВНИЦТВО ЯК БІЗНЕС

16 «Наші кісточкові сорти підлаштовуються під клімат та ринок», – голова ФГ «Відродження» Іван Ярмолюк

20 «Земельний капітал»: дієві препарати для вашого саду

події

22 Interroma створює світові тренди у вирощуванні яблук

30 Гарний колір і смак, висока продуктивність і стійкість – візитка сортів компанії Fleuren

ЗЕРНЯТКОВІ

32 Яблука з «Зорі» цінують в Об'єднаних Арабських Еміратах та Туреччині

ТЕХНОЛОГІЇ САДІВНИЦТВА

36 Інноваційні сітки від компанії SMG – надійний захист від граду та інших погодних ризиків

ЗЕРНЯТКОВІ

38 Файні фрукти – файним людям. Завдяки чому на продукцію із закарпатського саду «Файно Фрут» є сталий попит

ЗАХИСТ РОСЛИН: НАУКА

42 Захист промислових садів від червоноголової яблуневої попелиці. *Юрій ЯНОВСЬКИЙ, доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри захисту і карантину рослин Уманського національного садівництва МОН України*

ЗЕРНЯТКОВІ

44 Фермерське господарство «Ілащук»: шлях до успішного органічного садівництва на Буковині

КІСТОЧКОВІ: НАУКА

48 Актуальні питання створення сучасних насаджень черешні. *О. А. Кіщак, завідувача селекційно-технологічним відділом Інституту садівництва НААН України, доктор сільськогосподарських наук*

ПЕРЕРОБКА

52 Соки – як для себе. Як у фермерському господарстві «Агросвіт-СВ» виготовляють продукцію, орієнтовану на високу якість та вподобання споживачів

САДІВНИЦТВО ЯК БІЗНЕС

57 Гранти на багаторічні культури: як помилки в проєктах створюють зайві проблеми. Про це розповів Сергій РЯБКОВ, головний інженер проєктів ТОВ «Водовід»

КІСТОЧКОВІ

60 «Сади Полісся»: ставка на вишню з орієнтацією на експорт

ВИНОГРАДАРСТВО

65 Новий стандарт захисту. Японський фунгіцид ПАРАД виходить на український ринок. Його анонсує компанія «Самміт-Агро Юкрейн»

68 Виноградне господарство Ольги Юліної: від сімейної традиції до бізнесу з душею

70 Зони виноградарства – промислове та аматорське. Сорти – столові, технічні, авторські. Укривне та неукривне виноградарство. Розсадництво. *Е. В. Куліджанов, канд. с.-г. наук, доцент, директор Південного міжрегіонального центру ДУ «Держґрунтохорона»*

КВІТНИКАРСТВО

74 Зацвів бузок духмяно і красиво... Правила догляду від розсадника «Ягідне МС»

ПЕРЕРОБКА

76 Дегустація соків прямого віджиму: нові смаки від українських виробників

80 У ногу з часом і сучасними потребами виробників. Нові можливості переробки з обладнанням для фруктів від PND Fruit Processing Machinery

82 «Наш споживач – вибагливий гурман, який дбає про своє здоров'я», – Микола БЕРЕЗИН, співвласник компанії «Пірнівська Діжка»

84 Створіть ефективний переробний бізнес з обладнанням від KRONEN GmbH

ОВОЧІВНИЦТВО

86 Від асортименту овочів залежить успіх виробництва. Як обрати оптимальний набір для вирощування та що потрібно врахувати у процесі роботи, – поради від ТОВ «Аквафармагро ОЛ»

ГОРІШНИК

90 Вирощування фундука в Україні: перспективи прибутку з ринком, що розширюється. Експертна оцінка агронома Еліо Рессіа, представника компанії Corylus Est та Vita Plant

ОВОЧІВНИЦТВО

92 Елітна картопля – запорука високих врожаїв (досвід компанії «АГРІКО УКРАЇНА»)

ПЕРЕРОБКА

98 Гід з обладнання для переробки ягід та овочів від компанії «ПБ інжиніринг Україна»

ГОРІШНИК

101 Василь БАБАНСЬКИЙ: «Мигдалевий сад додуватиме вашу сім'ю понад пів століття»

ПОДІЇ

103 FRUIT LOGISTICA-2025: найбільша світова виставка плодоовочевої галузі відбудеться в Берліні на початку лютого

Нові правила щодо маркування продуктів у ЄС

Нові правила маркування харчових продуктів почнуть діяти у Європейському Союзі з нового року. Відповідно до директив ЄС, на пакуваннях овочів і фруктів не буде надписів «преміум», «найвища якість» тощо. Це зроблено, щоб запобігти введенню споживачів в оману, повідомляє jagodnik.pl.

Нові законодавчі зміни ґрунтуються на двох постановах: Делегованому Регламенті Комісії (ЄС) 2023/2429 від 17 серпня 2023 року та Імплементативному Регламенті Комісії (ЄС) 2023/2430 від 17 серпня 2023 року.

Згідно з новими правилами, пакування або етикетка повинні містити лише детальну інформацію про продукт, надану відповідно до маркетингових стандартів. Іншими словами, вони можуть містити лише інформацію, яка фактично піддається вимірюванню та охоплюється детальними правилами, такими як визначення класу продукту, його розміру, сорту чи комерційного типу. Тому нові ярлики, пакування чи бирки (форма чи зовнішній вигляд регламентом не визначені, тому вони можуть залишитися такими, як і раніше) не зможуть містити такі терміни, як «найвища якість», «преміум» тощо.

Важливою зміною також є акцент на кращому інформуванні споживачів про країну походження товару, а не про місце його пакування. Країна походження, відповідно до нових правил, має бути помітнішою на пакуваннях або етикетках. Пакування також повинне містити точні дані – назву та адресу – пакувальника або відправника та повну назву країни походження.

Торговельна інспекція якості сільськогосподарської та харчової продукції нагадує, що забезпечення відповідності маркування харчових продуктів у надійний спосіб, який не викликає сумнівів у споживачів, відповідно до вимог законодавства, є обов'язком суб'єктів підприємницької діяльності, які відповідальні за харчові продукти, що надходять в обіг. Неправильне маркування харчових продуктів може бути підставою для заборони розміщення їх на ринку.

Feno Kons.GmbH
I-39044 Neumarkt (BZ)
Italy | info@feno.it

СЕЛЕКЦІЙНІ ПРОГРАМИ, ТОРГОВЕЛЬНІ МАРКИ, МАРКЕТИНГ І ПАТЕНТНЕ УПРАВЛІННЯ

BOOK YOUR VISIT

FENO має справу з глобальним продуктом у всіх сенсах. **FENO** вважає себе сполучною ланкою між місцевими розсадниками дерев і міжнародним бізнесом у секторі вирощування яблук. Міжнародні мережі відкривають нові можливості та підтримують партнерство завдяки якісному посадковому матеріалу від **FENO**.

- Сорти групи Gala • Golden Delicious
- Red Delicious • Сорти групи Fuji
- Сорт, стійкий до парші, – Red Topaz(s)
- Сорти під спостереженням (GxP3, Fuji x Pinova, Breaburn x Pinova)
- Інші сорти

ВІДВІДАЙТЕ НАС НА МІЖНАРОДНИХ ВИСТАВКАХ:

- **FRUIT ATTRACTION 2024**
8–10 жовтня (Мадрид, Іспанія)
- **INTERPOMA 2024**
21–23 листопада (Больцано, Італія)
- **FRUIT LOGISTICA 2025**
5–7 лютого 2025 р. (Берлін, Німеччина)

Офіційний дилер в Україні

Сергій Зубар

☎ +38 (097) 95 04 185

✉ biochemagro.communication@gmail.com

реклама

Сад саджають партнери

ФГ «Валентина» і компанія VTU поєднали зусилля для розквіту

Науково-практичні конференції, які успішно організовує та проводить медіагрупа «Технології та Інновації», – це не лише майданчик для зустрічей бізнес-партнерів та колег, а ще й місце для початку тісної дружби та реалізації спільних проєктів. Власне, на XI Міжнародній науково-практичній конференції «Успішне садівництво, овочівництво і переробка: технології та інновації. Зерняткові. Соки. Переробка», яка відбулася в Кам'янці-Подільському, представники ФГ «Валентина» поділилися з Біотехнологічною компанією VTU планами закласти новий сад. І вже є результат – яблуневий сад площею 0,9 га. Сад висадили у результаті тимбилдингу, запрошення на який від господарства отримали працівники Біотехнологічної компанії VTU.

Через 2–3 роки його планують відкрити для самозбирання. А от який саме сорт яблунь там висадили, поки що тримають у секреті.

– Однорічні саджанці для нашого саду ми купували в компанії GAC Group, а якого саме сорту – не розголошуємо. Через 2–3 роки всі дізнаються. Поки можу лише сказати, що він буде привабливим і цікавим для наших відвідувачів, – зауважила співзасновниця господарства **Віталіна СЕМЕРОГ**.

Площу, де росте новий сад, розкорчували чотири роки тому. Раніше на ній росли яблука сорту Чемпіон, однак із часом вони стали неконкурентними для ФГ «Валентина». На місці для нових насаджень проводили сидератну сівозміну – сіяли гірчицю та жито.

– Цього року навесні на ділянці росло жито, яке ми задискували після Великодня. Упродовж сезону ми дискували бур'яни, і вже у вересні внесли у ґрунт органічні добрива, а пізніше – мінеральні. Тоді розмітили площу. У рядки внесли мінеральні добрива на глибину 30 см. Це дозволить у майбутньому рослині почуватися добре аж до наступного сезону. Потім мотобуром зробили ями, поставили стовпи та натягли шпагату. На цьому етапі господарство

співпрацювало з компанією «САД ОК», – розповів агроном господарства **Антон СИРОВАТЕНЬ**.

Саджанці висаджували вручну, і тут добре попрацювала команда Біотехнологічної компанії VTU. До речі, під час висадки саду використовували добриво HELPROST®, призначене для стимуляції швидкого росту та розвитку кореневої системи.

– Ми вимочували кореневу систему саджанців у HELPROST®, після посадки ще раз полили площу добривами та чистою водою. Навесні плануємо встановити на ділянці систему краплинного зрошення. Будемо обробляти сад препаратом МЕТАВАЙТ, який захищає рослини від ґрунтових шкідників, зокрема від личинок травневого хруща, – поділився планами агроном ФГ «Валентина».

У результаті спільної праці колективи ФГ «Валентина» та Біотехнологічної компанії VTU висадили 12 рядів яблуні, загалом 1800 саджанців.

– Насправді думала, що наші колеги посадять менше, а вони вирішили повноцінно попрацювати. Ми отримали приємний досвід співпраці, який розпочався з дружнього жарту на конференції,

а став частиною командотворення. Колектив Біотехнологічної компанії VTU вже планує приїхати до нас на збір яблук та груш. Тому вважаю, що такий корпоративний напрям співпраці потрібно активно розвивати, запрошувати колег на спільні заходи, – зазначила Інна Семерог.

На згадку про висадку саду колектив Біотехнологічної компанії VTU отримав сік, який виготовляє фермерське господарство, яблука та навіть саджанці дерев.

Тим часом робота у ФГ «Валентина» триває. Оскільки погода сприяє, то нині тут активно висаджують малину сорту Мапама. Планують встигнути збільшити ягідник ще на 5 рядків.

– Цей сорт гарно себе продемонстрував цього року. Зазвичай малину ми переробляємо. Але цього сезону була хороша ціна на ягоду, а ми зібрали якісні плоди, тому майже всю малину реалізували на свіжому ринку.

Для продажу на свіжому ринку і частково на власну переробку в господарстві вирощують яблука. А вже через три роки можна буде власноруч зібрати і скуштувати врожай із нового саду, який разом заклали ФГ «Валентина» та Біотехнологічна компанія VTU.

Нові технології у садівництві – шлях до успішного та прибуткового бізнесу

Результати конференції «Успішне садівництво, овочівництво і переробка: технології та інновації. Зерняткові. Соки. Переробка»

УСПІШНИЙ ЗАХИСТ ТА ЖИВЛЕННЯ – ВАЖЛИВИЙ КРОК ДО ЯКІСНОГО ВРОЖАЮ

У садівництві багато викликів. Найпоширеніші – це зимостійкість та весняні приморозки, а також формування та обрізування, хвороби та шкідники, людський чинник.

– Успіх наступного сезону починається, фактично, з липня поточного сезону, коли ми починаємо готуватися до нового сезону. Зокрема, з кінця червня починається закладання і диференціація генеративних бруньок. Якщо ми грамотно організуємо захист та живлення дерев, то зможемо підвищити і зимостійкість, і морозостійкість дерев. Висока зимостійкість плодових дерев спостерігається в тих випадках, коли навесні вносять азотні і калійні добрива або коли азот вноситься навесні, а в другій половині вегетації додатково – фосфорно-калійні добрива. Важливо слідкувати за здоров'ям рослин. Здоровим насаперед має бути листок, тому

Бізнес рухають нові технології. А садівничий бізнес і поготив. Русії прогресу – найновіші технології у садівництві та овочівництві – презентували учасники та партнери XI Міжнародної науково-практичної конференції «Успішне садівництво, овочівництво і переробка: технології та інновації. Зерняткові. Соки. Переробка», що відбулася 24 жовтня у Кам'янці-Подільському, у готельно-ресторанному комплексі «Клеопатра». Під час заходу, що зібрав понад 160 людей з усієї країни та з-за кордону, про нові технології говорили спікери на сцені, а також понад 30 компаній презентували свої найновіші розробки на окремих стендах на виставці.

Вероніка Маснюк, Вадим Кузьмінський (EFT GROUP)

Представники компанії «Гросстар», офіційного імпортера бельгійських добрив «Грогрін»

Конференції медіагрупи «Технології та Інновації» завжди збирають повні зали людей

що він продукує фотосинтез, завдяки чому рослина отримує цукри. Цукри – це основний фактор для формування хорошого врожаю яблук. Якщо рослина накопичить достатньо цукрів на зиму, то вона добре переживе і зиму, і весняні приморозки, – розповів менеджер з управління компанією **ТОВ «БАСФ» Володимир ВОЄВОДІН**.

Учасники конференції презентували багато дієвих засобів, які допоможуть отримувати якісні врожаї. Серед презентованих засобів були й новинки. Так, зокрема, провідний спеціаліст із садівництва **«Самміт-Агро Юкрейн»**, керівник Центрального регіону **Андрій ОСИКОВИЙ** презентував японський фунгіцид «ПАРАД» на основі нової SDHI.

– Препарат розроблений для контролю хвороб ріпаку, соняшнику та винограду з посиленою дією проти склеротиніозу, сірої гнилі, альтернаріозу та оїдіуму. Новітня діюча речовина «ПАРАД» – піразифлумід

(220 г/л) – забезпечує надійний захист культур навіть у найскладніших умовах. Препарат має тривалу профілактичну й виражену лікувальну дію на патогени, стійкий до змивання опадами, не має фітотоксичності та безпечний для бджіл і корисної ентомофауни, – розповів спікер.

Інноваційні препарати на основі міді презентував директор з розвитку компанії **«Родоніт Агро» Олег ДУБИНА**. Спікер звернув увагу на новинку – мікродобриво **VERNO® CaB** для усунення дефіциту кальцію та бору.

– Кальцій важливий для рослин, щоб знижувати появу гіркої ямковитості (особливо в сортів Голден Делішес, Гренні Сміт і Джонатан, Чемпіон, Гала) та інших захворювань плодівих культур, збільшувати розмір плодів та щільність м'якуша під час збору врожаю. Також кальцій сприяє покращенню кольору та щільності плодів. Він знижує втрати під час зберігання плодів. Бор же покращує розвиток бруньок, цвітіння, формування плодів. Як і кальцій, він знижує

втрати під час зберігання плодів. Загалом, препарат **VERNO® CaB** дозволяє оптимізувати витрати на фунгіциди, підвищити врожайність (в середньому на 15 %), якість та строк зберігання продукції, – розповів Олег Дубина.

Спікери на конференції звернули увагу на широкий асортимент різноманітних засобів для захисту та живлення рослин. Так, **Євген ЛУГОВСЬКИЙ**, менеджер з агрономії **Tessenderlo Kerley**, розповів про застосування тіо-сульфатів (**CaTs®** та **KTS®**), які допомагають досягнути найвищої якості плодів. Дієві біологічні засоби презентувала фізіолог рослин **Біотехнологічної компанії ВТУ Ярослава БУХОНСЬКА**. На біологічні рішення звернув увагу також консультант із садівництва та ягідництва компанії **«Агрітема» Олександр БИКОВСЬКИЙ**.

Дієві препарати для догляду за садом презентував продакт-менеджер зі спеціальних культур (садові) **ALFA Smart Agro Іван НАСТАЛЕНКО**:

Серед учасників та партнерів конференції – представники закордонних компаній, зокрема Corylus Est (Італія)

Засоби живлення для зерняткових презентувала компанія «Тімак Агро Україна»

Євген Боянецький, Надія Боянецька («АРДЕЙПАК»), Анна Панкратенкова, Надія Яшук («Технології та Інновації»)

Жанна Матвієнко («Шипшина України»)

– Широкий спектр препаратів, які ми презентуємо сьогодні, дозволяє боротися з багатьма хворобами в саду. Наприклад, Альфа-Мідь допоможе проти парші та альтернarioзу у весняний період, а Камелот, Анелас та Артис Плюс – в захисті від борошнисто роси, парші та альтернarioзу після цвітіння. Фунгіцид Варос крім інших хвороб, ще й надійно захищає від плодovих гнилей.

Комплексні рішення для садівництва та овочівництва презентував продакт-менеджер компанії **Libra Agro Юрій КУХ**. Компанія «Лібра Агро» – ексклюзивний дистриб'ютор добрив Terraflax компанії ICL Specialty Fertilizers в Україні. ICL Specialty Fertilizers – світовий лідер у галузі живлення рослин. Terraflax – серія спеціальних комплексних водорозчинних добрив, розроблена з урахуванням фізіологічної потреби сільськогосподарських культур, яка забезпечує рослини збалансованим мінераль-

ним живленням протягом всього вегетаційного періоду.

– Щоб не мати питань із розчинністю та забиванням крапельниць поливних систем, добрива для фертигації повинні відповідати певним характеристикам. Наприклад, вони мають повністю розчинятися в воді, мати збалансований вміст елементів живлення відповідно до потреб культур у різні фази розвитку. Також добрива повинні мати оптимальний рН робочого розчину, що буде сприяти кращому засвоєнню елементів живлення тощо. Саме такими характеристиками володіють комплексні водорозчинні добрива Terraflax, – розповів Юрій Кух.

Під час конференції обговорили також особливості захисту картоплі. На цю тему звернув увагу менеджер з маркетингу препаратів для захисту спеціальних культур компанії «**Байєр**» **Ігор ТАРУШКІН**. Спікер зазначив, що загалом у світі та в Україні зокрема спостерігається тенденція до

тяжіння картоплярства до переробки. А це насамперед передбачає якість плодів. А високої якості бульб не досягнути без дієвих засобів захисту та живлення рослин. Ігор Тарушкін, з-поміж іншого, презентував препарат Серенада АСО.

– Цей препарат – це штам бактерії *Bacillus amyloliquefaciens* QST-713. Він був зареєстрований для використання на інших культурах значно раніше, ніж для картоплі. Для картоплярів засіб став доступний цього року. Токсини, які виділяє бактерія, бувають бактерицидні та фунгіцидні. Але під час обробок вишні, яблуні чи, наприклад, помідорів обприскуванням Серенада АСО працює як звичайний контактний препарат. Спори бактерій, що містяться у препараті, живуть у ґрунті. У випадку ґрунтового внесення, щойно бактерія відчує кореневі виділення у ґрунті, вона активується, бактерії заселяють ризосферу. Корінці вкриваються плівкою цієї живої бактерії. Що це дає? Вони виді-

Паралельно з виступами спікерів відбулася виставка обладнання, технологій і матеріалів для садівництва, горіхівництва, переробки, охолодження і заморожування. У виставці взяли участь такі компанії: «Агрітема», «Родоніт Агро», «Тімак Агро», BASF, «БАЙЄР», Біотехнологічна компанія BTU, «Самміт-Агро Юкрейн», НВК «Квадрат», BIONORMA, Libra Agro – представник добрив ICL, «ТерраТарса», «Гросстар», «Альфа смарт агро», YASNO, «ДЕ КЕМП Україна», «Шипшина України», «Кліома Сервіс», ФГ «Відродження», «Макіта Україна», NOVOSAD, ТВК «Рамос», Agreeen, Voran, Bee Star, «Сортер-Пак», «Інсолар-Холод», «Толсма», Agro-Mel, «Водовід», «Евкالیпт Р», «Сенс Агро», «САД ОК», «АРДЕЙПАК».

Головний діловий партнер – ГС «УКРСАДВИНПРОМ».

Головний юридичний партнер – ППФ «Пахаренко і Партнери»

Головний технологічний партнер – Група компаній EFT Group, яку на конференції презентували компанії «Біохім Агро» та «ЕФТ ПЛЮС».

Надія Яшук («Технології та Інновації»),
Ігор Тарушкін («БАЙСР»)

Обладнання для сушіння презентувала компанія BeeStar

Іван Можаяв, Наталія Беліхіна («Евкаліпт Р»), Олена Болтовська
(Rosana Biological Solutions), Надія Яшук («Технології та Інновації»),
Олена Климчук, Марія Ройко («Кліома Сервіс»)

ляють токсини, які мають бактерицидну та фунгіцидну активність. Вона активно засвоює поживні речовини з ґрунту та макроелементи, стимулює розвиток кореневої системи. Зокрема, на бульбах вона провокує розвиток корінців не тільки звичайних, а й на столонах. Бактерії також поглинаються корінням, і протягом цього вони віддають корінню ті мікроелементи, які засвоюють з ґрунту.

Також Ігор Тарушкін презентував інноваційний системний фунгіцид Камбаліо® Прайм 20 SC, КС, призначений для контролю фітофторозу картоплі, несправжніх борошнистих рос овочевих і мільдю винограду. Дізналися учасники конференції також про Камбаліо® Смарт 230 SC, КС – новітній досконалий комбінований системний фунгіцид, призначений для контролю фітофторозу картоплі. Наявність двох діючих речовин повністю позбавляє патоген можливості утворити стійку популяцію, яка могла б згодом розвинути до окремого стійкого штаму.

ТЕХНОЛОГІЇ ТОЧНОГО ЗРОШЕННЯ

В умовах кліматичних змін постає все більша потреба в економії водних ресурсів. Саме на цьому спеціалізується компанія «Евкаліпт Р», яка проектує та встановлює системи точного зрошення для фермерських господарств. Детальніше про технології точного зрошення для садівництва та овочівництва учасникам конференції розповіла консультантка з технології точного зрошення компанії «Евкаліпт Р» **Наталія БЄЛІХІНА**.

– Системи точного зрошення складаються з кількох частин. Це система моніторингу – система датчиків, які відслідковують показники вологості, погоди тощо. Система керування зрошенням – виконавчі пристрої, які відкривають та закривають клапани, вмикають та вимикають насоси тощо. Технології працюють на системі бездротового зв'язку LoRaWAN. З датчиків ми отримуємо таку інформацію: розрахунок вологості

ґрунту, температури, солей, погодних умов тощо. Є окремі датчики для вимірювання вологості повітря. Для цього, до речі, може бути встановлена окрема метеостанція. Це залежить від умов конкретного господарства. Якщо рельєф складний, то краще поставити кілька датчиків температури, щоб відслідковувати температуру в різних умовах. Адже в низині можуть бути заморозки, тоді як на височинах їх не буде. Якщо площі господарства розміщені в рівнинній місцевості, то краще встановити метеостанцію, – розповіла спікерка.

Система моніторингу, яку пропонує фермерам компанія «Евкаліпт Р», складається із профільних зондів, які можуть бути будь-якої довжини – від 30 до 80 сантиметрів, а то й більше. Кожні 10 сантиметрів вони оснащені датчиками, які надають потрібну інформацію, необхідну для налаштування зрошення. Ці датчики встановлюються біля кореневої системи рослини та вимірюють не просто ґрунт, а роботу та зволоження кореневої системи рослини на різних глибинах. Завдяки цьому можна отримати інформацію про те, як і на яких глибинах працює коренева система, скільки води споживає тощо. З цими датчиками можна визначити діапазон найкращої вологості та спланувати цикли зрошення.

Ексклюзивна культура, на яку звернули увагу учасники конференції, – фундук. Про переваги фундука для вирощування в Україні розповів **Еліо ПЕССІЯ**, представник компанії **Corylus Est**. Представник в Україні – компанія **EFT Group**.

Наталія Лут («САД ОК»)

Засновник компанії Strong Distillery Роман Медведчук проводить дегустацію крафтових міцних напоїв

ЯК ЕФЕКТИВНО ЗБИРАТИ ВРОЖАЙ

Механізація збору врожаю допоможе пришвидшити його, зменшити відсоток механічних ушкоджень плодів та до певної міри покращити ситуацію із нестачею робочих рук на підприємстві. Керівниця компанії «САД ОК» **Наталія ЛУТ** розповіла на конференції про використання в Україні самохідних комбайнів для збирання плодів Tesnofruit. Ці комбайни можна використовувати не лише для збирання врожаю, а й для зимової та літньої обрізки, роботи з протиградовою сіткою (для монтажу, розгортання та згортання), а також для ручного проріджування.

– На машині можуть працювати від 2 до 8 працівників. Їхня кількість залежить від стилю саду. Кожен працівник має один бічний конвеєр, на який кладе плоди. Вони транспортуються від бічних

ТЕСНОFRUIT

САМОХІДНИЙ КОМБАЙН для збирання плодів

ПЕРЕВАГИ:

- швидше збирання врожаю
- збереження якості зібраних фруктів
- зменшення витрат на оплату праці
- оптимізація логістики контейнерів

ВИКОРИСТАННЯ:

- збирання врожаю
- зимова та літня обрізка
- роботи з протиградовою сіткою
- ручне проріджування

Ярослава Бухонська, фізіолог рослин
Біотехнологічної компанії BTU

опорні та захисні системи для садів

+38 098 445 16 86

+38 050 965 62 96

nl@nifagro.com

www.sadok.in.ua

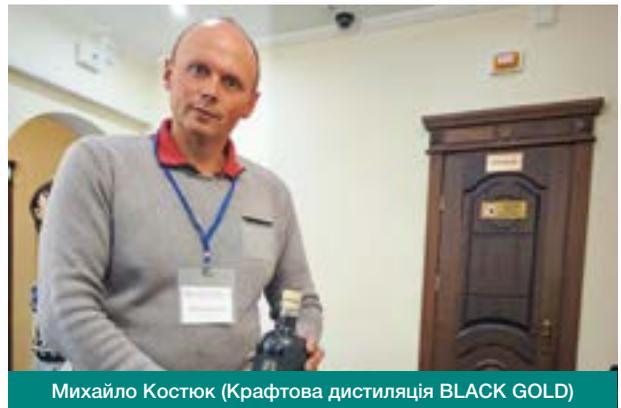
Олег Дубина («Родоніт Агро»)

Дієві біологічні рішення для зерняткових культур презентувала компанія «Агрітема»

Катерина Конєва («Технології та Інновації»), Людмила Дев'ятко (Крафтова пекарня Міли Дев'ятко)

Михайло Костюк (Крафтова дистиляція BLACK GOLD)

конвеєрів до центральної стрічки, а далі – до вертикального наповнювача, який забезпечує автоматичне заповнення контейнера. До 6 операторів працюють на 3 рівнях. Перший рівень – дві людини на землі, другий – дві людини на середніх платформах, третій – дві людини на задніх платформах. Система для збирання врожаю гнучка, оскільки кількість операторів можна регулювати відповідно до плодової стіни, – розповіла Наталя Лут.

НЕ ТІЛЬКИ ЗІБРАТИ, А Й ЯКІСНО ЗАПАКУВАТИ

Якісне пакування – важливий крок до успішного позиціювання себе на ринку та побудови свого бренду. У цьому переконані представники компанії «АРДЕЙПАК», що вперше побували на конференції. Представники компанії – **Євген** та **Надія БОЯНЕЦЬКІ** – побували на конференції вперше. Вони презентували евротару для яблук та інших круглих фруктів зі шпону та картону.

– Оскільки ми – відносно молода компанія з виробництва такої продукції, то відвідування конференції для нас було важливим, щоб заявити про свої послуги та знайти нових партнерів. Це нам вдалося успішно, – ділиться враженнями директор «АРДЕЙПАК» Євген Боянецький. – Ми виробляємо екопакування для фруктів. У виробництві використовуємо лише екологічно чисті матеріали – картон та шпон. Експорт яблук з України не був би можливим без якісного пакування, яке є стандартом для європейських країн. Тому наша продукція актуальна для компаній, котрі вирощують і яблука. Окрема комірка для кожного фрукта дозволяє зберегти естетичну привабливість і якість продукту якнайдовше, а великий асортимент лотків дає можливість нашим партнерам доставити продукт до кінцевого споживача у найкращому вигляді. Основний наш асортимент – ящики зі шпону та картону, піддони, пакувальна стрічка та скоби, а також кутники та папір для пакування.

ТЕХНОЛОГІЇ СОРТУВАННЯ

Тему сортування на конференції презентувала компанія Greefa, яку в Україні представляє компа-

На благодійному аукціоні на підтримку ЗСУ розіграли багато цікавих лотів та зібрали 55500 грн. Ведучим аукціону був партнер медіагрупи Сергій Новосад

Ханс Реймерінк (Greefa), Віталій Саласенко,
Анатолій Богдан («Інсолар-Холод»)

нія «Інсолар-Холод». Менеджер з продажу компанії **Greefa Ханс РЕЙМЕРІНК** розповів про успішно реалізовані проекти підприємства в Україні. Зокрема, на виставці Fruit Logistica 2024 року в Берліні були розпочаті переговори з ФГ «Гадз». На цьому підприємстві через деякий час фахівці Greefa разом із компанією «Інсолар-Холод» ввели в експлуатацію сучасну лінію сортування та пакування яблук GeoSort потужністю 12 тонн/год.

– Наші установки оснащені функцією зовнішньої системи якості iQS Performance Plus для мінімізації процесу відбору під час пакування.

iQS Performance Plus дозволяє економити робочу силу та витрати виробника, адже установка сама контролює якість фруктів та визначає дефекти. У результаті клієнти отримують продукцію стабільно високої якості. Вимірювальні системи iQS мають модульну систему технічного зору на основі перевіреної технології iQS; базу, сформовану кольоровими та інфрачервоними камерами; HD-зображення. Установка виявляє дефекти на шкірці чи навіть на ділянках трохи під шкіркою (площею до 1 мм²). Водночас технологія не завдає ніякої шкоди харчовим продуктам, – розповів спікер.

БІЗНЕС-ТУР НА ПРОВІДНІ САДІВНИЧІ, ОВОЧЕВІ ТА ПЕРЕРОБНІ ГОСПОДАРСТВА РЕГІОНУ

На другий день конференції, 25 жовтня, учасники під час бізнес-туру відвідали відомі садівничі, овочеві та переробні підприємства Хмельниччини – ФГ «Зоря», «Родинна виноробня Зелениці», «Мельник-Агро».

У ФГ «Зоря» учасники конференції побачили яблуневий сад із використанням передових технологій. *Репортаж із господарства читайте на с. 32.*

У «Родинній виноробні Зелениці», що в селі Боришківці, учасники бізнес-туру відвідали виноградники, горіховий сад, виноробню, а також побачили, як із волоських горіхів роблять олію. «Родинна виноробня Зелениці», можна було б сказати, – «невеличка» сімейна справа батька й сина **Анатолія та Володимира ЗЕЛЕНИЦЬ**, захоплених виноробною справою. Однак гості обійстя відмітили, що навіть таке крафтове підприємство вимагає чималих капіталовкладень і

ІНСОЛАР-ХОЛОД

- Комплекси зберігання овочів та фруктів з регульованим газовим середовищем
- Сховища і окремі камери зберігання продуктів із заданою температурою та вологістю
- Системи охолодження і ударної (шокової) заморозки
- Комплексні рішення для зберігання ягід та кісточкових (система Palliflex)
- Лінія сортування для овочів і фруктів Greefa

ТОВ «Інсолар-Холод», Україна, 61045,
м. Харків, вул. Яроша Отакара, 9 А, оф. 28
Тел.: (057) 759-00-10, 759-00-31, 759-00-25,
(050) 402-90-56
info@insolar.com.ua insolar-holod.com

реклама

Robert Reisig (KRONEN GmbH),
Наталія Зеленська (AGRO-MEL), Надія Ящук («Технології та Інновації»), Андрій Строкань (AGRO-MEL)

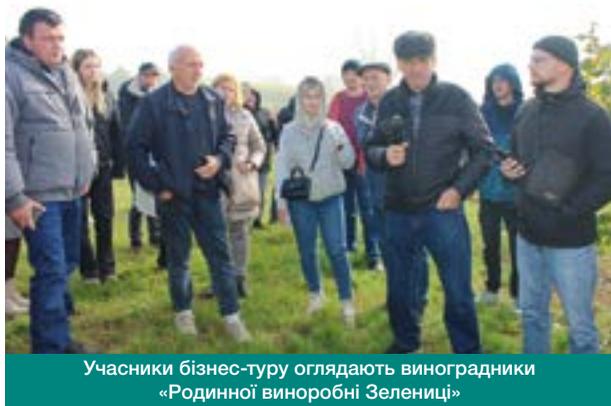
Анатолій Чорний (ФГ «Яніс-4»), Катерина Конєва («Технології та Інновації») із грушами, вирощеними у ФГ «Яніс-4»

Сергій Кришун (ТОВ «ФРЕШ ФРУТ ПРО»),
Катерина Конєва («Технології та Інновації»)

Учасників бізнес-туру гостинно прийняли
засновники ФГ «Мельник-Агро»

Учасники бізнес-туру оглядають виноградники
«Родинної виноробні Зелениці»

знань. На що пан Анатолій відповів, що й досі вчиться, попри те, що виноробня була заснована ще у 2012 році. Тут ростуть сорти Каберне, Піно Нуар, Одеський чорний, Мускат Дублянський, Цитронний Магарача, Йоханітер, Монарх, Мускат Блау та багато інших. Садять тут не тільки виноград, який займає 5 гектарів, а й фундук та волоський горіх. Цього року спробували вирощувати кавуни. Результатами задоволені, кажуть господарі.

У ФГ «Мельник-Агро» учасників конференції зустріли господарі **Микола** та **Карина МЕЛЬНИКИ**. Молода сім'я – ІТ-спеціалісти. Здавалося б, чужі в агросекторі. Однак грамотно організований бізнес і маса перспективних ідей неабияк захопив уже досвідчених колег. Справу почав свого часу Микола. Гарним стартом стала незатребувана земельна ділянка біля обійстя бабусі в селі Чернокозинці Кам'янець-Подільського району.

Власники показали декілька своїх теплиць. Загальна площа теплиць, які працюють, становить 2,5 га. У процесі будівництва зараз – ще 1,5 га, які планують запустити вже навесні. Відкритого ґрунту цього року мали близько 2 га, проте вже в новому році оброблятимуть 10 га.

У теплицях неперервним циклом ростуть помідори, огірки, цибуля, перці, інша зелень. У полях – ці ж овочі, інших, пристосованих до відкритого ґрунту сортів. Цьогоріч спробували вирощувати кавуни та кукурудзу. Для обробітки усіх цих площ потрібні робочі руки, тому тут працевлаштуватися змогли чимало жителів села та околиць. Але б не були то айтівці! Микола постійно міркує, як успішно вирощувати овочі та максимально автоматизувати та здешевити цей процес. Тому в господарстві є свої котельні, встановлені сонячні батареї. Розробили Мельники й спеціальний додаток, котрий може контролювати працю найманого персоналу. Комп'ютери самостійно керують приладами для опалення, освітлення, поливу тощо. Пробували створити й... робота, а потім йому «компаньйонів», щоб деякі роботи міг виконувати штучний інтелект. Перша розробка поки «в шухляді», адже, щоб рухатися по горбистих місцевостях Чернокозинців, робот має мати устаткування як у... місяцехода. А це затратно, каже Микола Мельник.

Під час бізнес-туру Микола та Карина Мельники знайшли нових клієнтів на свою продукцію, а також багато охочих перейняти у них досвід. Що ж, для цього й задумані конференції, які організовує медіагрупа «Технології та Інновації».

Компанія «Альфа Смарт Агро» презентувала добрива та засоби захисту для зерняткових культур

Учасники дискусійної панелі та Катерина Конєва («Технології та Інновації»)

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ САДІВНИЦТВА ТА ОВОЧІВНИЦТВА В УКРАЇНІ

З якими викликами довелось зіткнутися виробникам плодоовочевої продукції у 2024 році, які фактори вплинули на врожай та його рентабельність, яких заходів потрібно вживати аграріям у сучасних умовах і на яку допомогу сподіватися – ці та інші теми стали головними під час роботи дискусійної панелі «Садівничий та овочевий сезон-2024: очікування і реальність. Проблеми галузі та шляхи їхнього вирішення».

Усі учасники дискусійної панелі зауважили, що аномальні погодні умови 2024 року завдали чималої шкоди виробникам сільгосппродукції: постраждали врожаї на полях та у садах.

До 30 % врожаю не доотримали цьогоріч більшість виробників картоплі, відтак на ринку вже відчувається дефіцит цього овоча, як зазначила виконавчий директор **Української Асоціації виробників картоплі Ольга САМОЙЛІЧЕНКО**. Трохи більше пощастило виробникам із західних регіонів України. Там вдалося вийти на свої заплановані показники, а то й перевищити очікування на 10 %. Така ситуація склалася через проливні дощі в червні, аномально високі температури в липні, посуху, яка тривала впродовж серпня-вересня і через яку збиральна техніка не могла працювати в полі. Відновилися роботи лише після дощів наприкінці вересня.

Через весняні заморозки, а потім небувалу літню спеку постраждали сади **ФГ «Відродження»** на Дніпровщині. Його голова **Іван ЯРМОЛЮК** не пригадує, коли ще був таких складний за погодними умовами рік для аграріїв. Проблема відсутності працівників, яка

особлива загострилася у цьогорічному сезоні, озвучив директор «Аграрної компанії 2004» **Іван ПАНЧЕНКО**. Тому це господарство у Хмельницькій області активно механізує процеси, зокрема збір врожаю.

Про грантові проекти, які сьогодні доступні виробникам та переробникам сільськогосподарської продукції, більше розповів менеджер проектів зберігання та переробки зернових та олійних культур, **Програма USAID з аграрного і сільського розвитку (АГРО) Сергій ОСТАПЕЦЬ**. Зокрема, наголосив, що в Україні діють спеціальні програми для підтримки переробників. Країна стикнулася з тим, що найбільші переробні господарства, які були в Миколаївській, Херсонській Запорізькій областях, потрапили в тимчасову окупацію або постраждали від воєнних дій. Деякі переробники переїхали в інші регіони, однак потрібен час, щоб вони відновили свою роботу в довоєнних масштабах. Тому нині в Україну постачається багато імпоротної продукції овочівництва та садівництва.

Однак переробка в країні повинна розвиватися, адже всі ресурси для цього є, навіть з перспективою з виходу на експортний ринок. Тому USAID АГРО запустила програму з підтримки українських переробників. Звісно, її учасники повинні відповідати певним критеріям. Детальніше про цю програму та інші, які реалізуються в Україні, можна дізнатися на сайті USAID АГРО.

Ще в Україні здійснюється підтримка певних категорій виробників агропродукції через різні урядові програми та Міжнародні фонди країн-партнерів.

Тому є сподівання, що завдяки спільним зусиллям садівничий та овочевий напрями в країні будуть успішно розвиватися.

Надія Яшук («Технології та Інновації»), Володимир Сіленко (Біотехнологічна компанія ВТУ), Микола Ілашук (ФГ «Ілашук»)

Сергій Рябков, науковий консультант ТОВ «Водовід»

«Наші кісточкові сорти підлаштовуються під клімат та ринок», – голова ФГ «Відродження» Іван Ярмолюк

Анна Проніна

Під час останньої XI міжнародної науково-практичної конференції «Успішне садівництво, овочівництво і переробка: технології та інновації. Зерняткові. Соки. Переробка» фахівці ФГ «Відродження» з Дніпрощини вкотре звернули увагу українських садівників на перспективі вирощування кісточкових культур за інтенсивними технологіями.

Цього разу під час виступу на конференції голова фермерського господарства Іван Ярмолюк, окрім обговорення особливостей вирощування кісточкових фруктів в Україні, наголосив ще й на тому, що клімат почав мінятися, відтак потрібно підбирати відповідний посадковий матеріал для закладання інтенсивного кісточкового саду.

– Раніше ми спеціалізувалися в основному на вирощуванні яблук. Згодом побачили перспективу у розширенні кісточкової групи, – каже Іван Ярмолюк. – Проаналізувавши увесь наш попередній досвід та дослідивши здобутки наших колег, в тому числі і європейських, ми дійшли висновку, що формувати кісточковий сад потрібно з урахуванням свого кліматичного поясу. Якщо брати регіони України, то в нас більш посушливий регіон (більш сухе повітря), у нас інтенсивніші морози та більша вологість ґрунтів тощо. А це для примхливих кісточкових садів – суттєвий мінус. Саме тому можемо констатувати той факт, що кісточкова група в нашій країні малорозвинена.

Такі фрукти, каже фахівець, було важче вирощувати, ніж, приміром, яблука чи груші.

– Коли наші вітчизняні садівники намагаються закладати сучасні кісточкові сади, то стикаються з найбільшою своєю проблемою – садивний матеріал доводиться брати в європейських виробників, бо в Україні знайти якісний саджанець ніде. Більшість саджанців кісточкових вирощується в теплих регіонах Європи, зокрема в Італії чи Франції, де м'які зими, тривалий вегетаційний період. Такі саджанці вразливі в умовах України. Тому більшість садівників розчарувалися в кісточковій групі, бо сад за таких умов розвивається погано, і чимало насаджень просто не переживає наш клімат.

Крім того, як правило, європейські селекціонери починають продавати свій посадковий матеріал тільки навесні, а це ще одна проблема для українських садівників:

– За останні 5 років, коли стали більше вирощувати кісточкових,

реклама

ми дійшли висновку, що закладати сади потрібно саме восени. Раніше були інші погодні умови навесні. Важливо, що Україна лежить у 5–6 кліматичній зоні, а Європа – у 6–9 зоні. Тепер ми можемо спостерігати затяжні весняні процеси, що перемежуються то морозами, то сльотою, коли ми не можемо зайти в поле, щоб готувати землю під посадку. Починаючи з кінця квітня настає дуже спекотна і суха погода. Тож, якщо висаджувати дерева у квітні, вони отримують величезний стрес, а кісточкові не настільки стійкі до них, як груша чи яблуня.

Однак, як розповідає Іван Ярмолюк, висадивши сад восени, не тільки кісточковий, а й навіть яблуневий чи грушевий, можна отримати набагато кращий результат.

– Ми отримуємо практично стовідсоткову приживлюваність саджанців, вони не хворіють, весною зацвітають, а влітку вже можна отримати перший урожай. Ось грамотний підхід до садівництва.

Багато українських садівників сьогодні вагаються братися за вирощування кісточкових фруктів, адже не хочуть стикатися з тими викликами, про які розповідають фахівці ФГ «Відродження», втрачати час, який би могли використати для культивування інших культур.

– Однак я завжди наголошую, що ніша кісточкових в Україні не заповнена. Таких садів не вистачає або взагалі немає, щоб задовольнити внутрішній ринок, не говорячи вже про експорт. Тому бізнес на кісточкових був би дуже вигідним. Однак потрібен грамот-

ний підхід. Потрібно враховувати уже наявний досвід вирощування кісточкових в Україні, мати якісний садивний матеріал, закладати сад восени. Усьому цьому ми з задоволенням можемо навчити колег, – каже Іван Ярмолюк.

Цього разу на конференції фахівці ФГ «Відродження» представили свої нові досягнення.

– Можемо констатувати той факт, – провадить далі співрозмовник, – що навіть станом на початок цього 2024 року в Державному реєстрі сортів рослин не було зареєстровано популярних закордонних зразків абрикос, диплоїдних слив, персиків, придатних для продажу в українських торговельних мережах та на ринку, – високорентабельних, технологічних. Також не було внесено в реєстр і відповідних вегетативних підщеп

для кісточкових порід. Уже з огляду на це ми розуміємо, чому закладка сучасного інтенсивного кісточкового саду до сьогодні була унеможливлена. Наші розсадники не продукували такого посадкового матеріалу, а ввезення чогось подібного було заборонено, позаяк таких сортів не було... в Державному реєстрі.

Івану Ярмолюку вдалося залучити до своєї команди потужних фахівців-селекціонерів, дехто мав навіть сорокарічний досвід роботи з кісточковими сортами на вегетативних підщепах в Україні. Не хетували у «Відродженні» й здобутками європейських колег – були десятки навчальних поїздок за кордон.

За словами Івана Ярмолюка, окупність сучасних кісточкових інтенсивних садів становить 2–3 роки:

– Ми радимо нашим колегам звернути увагу на насадження кісточкових садів, оскільки їх окупність може відбутися за 2–3 роки. Кісточкові культури не потребують холодильних комплексів, а також комплексів із зберігання. Вони досягають у теплий період року, коли настає вікно між досяганням інших культур. Тому це дає можливість фермеру надати роботу людям у міжсезонні. В умовах посушливого клімату популярність кісточкових садів буде зростати впродовж 5–10 років. На відміну від яблук, якими перевантажений ринок, кісточкових на ринку немає вдосталь. До того ж кісточкові – хороша експортна позиція. Наприклад, наша черешня популярна в усьому світі.

– Спочатку ми створили свій сад на площі 25 гектарів, а нині можемо похвалитися і своїм уже доволі потужним розсадником кісточкових сортів та плодкових. Тільки цього року нам вдалося внести в Державний реєстр та сертифікувати понад 20 нових вегетативних підщеп та сортів кісточкових. Це аналоги кращої світової колекції. Такого потужного результату домоглися завдяки 5-річним експериментам у власному кісточковому саду. Ми вивчали сортово-підщепні комбінації, типи формувань плодкових дерев, застосовували різні схеми посадок, поки не досягли бажаного.

Найперспективнішими на сьогоднішній день Іван Ярмолюк вважає такі типи формувань як об'ємні крони («веретено», «КГВ» («мульти вісь»)), сплюснені крони («вісь», «бібаум» («подвійна вісь»), «канделябр» («тризуб», «потрійна вісь»)). Схеми посадок, на думку фахівця, мають бути ущільнені – від метра до двох між деревами в ряду та з міжряддям 3,5–4 метри. А посадка восени таких саджанців – це стовідсоткова їх приживлюваність, різкий вегетаційний старт навесні, цвітіння й отримання врожаю в рік посадки.

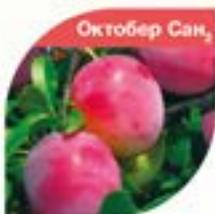
– Тому ми, працюючи з садівниками-початківцями у сфері вирощування кісточкових, проводимо з ними навчання і надаємо увесь необхідний супровід.

Багато господарств, каже Іван Ярмолюк, уже зрозуміли, що це перспективний напрямок на ринку. По-перше, уже є якісний садивний матеріал, який буде стійкий, життєздатний і продуктивний у нашій кліматичній зоні. Розсадник «Відродження» уже активно співпрацює з великими агропідприємствами та здатний забезпечити їх достатньою кількістю саджанців. По-друге, врожаї, зібрані з таких садів цілком можуть витіснити з ринку імпортований товар, який значно програє як в кінцевій ціні для споживача, так і за органолептичними показниками. Кісточковими від «Відродження» можна ласувати з середини червня до середини жовтня, а окремі сорти можуть лежати й до Нового року. Вочевидь, такі фрукти здивують і європейського споживача. Тому українським фермерам варто серйозно подумати над збільшенням площ кісточкових садів. В цьому є перспектива, міркує Іван Ярмолюк.

Розсадник ФГ «Відродження»

Виробник сертифікованих саджанців

Культивуємо і реалізуємо садивний матеріал кісточкових культур відповідно до Директиви Комісії 2014/98/ЕС від 15.10.2014 р. і законодавства України з офіційною реєстрацією та повним супровідним пакетом документів і сертифікатів, які засвідчують сортові і товарні якості саджанців. Використовуємо Стандарти ЕОКЗР (Діагностика. Схеми сертифікації.).

Вирощуємо саджанці на замовлення для промислового садівництва

Працюємо з рослинами закордонних та українського реєстрів

Втілюємо закладку і супровід комерційних (інтенсивних і класичних) промислових садів:

- шпалерні сади високої щільності
- безшпалерні сади середньої щільності
- класичні сади

Замовлення приймаємо на осінь 2025 року:

абрикос, слива, персик, нектарин

НАШІ ПІДЩЕПИ

- ВСЛ 2,1 – черешня
- Евріка 99,1 – абрикос, слива
- Бест 1 – абрикос, слива, персик
- АП 1,1 – абрикос, слива, персик
- Міраболано 29С – абрикос, слива

Наші сорти – адаптовані клони кращих сортів світової селекції

Маємо категорії садивного матеріалу:

«Базовий»
«Сертифікований»

Розсадник ФГ «Відродження»

смт Петриківка, Дніпропетровська обл.

+38 050 700 12 81, +38 050 342 00 24

e-mail: eko-sad@i.ua

Створимо ваш сад разом. Усе враховано!

«Земельний капітал»: дієві препарати для вашого саду

КОРОТКО ПРО ГОЛОВНЕ: ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ФЕРМЕРІВ

Компанія «Земельний капітал» уже понад 10 років працює на сільськогосподарському ринку України, пропонуючи фермерам високоефективні засоби захисту та живлення рослин. Препарати, які пропонує компанія, використовують у Баку на винограді, хурмі, мандаринах, а в Іспанії – на мандаринах. Усі препарати відповідають регламентам ЄС.

– Наші науковці розробили ексклюзивні препарати для вирощування сільськогосподарських культур, аналогів яким в Україні ще немає. Важливо, що ми виготовляємо їх на заводах наших партнерів в Угорщині й Іспанії, де дотримується максимальний контроль за якістю виготовленої продукції. І це одна з основних наших переваг. Зокрема, ми пропонуємо фермерам ґрунтові інсектициди Діагро® Старт і Діагро® Макс, які в одній гранулі містять ще й мінеральні добрива. Завдяки цьому шкідники не пошкоджують коріння рослин, а ґрунт насичується потрібними добривами, що дозволяє фермеру зекономити час і кошти на обробках насаджень. Важливо, що інсектицидів з добривами на ринку України більше не пропонує жоден виробник, – розповіла Ольга Пось.

За її словами, ці препарати – універсальні, адже можуть застосовуватися як у садівництві, так і в ягідництві й овочівництві.

Крім того, підприємство «Земельний капітал» пропонує фермерам ще й інші ексклюзивні препарати, які допомагають привабити на насадження більше бджіл для ефективнішого запилення. Особливо актуально це в ті роки, коли навесні спостерігаються складні погодні умови. Приміром, у сезоні 2024 року, коли весна почалася дуже рано, сади зацвіли тоді, коли бджоли ще спали. Тому вони неохоче вилітали запилювати дерева, які вже потребували цього.

Виростити якісний урожай і вберегти такий його стан – завдання не з простих, адже на заваді можуть стати як різні захворювання та шкідники, так і погодні чинники. Тому фермеру важливо розробити таку технологію живлення й захисту рослин, яка допоможе максимально розкрити потенціал саду. І в цьому допоможуть якісні та надійні препарати, зокрема від ПП «Земельний капітал». Детальніше про те, які саме продукти можуть стати у пригоді садівникам, а також про вдалі кейси розповіла виконавчий директор ПП «Земельний капітал» Ольга Пось.

– Зокрема, йдеться про грушу й абрикос, які починають цвісти раніше, ніж інші дерева, а термін цвітіння в них дуже короткий – буквально 3–4 дні. І за цей період бджоли повинні виконати свою роботу, інакше будуть проблеми і з якістю врожаю, і з його кількістю, – зазначила Ольга Пось.

До речі, в осінній період фермери також активно застосовують препарат Блю Копер Нано® – контактне універсальне концентроване мікродобриво з природним фунгіцидним ефектом. У складі воно містить мідь, яку садівники обов'язково вносять, щоб дерева краще перезимували. Натомість ягідники в цей період використовують препарат ТехТонік®, повторну обробку яким проводять і навесні.

– Блю Копер Нано® відрізняється від інших мідьвмісних препаратів на ринку України тим, що він більш удосконалений. І завдяки своїм наночастинкам, які дуже швидко розчиняються, термін його дії настає значно раніше, ніж в інших аналогів. І важливо, що наші препарати можна застосовувати і за низьких температур, і

за високих – до 25 °С. Крім того, якщо використовувати Блю Копер Нано®, кількість обробок міддю за сезон можна скоротити до п'яти, що значно економить інвестиції в сад, – розповіла Ольга Пось.

НАЙКРАЩА РЕКЛАМА – УСПІШНІ КЕЙСИ

Приватне підприємство «Земельний капітал» працює з фермерськими господарствами по всій Україні – як з великими, так і з малими. Зокрема, вже впродовж 4 років компанія успішно співпрацює з ФГ «Відродження», що в Дніпропетровській області.

До речі, «Відродження» – партнер медіагрупи «Технології та Інновації», тому про успішній досвід цього господарства ви можете прочитати в минулих випусках наших журналів, а також на сторінках цього номера.

– Так, у ФГ «Відродження» використовують більшість нашого асортименту для вирощування садових та овочевих культур. Зокрема, цього сезону там для черешні, абрикоса та яблуні ви-

реклама

користували наш препарат Некто-Бі® – унікальну водорозчинну емульсію, яка є аналогом оригінальних феромонів, що приваблюють бджіл і комах-запилювачів. Окрім того, в господарстві себе дуже вдало зарекомендував наш антистресант, регулятор росту та біостимулятор ТехТонік®. Саме завдяки йому вдалося зберегти цвіт і зав'язь плодів, коли навесні настали приморозки. Оскільки ФГ «Відродження» вирощує цей овочевий культури, то для захисту картоплі та цибулі там застосовують наш інсектицид Діагро® Старт, який дозволяє позбутися шкідників. І в той вегетаційний період, коли цибуля чи картопля родять, плоди не пошкоджуються. Відповідно, вдається виростити якісний урожай. А якість передбачає кращу ціну на товар, – зазначила Ольга Пось. – Восени у ФГ «Відродження» обробляють насадження нашим препаратом Блю Копер Нано®, щоб підготувати сад до зимівлі. Навесні для початку там вноситимуть антистресант ТехТонік®, а під час цвітіння че-

решні, абрикоса та яблуни застосовуватимуть препарат Некто-Бі®. Натомість на овочевих культурах у господарстві активно використовують препарати Діагро® Старт, який кладуть у рядок під час висаджування овочів, щоб уникнути пошкодження плодів совками, а також ТехТонік®, яким обробляють бульби перед садінням, щоб схід рослин був однорідний.

Господарства «Відродження» та «Десна», які вирощують картоплю, проводили лабораторні досліді, які засвідчили, що оброблений цими препаратами врожай повністю безпечний для людини.

Крім того, компанія «Земельний капітал» співпрацює і з низкою інших успішних фермерських господарств України, серед яких – «Віра» з Харківщини, «Сади

Інгульця» з Дніпропетровщини, Краснокутська дослідна станція тощо. Там переважно використовують регулятор росту та біостимулятор ТехТонік®, щоб покращити запилення, якість плодів і підвищити цукристість. А якщо в плодах висока цукристість, вони, відповідно, смачніші. До того ж завдяки цьому препарату вдається отримати рівномірне забарвлення плодів.

– Також ми співпрацюємо і з ягідними господарствами, серед яких – ТОВ «Ягідка», де наші препарати застосовують на плантаціях лохини. Налагодили ефективну роботу і з ФГ «Прикарпаття-Агро», яке вирощує лохину та суницю садову, а також «Оріль-Еко» і «Юність». Ці всі ягідні господарства застосовують такі наші препарати: Діагро® Старт під час посадки, Некто-Бі® для кращого запилення й антистресант ТехТонік® для формування кращої ягоди. Крім того, фермери таким чином покращують і структуру самої ягоди, завдяки чому вона краще транспортується та зберігається, – розказала Ольга Пось.

УНІКАЛЬНІ ЗАСОБИ ВІД КРАЩИХ СВІТОВИХ ВИРОБНИКІВ ДЛЯ РОСТУ Й ЗАХИСТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР

<p>Арма® Плюс багатокомпонентний ад'ювант для засобів захисту рослин та мікродобрив.</p>	<p>Монефіт® сурфактант (прилипач), піногасник, кондиціонер води та регулятор рН</p>
<p>Діагро® Старт фосфорорганічний гранульований ґрунтовий інсектицид зі стартовою мікрогранулою</p>	<p>Діагро® Макс фосфорорганічний гранульований ґрунтовий інсектицид з цинком та максимальною ефективністю</p>
<p>Некто-Бі® унікальна водорозчинна емульсія, аналог оригінальних феромонів, які приваблюють бджіл та комах-запилювачів</p>	<p>Антиспумант® ад'ювант-піногасник для боротьби з надмірним утворенням піни під час приготування робочого розчину</p>
<p>Блю Копер Нано® контактне універсальне концентроване мікродобриво з природним фунгіцидним ефектом</p>	<p>ТехТонік® антистресант, регулятор росту, біостимулятор призначений для підвищення врожаю та якості сільськогосподарських культур</p>

ПП «Земельний капітал»
+38 095 493 58 39, +38 096 316 71 73
info@landcapital.com.ua, landcapital.com.ua

реклама

Interpoma створює світові тренди у вирощуванні яблук

Світових виробників, переробників, трейдерів та всіх зацікавлених у вирощуванні, обробці та реалізації яблук цьогоріч знову зби́рала міжнародна виставка яблук Interpoma, яка успішно відбулася з 21 по 23 листопада 2024 року у Больцано (Італія).

Місце проведення Interpoma обрано не випадково. Адже саме **Південний Тіроль** (Больцано) в Італії, де сади займають **18 400 гектарів**, – це найбільший регіон із вирощування яблук у Європі та один із найважливіших у світі.

Interpoma – захід, який щорічно збирає під одним дахом кращих світових представників сільськогосподарської та технологічної індустрії, які працюють у яблучному секторі. Цього року у її роботі взяли участь 400 експонентів та 16 тисяч відвідувачів з 60 різних країн світу – від Бразилії, США та Індії до Нової Зеландії. Для всіх учасників це були три дні сільськогосподарської та технологічної досконалості зібраної під одним дахом. Така кількість відвідувачів ще раз підтверджує, що цей міжнародний захід став місцем зустрічі аудиторії, зацікавленої у розвитку бізнесу з вирощування та переробки яблук у світі.

ТЕНДЕНЦІЇ НА РИНКУ З ВИРОЩУВАННЯ ЯБЛУК

На відкритті 13 виставки **Interpoma** у 2024 році виступили президент Fiera Bolzano Греті Ладурнер, міністр сільського господарства, продовольчого суверенітету та лісів Італії Франческо Лоллобриґіда, який укотре наголо-

сив на важливому значенні галузі вирощування яблук як стабільного сектора в економіці Італії і відзначив престиж та унікальність виставок Interroma для країни.

Серед іншого на виставці були озвучені статистичні дані щодо вирощування яблук у світі. Філіп Бінард, генеральний секретар WAPA (Всесвітня асоціація яблук і груш), зауважив, що цьогорічний урожай вирізнявся від попередніх років: зменшилася доступність яблук на свіжих ринках і на ринку перероблених фруктів. Загальне падіння спостерігається переважно для двох основних сортів: Голден Делішес і Гала, урожай яких зменшився відповідно на 10 % та 11 % порівняно з 2023 роком. Однак урожайність Ред Делішес зросла на 20 %. Також рекордні врожаї показали нові сорти яблук.

Усі учасники заходу погодились, що основною причиною падіння врожайності стали несприятливі погодні умови, які були характерними для сезону збору врожаю, та весняні заморозки, які вразили більшу частину Європи.

Формат виставки **Interroma** – це комплексний підхід до висвітлення теми вирощування, зберігання та реалізації яблук. Адже, окрім виставкових залів, де компанії пропонують свою продукцію та послуги, під час виставки відбуваються конгреси, екскурсії, нагородження спеціальною премією Interroma. Для зацікавлених є можливість відвідати різні майстеркласи та тематичні зустрічі.

Надія Ящук («Технології та Інновації»), George Gallmetzer (CMG-FACTORY OF IDEAS LTD) та Cedric Cruzel (Star Export, Франція)

Star Export
COMMERCIAL EXPORT

Star Fruits
EDITEUR DE VARIÉTÉS

GALA STAR® Galafab*

Клон із забарвленням, яке проявляється більше ніж за місяць до збору врожаю

✓ Рівномірне яскраво-червоне забарвлення

✓ Оптимізований збір врожаю у два етапи

✓ Дуже рано починає забарвлюватися

Contact : +33(0)4 90 40 88 88 // info@star-export.fr

Star Group
L'ARBRE COMMERCIAL

реклама

Надія Ящук («Технології та Інновації»),
Вадим Кузьмінський (EFT GROUP), Francesco Zanetti
(Tagliani Vivai International), Thomas Braun

Giuliano Dradi, Sandra Laghi (Battistini Vivai),
Надія Ящук («Технології та Інновації»)

Orinda Gjergji (UNITEC),
Надія Ящук («Технології та Інновації»)

Рівневі запаси яблук станом на листопад 2024 року нижчі в багатьох країнах, що ще раз засвідчує низький врожай фруктів. Щоправда, в Італії, Іспанії та Швейцарії запаси зросли порівняно з попереднім роком. Більше того, в Італії врожайність яблук була навіть вищою і становила майже 2 248 000 тонн, плоди високої якості і хороших розмірів. У Південному Тіролі показники стабільні. Європейські країни продовжують експортувати яблука, зокрема до Південної Америки (включно з Бразилією), щоправда, і тут існують

проблеми з логістикою через складну геополітичну ситуацію.

ЯК ВІДБУВАЛАСЯ INTERPOMA-2024

Interpoma-2024 проходила у форматі дводенного Конгресу, та окремо дев'яти різних екскурсій для зацікавлених представників галузі та преси, під час яких вони мали нагоду ознайомитися з роботою найкращих господарств із вирощування яблук у Південному Тіролі. Під час цих турів були продемонстровані передові виробни-

чі технології, які впроваджуються у регіоні, а також інноваційні системи, які застосовуються для переробки фруктів.

Центральна подія заходу – Конгрес **Interpoma**, організований цього року у співпраці з Лаймбурзьким експериментальним центром. Він відкрив Interpoma 2024 року та зібрав кращих світових експертів у галузі вирощування яблук. Цього разу для обговорення було обрано дві теми на 2 різні дні: «Генетична еволюція: Нові технології селекції» та «Цифрова революція: Сади майбутнього».

Польська компанія Green Sort презентувала сортувальні лінії для яблук для малих підприємств

Українська делегація на виставці Interpoma

Італійська компанія **Marvil Engineering** презентувала під час виставки технології контрольованої атмосфери для тривалого зберігання фруктів. За словами представників компанії, у зібраних плодах і далі тривають процеси метаболізму. Вони споживають кисень, а виділяють переважно вуглекислий газ та інші гази, такі як етилен. За допомогою технологій від Marvil Engineering контролюється температура та відносна вологість, і тому плоди можуть зберігатися впродовж тривалого часу свіжими, наче щойно з дерева, без обробок хімічними речовинами, завдяки уповільненню метаболізму. У камерах від **Marvil Engineering** плоди можуть зберігатися максимально свіжими впродовж кількох місяців поспіль.

Illia Shkreta (MARVIL ENGINEERING S.R.L., Італія),
Олег Смульський (ТОВ «ФРУТЕРІЯ», Україна)

Проектування Будівництво Підтримка

MARVIL
engineering

Динамічна контрольована атмосфера

**СХОВИЩА
З ULO & DCA**

20 років досвіду із DCA

Zona Produttiva Schwerin, n. 8
39040 Magè (Sudt) (BZ)
Tel +39 0471 883162
info@marvil.it - www.marvil.it
+39 335 778 92 54 (Ilina Shkreta)

реклама

Pijus Lopata, CEO Profruit Machinery (Литва)

Віталій Агатій («Сади Буковини»),
Надія Ящук («Технології та Інновації»), Владислав Макаренко
(«Макосад»), Петро Цибуляк («Жанна-Г»)

Представники
Gruber Genetti Nursery, Італія

УЧАСНИКИ NTERPOMA-2024

Традиційно цю міжнародну виставку відвідує українська делегація, яку цього року представляли господарства Вінниччини, Чернігівщини, Буковини, зокрема ФГ «Макосад», ФГ «Федорівське», ФГ «Жанна-Г», ФГ «Сад Буковини» та інші.

Уже кілька років поспіль журнал «Садівництво та Овочівництво. Технології та Інновації» медіагрупи «Технології та Інновації» – інформаційний партнер заходу. У роботі виставки взяла участь співзасновниця проекту Надія Ящук, яка мала нагоду познайомитися з передовими агротехнологіями, побачити перспективи автоматизації та роботизації різних процесів у садівництві та продегустувати найпопулярніші сорти яблук в Європі.

Вагомий досвід роботи мають фахівці компанії **ProFruit Machinery**, яка пропонує великий асортимент устаткування для переробки фруктів, ягід та овочів. Свого часу засновники компанії розпочали шлях у галузі з виробництва соків. Випробовуючи за час роботи обладнання від різних виробників, на практиці побачили всі його переваги та недоліки. Тому, зрештою, вирішили випустити власне устаткування. Наразі компанія спеціалізується на виробництві ліній для переробки різних фруктів, ягід та овочів на сік, пюре та інших продуктів, пропонуючи інноваційне та зручне в обслуговуванні обладнання.

Серед цього року учасників Interpoma у Бользано – польська компанія **Green Sort**, що виробляє сортувальні машини для яблук.

Albert von Sontagh (Feno GmbH),
Надія Ящук («Технології та Інновації»)

Постійні учасники Interroma – відомі розсадники, які демонстрували саджанці класичних та нових сортів яблунь, надавали консультації щодо правильного їх вибору та догляду за садом. Це, наприклад, **розсадник Griba** (Південний Тіроль, Іспанія), який презентував садивний матеріал різних сортів яблук.

Sophie Oberkofler, Matthias Mittermair (Griba Vivai, Італія)

Interroma — це єдина міжнародна виставка, присвячена виключно яблукам. Тут представлені всі етапи: від вирощування – до зберігання та маркетингу. Також на виставці презентовані супутні товари та послуги. Це міжнародна платформа, яка об'єднує експертів з яблук з усього світу з їхніми ідеями, продуктами, технологіями, проектами. Захід пропонує не лише обмінятися досвідом, думками, а також дізнатися про останні інноваційні рішення для цього бізнесу.

Поряд із природою, поряд із клієнтом.
Ваш розсадник у Південному Тіролі.

Замовляйте саджанці сорту GALA на 2026 рік уже зараз!

Наші найпопулярніші сорти

- Gala DarkBaron® 2013,
 Gala Buckeye® Simmons C.O.V.,
 Gala Schniga® Schmi/Cored(s) &
 Gala RedLum® Смураста Гала
- Granny Smith
- Red Delicious
 Jeromine C.O.V. &
 Red Velox® Stark GR 2018
- Golden Reinders®
 C.O.V.

Tel +39 0471 258 227
Mobile +39 331 796 16 64 (Matthias)

Via Castel Firmiano 5
39100 Bolzano

griba
GROW WITH US

Відкрийте для себе всі сорти на наших ресурсах
www.griba.it
info@griba.it

реклама

Нідерландська компанія **Fleuren** презентувала відвідувачам виставки нові, стійкі до парші сорти яблук, та ранні сорти, які дозрівають раніше, ніж Гала, попит на них зараз є серед європейських садівників.

Детальніше читайте на с. 30.

Хузейфа Ібрагім, Шаак Валравен (Fleuren)

Сад майбутнього – це не лише теорія. Яблуневий сад природної величини з деревами з місцевих розсадників і новітніми технологіями від міжнародних експонентів організували в одному з виставкових залів. Датчики, мікročіпи, використання штучного інтелекту для роботи та аналізу різних даних для догляду за садом і керування процесами збору врожаю – це стане реальністю яблуневих садів у найближчому майбутньому. Завдяки інтерактивному дисплею відвідувачі виставки мали можливість побачити ці технології в дії та дізнатися більше інформації від їхніх розробників.

Дослідницький центр Laimburg, заснований у 1975 році, – дослідницький центр сільського господарства та якості продуктів харчування в Південному Тіролі. Усі дослідження та експерименти безпосередньо стосуються конкретних потреб сільськогосподарської та харчової промисловості регіону. Щороку **200** співробітників працюють над приблизно **350** проєктами.

Відомий італійський розсадник **MALLEIER** презентував високоякісні сертифіковані сорти яблук. Щороку тут вирощують приблизно 1 000 000 яблунь на площі близько 80 гектарів. Саджанці постачають у понад 20 різних країн світу. Вдале географічне розташування та сприятливі кліматичні умови дозволяють розсаднику вирощувати високоякісні яблуні, яким притаманна висока врожайність, стійкість до несприятливих кліматичних умов та шкідників. Партнери розсадника MALLEIER підтверджують хорошу якість молодих дерев, що гарантує високу врожайність плодів у майбутньому. На виставці були представлені сорти яблук із високим потенціалом: Golden Reinders®, червоні сорти Gala Schniga®, стійкі до хвороб сорти Bonita і Rubelit, SchniCo red®, Red Delicious такий як ROAT KING®, різні клони Fuji тощо.

Серед учасників виставки була французька компанія **Star Export**, яка експортує садивний матеріал зерняткових та кісточкових понад 50 років – із 1968 року. Садивний матеріал зберігається в холодильних приміщеннях площею 3,5 тис. м², де

забезпечені оптимальні умови для збереження високої якості рослин. В асортименті компанії – сорти яблук, груш, ківі, мигдалю, абрикосів, слив, черешень, персиків, нектаринів різного терміну дозрівання. Також компанія пропонує підщепи вказаних культур.

НАГОРОДИ КРАЩИМ

Серед особливостей виставки **Interpoma** – вручення нагород компаніям за розробку та впровадження технологій, які сприяють сталому вирощуванню фруктових садів.

Переможців визначає фахове журі, яке цього року оцінювало заявки шістнадцяти кандидатів. Обирали кращих, щоб відзначити найперспективнішу технологію, яка допоможе зменшити викиди вуглекислого газу та використання добрив і фітосанітарних продуктів у саду.

Переможцем 2024 року стала інноваційна технологія **SporeScout від BioScout**. Вона дозволяє здійснювати точний моніторинг і ранню діагностику грибкових захворювань на ґрунті з використанням IoT, сучасної роботизованої мікроскопії, штучного ока та технології ШІ.

Команда журі вирішила, що саме технологія SporeScout може зробити позитивний внесок у розвиток садівництва, у стале управління фітосанітарними продуктами для захисту яблуневого саду.

До речі, відвідувачі виставки обрали власного переможця відзнаки Interpoma. Цього разу ним стала цифрова платформа Agromanager від Agromanager. Це сучасна корпоративна система управління садом, яка передає інформацію, необхідну для рішень щодо догляду за різними ділянками саду, як-то зрошення, внесення добрив тощо. У перший день виставки за цю технологію проголосувало 700 відвідувачів.

Високий фаховий рівень учасників та відвідувачів – це те, що вирізняє всі виставки **Interpoma**. Традиційно тут задають майбутні тренди, демонструючи новітні цифрові технології та презентуючи світові стратегії розвитку галузі.

– Успіх цієї виставки, яка є єдиною у цій галузі в світі, щоразу зростає. Це підтверджує провідну роль яблуневої промисловості

Представники компанії Malleier Nursery

Південного Тіролю як міжнародного еталона інновацій, – наголосив Томас Мур, директор Fiera Bolzano.

Високу технологічність, фаховий рівень учасників, а також потенціал відвідувачів Interpoma-2024 оцінила співзасновниця медіагрупи «Технології та Інновації» **Надія**

Ящук. За її словами, участь у таких заходах – це необхідний поштовх для розвитку компаніям, які хочуть конкурувати на світових ринках, адже це можливість не лише розширити коло спілкування, знайти нових партнерів, а й побачити технологічні та інноваційні перспективи для власного бізнесу.

Розсадник **malleier** 35 років успіху на ринку яблук

...Ваш партнер для високопродуктивних фруктових дерев

BAUMSCHULE · VIVAIO
NURSERY · PÉPINIÈRE

malleier

Головний офіс:

39011 Lana (BZ), Південний Тіроль, Італія

Виробничі потужності:

+39 0473 563 921, +38 068 568 58 22
via Maestà 26, 25020 Milzano (BS), Італія

info@baumschule-malleier.it | www.baumschule-malleier.it

реклама

Гарний колір і смак, висока продуктивність і стійкість – візитка сортів компанії Fleuren

Серед учасників 13 Міжнародної виставки Interpoma компанія Fleuren – один із найбільших розсадників фруктових дерев у Нідерландах, із більш ніж столітньою історією. Компанія презентувала відвідувачам виставки нові, стійкі до парші сорти яблук, та ранні сорти, які дозрівають раніше, ніж Гала, попит на них зараз є серед європейських садівників.

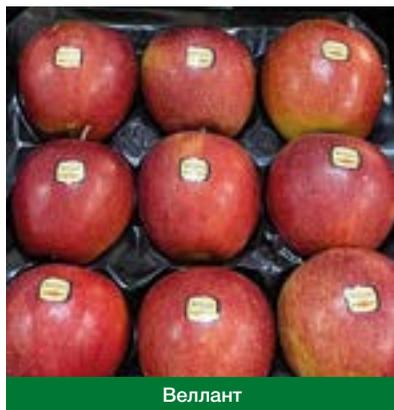
– Стійкі сорти стають все популярнішими у Європі, – поділився спостереженнями представник компанії Хузейфа Ібрагім. – Один з них – Фрея – сорт стійкий до парші. Це двоколірне яблуко ВУР037, яке згадувалося у різних дослідженнях останніх років, отримало ім'я Фрея. Яблуко названо на честь скандинавської богині родючості та пощадливості. Фрея – це гібрид Елізи зі стійким до парші сортом ВУР.

Час збору Фреї збігається з часом збору Ельстара, смак теж схожий. Термін придатності – до травня. Середнє забарвлення становить близько 75 %, а твердість при збиранні врожаю – від 9,0 до 10,5 кг/см².

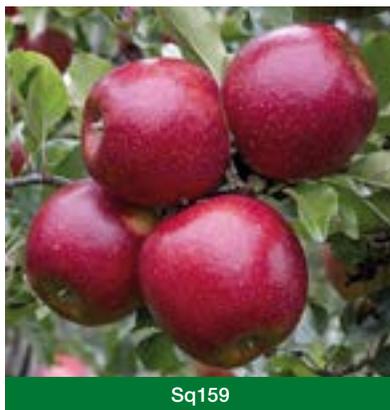
SQ159 Натура® – сорт, який підходить для органічного вирощування за наявності відповідного сертифікату в саду. Його торгова назва – **Меджик Стар®**. Серед ос-

реклама

Веллант

Sq159

Бурсіксо

новних переваг саме цього сорту – стійкість до парші, висока смакова якість, Brix: 13,0–15,0, висока продуктивність при вирощуванні та хороша лежкість, адже яблука можна зберігати у сховищі до 12 місяців.

Яблуко Веллант® хрумке та соковите, з високим вмістом цукру та кислоти.

Класичний червоний рум'янець робить Веллант® найефектнішим яблуком на полицях магазинів. Яблука Веллант® мають колір від червоного до темно-червоного. Характерною рисою є огрубіння. Середній рум'янець становить 80–90 %. Середній розмір плода складає від 70 до 90 мм, тому він досить великий. Текстура хрумка і тверда.

Веллант® – сорт яблук, виведений у Нідерландах та родом з Вагенінгена. Одним із сортом-схрещувачем цього сорту яблуні є Еліза. Веллант® не вимагає проріджування зав'язей, легко забарвлюється.

В асортименті Fleuren є два нових літні сорти яблук: **Бурсіксо**

та **Вуранда**. Обидва сорти стійкі до парші. Бурсіксо збирають рано, через п'ять-десять днів після Дельбарі. Смугасте двокольорове яблуко дає плоди середнього розміру зі свіжим, кисло-солодким смаком. Плоди Вуранда готові до збирання наприкінці серпня; за п'ять-сім днів до Гала в Нідерландах. Яскраво-червоне двокольорове яблуко має свіжий солодкий смак та великі плоди.

Сьогодні компанія Fleuren відома садівникам усього світу, адже співпрацює із 37 країнами: від Канади до Китаю. Серед останніх великих проєктів – створення яблуневих садів Індії. Роботи почалися кілька років тому і тривають і досі. До речі, там найпопулярніший сорт Гала, тоді як у європейських країнах, зокрема, в Україні, все більше цікавляться новими, стійкими сортами.

Вуранда

Цікавими для садівників будуть великоплідні сорти черешні, у яких плоди виростають до 30 мм і більше, а також пізні, які плодоносять через 3–4 тижні після найпізнішого в Україні сорту Регіна.

– Урожай можна зібрати наприкінці серпня. Плоди дуже добре зберігаються до 10 тижнів. Отже, вирощуючи таку черешню та реалізуючи після закінчення сезону, можна отримати гарний прибуток, – розповів представник Fleuren.

До речі, тут також радять звернути увагу на наші сорти слив, які цього року добре показали себе під час весняних заморозків. Тому в компанії вважають, що вони підійдуть для вирощування на території України.

Компанія Henri Fleuren пропонує також саджанці черешні, підщепу яблуні М9, Б9 і підщепу черешні Гізела 5 і 6 і підщепу груші Q-Eline, які відомі своїми перевагами і стійкістю до заморозків. Компанія Henri Fleuren є засновником цих сортів.

Fleuren
BOOMKWEKERIJ

Хузейфа Ібрагім
+31(622) 44 68 99
+31(615) 92 62 72
www.fleuren.net
**РОЗМОВЛЯЄМО
УКРАЇНСЬКОЮ**

Яблука з «Зорі» цінують в Об'єднаних Арабських Еміратах та Туреччині

Анна Проніна

Після XI Міжнародної науково-практичної конференції «Успішне садівництво, овочівництво і переробка: технології та інновації. Зерняткові. Соки. Переробка», яку нещодавно організувала медіагрупа «Технології та Інновації», учасники бізнес-туру відвідали провідні господарства Хмельниччини. Серед них і ФГ «Зоря», котре має 57 гектарів інтенсивного саду і спеціалізується на вирощуванні яблук. Екскурсію гостям провів головний агроном господарства Андрій МЕЛЬНИК, який продемонстрував щойно зібраний врожай фруктів.

Розташоване ФГ «Зоря» в селі Нефедівці неподалік від Кам'янця-Подільського. Тут успішно вирощують яблука з 2011 року.

– Сучасний садівничий бізнес вимагає використання новітніх технологій і сучасного підходу, – розповідає Андрій Мельник. – Починаючи з 2020 року, ми почали замінювати старі насадження на сад інтенсивного типу.

Сьогодні можна сказати, що Україна є потужним гравцем з виробництва яблук на європейській арені. Сади інтенсивного типу давно стали звичайними для більшості країн Європи, південних регіонів і центральної зони нашої країни. Іншими словами, в аграрному секторі – це високотехнологічні яблуневі сади, високопродуктивні, менш витратні, з кращою якістю плодів як у промисловому, так і в присадибному садівництві. А тому українські фермери вже тривалий час активно переходять на нові методи садівництва. Не винятком стала і «Зоря».

СТАРИ МЕТОДИКИ – В МИНУЛОМУ!

– Уже чотири роки ми висаджуємо нові високоякісні яблуневі дерева. Садивний матеріал ми закуповуємо в італійській компанії Nischler.

У господарстві вирощують такі сорти яблук: Гала Шніга, Гала

Шніга Шніко Ред, Голден, Ред Делішес. Вони, каже агроном Андрій Мельник, стали популярними у споживача через яскраві смакові якості та гарний вигляд. А для торговельних мереж важливим є ще й гарна транспортабельність та лежкість.

– У цьому році ми плануємо досадити ще 3,5 гектара цими сортами, – провадить фахівець. – На тій площі у нас зараз знаходиться старий садок. Вирощуємо й свої запилувачі – дикорослі форми яблуні, котрі мають значно ароматніші квіти, ніж сортові дерева, й приваблюють бджіл. Насаджуємо їх по краях рядів, та подекуди в самому «культурному» ряду.

МІНІМУМ ВИТРАТ – МАКСИМУМ ВРОЖАЮ

Сад у «Зорі» висаджений за схемою 4 x 0,75 м. А все тому, що дерева тут усі на слаброслих клонових підщепах. Починаючи уже з другого року після садіння, можна отримати 15 тонн плодів високої якості з гектара, а з 3–4-го року – навіть 30–40 тонн з гектара, що гарантує окупність витрат. Урожай 50–60 тонн з 5–6 року такого саду забезпечує йому високу рентабельність, – каже Андрій Мельник.

Серед переваг інтенсивного саду є й те, що тут ефективніше використовується робоча сила при збиранні – зростає продуктивність праці, і одночасно знижується потреба в працівниках та скорочуються витрати на збирання врожаю.

– Безумовно, інтенсивний сад потребує й більш інтенсивної обробки, систематичних поливів і внесення добрив. Також в інтенсивному саду є своя система обрізування та формування дерев –

БЕЗ ПОЛИВУ – НІ САДУ, НІ ВРОЖАЮ

Звичайно, якщо ви хочете мати гарний урожай, треба систематично поливати сад. До того ж із поливом додаються добрива. Фертигація проводиться в рідкому вигляді, що набагато ефективніше, ніж насипати ці добрива сухими під корінь.

– У ФГ «Зоря» потрібно було організувати грамотний полив саду, бо в цій місцевості є певні особливості ґрунту. Якщо земля пересихає, то вона тріскається на достатню глибину і розриває кореневу систему. Щоб цього не сталося, треба тримати нормальну вологість, не пересушувати ґрунт. Звичайно, без автоматики це складно зробити, бо раніше сади «Зорі» поливали вручну. А це затрати часу. А подекуди це не дуже ефективно. Додавши до своєї системи поливу автоматику від «Евкаліпт Р», поливати стало зручніше. До того ж працівники самі визначаються з часом поливу, – коментує **Наталія БЄЛІХІНА**, консультантка з технології точного зрошення компанії «Евкаліпт Р».

реклама

ARDEY DOK
ВИРОБНИЦТВО ТА ПРОДАЖ
ЄВРОТАРИ ЗІ ШПОНУ ТА КАРТОНУ

+38 050 914 83 99

для полегшення збору врожаю тут використовують низькорослі яблуні, у яких формують компактні, малогабаритні, добре освітлені крони з низько розташованими плодами.

ГОСПОДАРЮВАННЯ БЕЗ ШКОДИ ПРИРОДНИМ РЕСУРСАМ

Полив здійснюється з місцевого ставка. Андрій Мельник розповідає, що раніше господарство використовувало воду з криниці, що теж розташована неподалік, однак в останні роки рівень води, як і в деяких регіонах, упав. Тому прийняли рішення брати воду зі ставу, вона проходить через очисну систему, потрапляє в резервуар, а тоді вже через систему крапельного поливу до саду. Систему зрошення автоматизували фахівці компанії «Евкаліпт Р».

– Ми звернулися до спеціалістів з монтажу поливу не лише для того, аби забезпечити насадження необхідною кількістю вологи, а й ще з екологічною метою – грамотно й економічно використовувати водні запаси. Уже багато фермерів б'ють на сполох через брак води. Свою роль тут грає як надмірна посуха, так і малосніжні зими.

ДОБРОМУ ГОСПОДАРЮ САД ВІДДЯЧИТЬ ЩЕДРИМ ВРОЖАЄМ

У «Зорі» працює схема догляду за садом: «Посади – нагодуй – захисти», а тільки тоді вимагай врожаю.

– Звісно, ми суворо дотримуємося правил – вчасне обрізування саду, дозована підгодівля, нормативне використання інсектицидів та гербіцидів, обкошування міжрядь тощо. Але для захисту майбутнього врожаю у сучасному

садівництві вкрай важливо мати протиградову сітку. Нещодавно ми її встановили за допомогою компанії «ЄФТ ПЛЮС». Річ у тому, що не кожне господарство має свою лінію переробки. Ми орієнтуємося на реалізацію якісних яблук. Тому після встановлення цієї системи захисту ми відразу ж побачили низку переваг. Сітка захищає майбутній урожай як від граду, так і злив, пилових бур, які здатні знищити працю всього сезону, зрілі плоди – від сонячних опіків. Також через неї в сад не можуть потрапити птахи, які теж можуть поїдати яблука.

НА ПОМІЧ АГРАРІЮ – НОВІТНЯ ТЕХНІКА

У «Зорі» чимало спеціальної техніки, тут намагаються автоматизувати якомога більше процесів, адже, на жаль, не вистачає працівників. Мають тут чотири трактори Zoomlion RK-504, які використовуються і для обприскування, і для обробітку ґрунту, і для збору врожаю. New Holland на 110 кінських сил використовують для дискування міжряддя. А ще тут безліч дрібної техніки – пристовбурні фрези, мульчери, косарки.

– Як і всюди, чимало людей виїхало за кордон, багато чоловіків на фронті, – каже Андрій Мельник. – Тому сад доглядають місцеві жителі, а на збір врожаю мусимо запрошувати працівників з інших регіонів. Для цього навіть облаштували невеликий гуртожиток.

Враховуючи нинішню економічну ситуацію в країні та війну, в ФГ «Зоря» поки що не планують значно розширювати насадження, навіть попри те, що яблука від «Зорі» знані серед споживачів як в Україні, так і за кордоном: чима-

ла частка продукції іде на експорт, зокрема, в ОАЕ і Туреччину. Тому про переробку тут поки не думають, а от будівництво сортувальної лінії планують найближчим часом. Для того, щоб зберегти врожай, тут уже функціонує холодильник на 3,5 тис. тонн із регульованим газовим середовищем.

У ХОЛОДИЛЬНОМУ СХОВИЩІ ВРОЖАЙ НЕ ПРОПАДЕ!

– Є два основні способи зберігання яблук: система регульованого газового середовища (РГС) та сховища без РГС. У другому випадку яблука зберігаються менше (3–5 місяців). У сховищах із РГС – значно довше (9–10 місяців). Камери герметичні, там підтримується відповідна концентрація газів (кисню, азоту та CO₂). Сукупність таких умов дозволяє уповільнювати дихання фруктів. Саме це сприяє тривалому зберіганню плодів. Хоча камеру з РГС встановити дорожче, період повернення інвестицій досить короткий, тобто технологія окупається швидко, а зберігати фрукти там можна довше, – розповідає Андрій Мельник. – Саме тому будівництво переробного комплексу для нас поки що не актуальне. Ми зберігаємо врожай ще на етапі його дозрівання в саду, а потім маємо, де тримати його до моменту реалізації. Завдяки такій нашій «схемі мандрівки» яблук з саду до столу ФГ «Зоря» має добру репутацію і серед українських клієнтів, і за кордонних партнерів. Усі торгові мережі, з якими ми співпрацюємо, знають, що ми постачаємо екологічно чисте, смачне, якісне і гарне яблуко. Тож будемо тримати нашу марку й надалі!

ІНТЕНСИВНІ САДИ "ПІД КЛЮЧ"

ПРОСТІ
РІШЕННЯ
ДЛЯ САДУ
«ПІД КЛЮЧ»

- ПРОТИГРАДОВА СІТКА
- СІТКА ПРОТИ ДОЩУ
- БЕТОННІ, МЕТАЛЕВІ СТОВПЧИКИ
- КОМПЛЕКТУЮЧІ ДЛЯ САДУ
- ГЕОДЕЗИЧНІ РОБОТИ
- РОЗБИВКА САДУ

ТОВ «ЕФТ ПЛЮС»,
+38 044 333 33 45, +38 067 447 20 20,
+38 067 440 10 73
eft.ukraine@gmail.com, www.eftgroup.ua

EFT GROUP

реклама

Інноваційні сітки від компанії SMG – надійний захист від граду та інших погодних ризиків

Погодні ризики стали особливо відчутні для садівників упродовж останніх кількох років. Один із них – град, який завдає значних збитків фермерам, пошкоджуючи плоди та зменшуючи прибутки. Садівники змушені думати про те, як ефективно вберегтися від погодних ризиків. Дієві рішення пропонує італійська компанія SMG, в асортименті якої садівники знайдуть протиградові сітки для садівництва та виноградарства.

У ЧОМУ ІННОВАЦІЯ ЗАХИСНИХ СІТОК ВІД SMG?

Для виробництва сіток компанія використовує найновіші матеріали й технології. Завдяки міцній структурі сітки витримують значне навантаження снігом.

Важлива інновація – використання нової системи кріплень. Компанія пропонує не стандартні кріплення, а застібки-блискавки, завдяки яким термін використання сіток збільшується до 25 %. Натомість на сітках від SMG не використовуються наклейки.

Завдяки застібкам-блискавкам захисну сітку від SMG можна закрити в 3 рази швидше, ніж інші сітки. Це велика перевага для са-

дівників, адже вони можуть економити і свій час, і витрати на робочу силу. Завдяки оновленим кріпленням захисну сітку можна легко відкрити й закрити за першої ж необхідності.

Відкриття чи закриття захисної сітки займає приблизно 25–35 хвилин на гектар. На сітках є лише 2 бірки для закріплення на початку та в кінці кожного ряду: 114 на гектар замість традиційних 2200 на гектар.

Завдяки інноваційній системі застібок та кріплень для розкриття та згортання сітки не потрібно використовувати багато техніки.

Системи захисту від граду, протестовані SMG: DIN EN ISO 10319, DIN EN ISO 10321, DIN EN ISO 2062 та DIN EN 16732.

реклама

Сітки від компанії CMG захищають плоди не тільки від граду та інших погодних ризиків, а й від пошкоджень комахами і птахами.

ЩО ПРОПОНУЄ КОМПАНІЯ?

В асортименті компанії є такі різновиди захисних сіток для садівників:

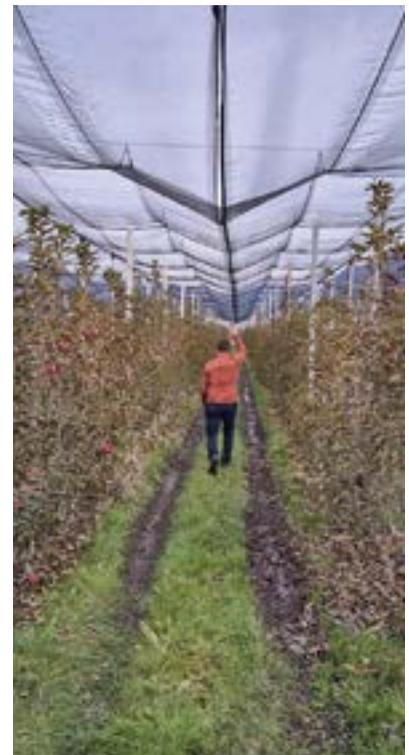
- для захисту від граду;
- для виноградників;
- для захисту від комах;
- для затінення.

Також компанія пропонує необхідні для сіток комплектуючі.

Окрім того, фахівці компанії CMG за необхідності допомагають із технічним обслуговуванням та доглядом за сіткою.

Сітки від компанії CMG використовують в різних країнах Європи: у Нідерландах, Італії, Австрії, Німеччині, Швейцарії, Бельгії, Франції тощо.

Захистіть свій сад від граду та від інших погодних ризиків завдяки сіткам від компанії CMG.

Контакти для консультацій та замовлень:

George Gallmetzer
+39 338 636 10 25

ФАЙНІ ФРУКТИ – ФАЙНИМ ЛЮДЬМ

ЗАВДЯКИ ЧОМУ НА ПРОДУКЦІЮ ІЗ ЗАКАРПАТСЬКОГО САДУ Є СТАЛИЙ ПОПИТ

Закарпаття – регіон, що вирізняється особливим кліматом, сприятливим для вирощування різних культур, зокрема й для садівництва. Цей фактор нерідко стає визначальним для тамтешніх жителів, що прагнуть займатися аграрним бізнесом. Тим паче що яблука в закарпатських садах ростуть справді гарні та якісні – файні, як то кажуть у Карпатах. У садах компанії «Файно Фрут» щороку збирають саме такі плоди. А все тому, що деревам вистачає сонця та тепла, а сад отримує належний догляд та увагу.

Як закарпатським садівникам вдається утримувати високий ґатунк продукції навіть у нинішні непрості часи, читачам нашого видання розповіла головний агроном компанії «Файно Фрут» Тетяна ПОПОВИЧ.

ІНТЕНСИВНИЙ САД З ДЕРЕВАМИ- «ВЕРЕТЕНАМИ»

У ТОВ «Файно Фрут», що працює в аграрному секторі з 2011 року, нині обробляють 82 гектари землі, вирощуючи зернові культури, а також яблуневий сад, висаджений у селі Соловка Ужгородського району. Насадження яблунь зараз займають близько 19 гектарів. Свого часу сад сформували, розділивши його на два квартали, у кожному з яких ростуть певні сорти яблук. Це дало змогу оптимізувати процеси догляду за садом, запилення та збору врожаю.

– Наш сад росте на схилі, тож на його територію потрапляє достатньо сонячного світла й тепла. Загалом, нашому регіону притаманний м'який клімат та велика кількість сонячних днів протягом року. Тут випадає достатньо опа-

дів. Тому яблука досягають смачні й добре забарвлені. Ґрунти на цій території глинисті, з кислим рН. Тому щороку вапнуємо ґрунт, а також регулярно здійснюємо його аналіз, щоб знати актуальні показники рівня рН та оперативно вносити ті компоненти, яких не вистачає у складі ґрунту, – розповідає Тетяна Попович.

Свого часу в господарстві вирішили вирощувати сад інтенсивного типу за нідерландською технологією, висадивши саджанці за схемою 3,5 на 0,9 метра. Така схема дає змогу вирощувати на площі максимальну кількість плодівих дерев.

Дерева формують за технікою стрункого веретена. Вона передбачає умовний поділ кожного дерева на три частини. Перша сформована з 4–5 скелетних гілок віком від двох до чотирьох років. Поступово ці гілки обрізають, щоб

вони змінювалися на нові. Другий ярус дерева формують молодші гілки, що мають вік 1–2 роки та плодіві утворення. Третій ярус – це також плодіві утворення та частина молодих пагонів. Дерево з одним центральним провідником має форму трикутника з тонкою частиною вгорі та широкою внизу. Така форма дає змогу сонячним променям потрапляти на всю площу плодового дерева, що сприяє високій якості врожаю. Адже в компанії прискіпливо стежать за тим, щоб вчасно та якісно обрізувати дерева.

У яблуневому саду зараз ростуть вісім сортів, на які є високий попит серед споживачів: Гала, Пінова, Голден, Чемпіон, Айдаред,

Ред Джонапринц, Мутсу та Ранній Голден. Посадковий матеріал садівники свого часу придбали у ФГ «Коник». Достигають яблука у різні терміни: ранній Голден збирають влітку, плоди Гала – восени. Всі інші сорти достигають пізніше, адже вважаються «зимовими». Це зручно, оскільки різні термін достигання дають змогу оптимально організувати процес збору врожаю та подальшу його реалізацію.

Природний смак та аромат яблук залежить від багатьох чинників, таких як сорт, ґрунт, клімат та вирощувальні практики – усе це запорука успіху садівництва «Файно Фрут».

СУЧАСНА СИСТЕМА ПОЛИВУ – ЗАПОРУКА ЯКІСНОГО ВРОЖАЮ

У процесі догляду за садом у ТОВ «Файно Фрут» використовують препарати від провідних виробників, забезпечуючи комплексний догляд та підживлення. Хвороби та шкідники – напасть, що загрожує практично всім сортам, тож вберегти врожай можна лише за умови застосування правильної технології догляду.

Полив та внесення добрив забезпечується через сучасну систему краплинного зрошення з власного ставка. Систему поливу свого часу в саду змонтували фахівці з ТОВ «Іригаційні системи». Згодом систему модернізували спеціалісти компанії «Проф Полив», встановивши нову фільтраційну систему з автоматичним очищенням та ручний фертигаційний вузол, з допомогою якого можна вносити будь-які добрива, підживлюючи сад через краплинну трубку. Тому дерева у саду вчасно отримують достатню кількість вологи та всі необхідні мікро- та макроелементи.

Перед тим, як проводити модернізацію, фахівці компанії «ПрофПолив» ретельно вивчили джерела водозабезпечення господарства і, зважаючи на його особливості, рекомендували встановити автоматизований фільтр від компанії Azud зі ступенем фільтрації 130 мікронів.

– Модернізацію системи зрошення, за домовленістю із замовником, розпочали з найголовнішого вузла у всій системі – фільтраційного. Адже система фільтрації відіграє дуже важливу роль в процесі зрошення будь-яких культур. У випадку «Файно Фрут» це багаторічний сад, де використовується краплинна трубка саме для таких насаджень. Використовуючи краплинну трубку для багаторічних насаджень, необхідно ретельно обирати систему фільтрації, оскільки об'єм краплинної трубки та її вартість зазвичай становить 60–70 % від загальної ціни всієї системи краплинного зрошення. Натомість суть автоматизації системи полягає в тому, що фільтр промивається автоматично – без необхідності людського втручання та зупинки поливу. На фільтрі є си-

стема контролю з альтернативним живленням, оснащена датчиком (DP). Він і запускає процес промивання фільтра, якщо той забивається. Форсунки всередині фільтра збирають увесь бруд та наліт, спрямовуючи брудну воду в дренаж. Завдяки цьому є змога проводити очищення фільтра, не розбираючи його і не зупиняючи важливих сезонних процесів. А це суттєво економить час у гарячу пору, – розповідає представник компанії «Проф Полив» **Олександр ПЕЛЕХ**.

ДОГЛЯД, ЗАХИСТ, ЗАПИЛЕННЯ

Практикують у саду й захист від приморозків. Прогноз погоди постійно відстежують, і за 2–3 дні до ймовірних заморозків вносять антистресові препарати.

– Щоб вберегти цвіт та забезпечити якісне зав'язування плодів, цитоплазму клітин потрібно наситити калієм та цукрами. До настання приморозків обробляємо дерева антистресовим препаратом ЕкстраФос Супер від компанії Квантум. Повторну обробку практикуємо й після морозів, проводячи її один раз чи двічі. Протягом сезону вносимо також інші необхідні препарати. Серед сортів, які вирощуємо, певну стійкість до враження паршею демонструє лише сорт Пінова. Всі інші потребують дуже ретельного захисту. Утім, нам вдається долати виклики і збирати хороший врожай. У нашому саду яблука досягають на 1–2 тижні раніше, ніж в інших господарствах регіону – це зумовлено розташуванням саду. А врожайність становить близько 50 тонн з гектара. Це гарні показники, – зауважує агроном.

Щоб вберегти сад від ураження паршею та іншими хворобами, у саду застосовують препарати Топсін М від «Самміт Агро» та МЕРПАН Платинум від компанії «Адама Україна». Також в процесі догляду використовують препарати Скор, Хорус, Делан, Світч та інші. Для боротьби з бур'янами у пристовбурну смугу вносять гербіциди – Раундап Макс та Баста. Однак до обробок хімічними засобами вдаються лише за потреби, чітко дотримуючись схем застосування препаратів.

Натомість протиградову сітку в господарстві встановлювати поки що не мають наміру. За 14 років життя яблуневого саду град вперше випав лише у сезоні 2024 року. З наслідками граду впоралися з допомогою ефективних препаратів, внесення яких забезпечило швидке затягування пошкоджень, спричинених градобоем.

Запилення саду під час цвітіння відбувається природним шляхом. Неподалік розташована пасіка, бджоли з якої активно запилюють квіти навесні. Про високу якість запилення свідчить активне зав'язування плодів, з огляду на що садівникам доводиться практикувати хімічне проріджування саду задля зменшення надмірної кількості зав'язі.

ПРАВИЛЬНО ЗБЕРІГАТИ ТА ВИГІДНО РЕАЛІЗУВАТИ

Торік виробничі потужності компанії поповнилися сховищем, яке збудували та облаштували фахівці компанії «Інсолар-холод». Сховище вміщує 350 тонн продукції. Воно оснащено охолоджувальною та вентиляційною системою, тож яблука там добре зберігаються. У планах є й подальші кроки щодо вдосконалення цього приміщення. Зокрема, там мають намір облаштувати камери з регульованим газовим середовищем.

Забезпечення оптимальних умов зберігання продукції важливе й з огляду на те, що у цей період плоди остаточно дозрівають: у процесі зберігання вдосконалюються смак та аромат яблук. Зазвичай «зимові» сорти зберігаються від 3 до 5 місяців, що дає змогу вигідніше реалізувати продукцію згодом. Різні сорти зберігаються за різних температур, що дає змогу забезпечити оптимальні умови для кожного з них.

Зібраний врожай реалізують у торгових мережах. Зокрема працюють з мережами «Епіцентр», «Рукавичка», «Близенько», «Лоток», «Новус», «Метро», «Варус», «Клевер», а також із закарпатськими маркеттами та заправними станціями. Оскільки попит на яблука українського виробництва в Україні є, процес реалізації налагоджений досить чітко.

Попри непросту ситуацію в країні, у компанії мають намір розвивати виробництво та розширювати сад. Зокрема у 2025 році планують висадити ще 11 гектарів саду: 2 гектари яблунь раннього сорту Голден та 9 гектарів черешневих насаджень.

Своєчасно забезпечити проведення усіх робіт у саду допомагає техніка, яку садівники встигли придбати за час господарювання. У «Файно Фрут» мають трактори, садові обприскувачі, мульчер для перемелювання гілок.

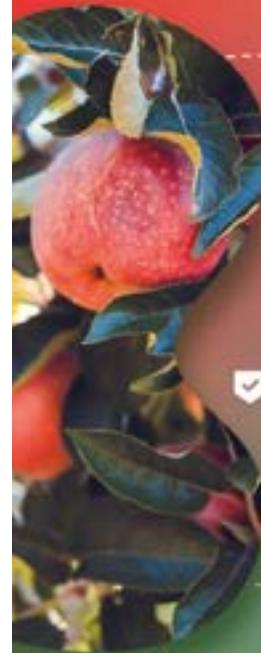
А от робочих рук у саду зараз відверто не вистачає. Дається взнаки воєнний час та масовий відтік людей працездатного віку за кордон. Тому у господарстві дуже чекають на добрі вісті з фронту та повернення додому усіх, хто зараз захищає країну.

ПрофПолив
крапельне зрошення

АВТОМАТИЗОВАНІ СИСТЕМИ ЗРОШЕННЯ ТА ФЕРТИГАЦІЇ

ДЛЯ БАГАТОРІЧНИХ НАСАДЖЕНЬ

✓ Облаштування систем зрошення для зернових, плодово-ягідних, овочевих та горіхоплідних культур

✓ Повна комплектація автоматизованих систем «ПІД КЛЮЧ» обладнанням від перевірених європейських виробників

✓ Проектування та монтаж інноваційних систем крапельного зрошення

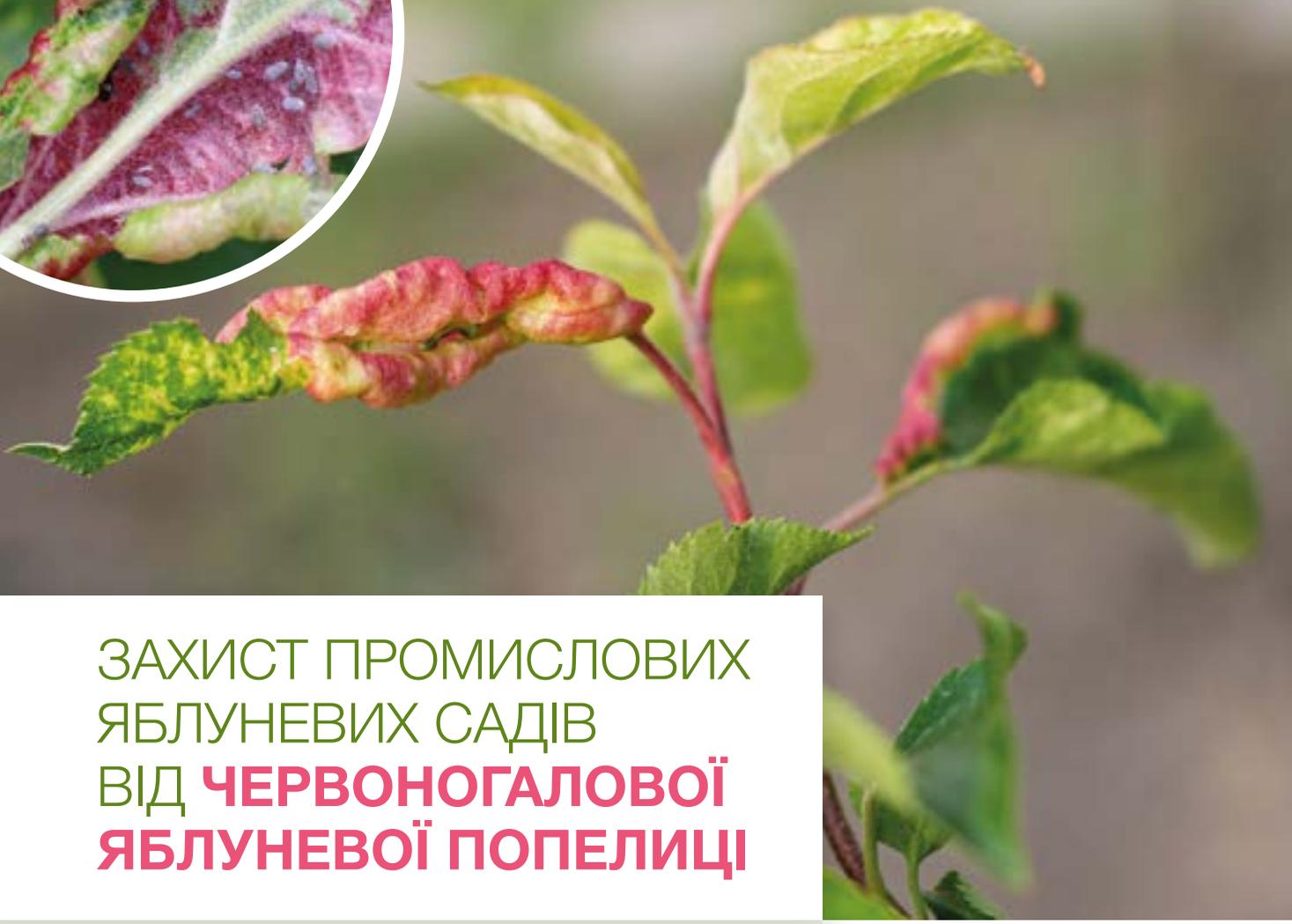
✓ Професійне сервісне обслуговування та інженерний супровід

EFT GROUP®

м. Київ,
вул. Велика Кільцева, 4-в
+38 (097) 522-52-84
+38 (067) 383-46-93
office@profpoliv.in.ua

www.profpoliv.in.ua

ЗАХИСТ ПРОМИСЛОВИХ ЯБЛУНЕВИХ САДІВ ВІД ЧЕРВОНОГАЛОВОЇ ЯБЛУНЕВОЇ ПОПЕЛИЦІ

Юрій ЯНОВСЬКИЙ, доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри захисту і карантину рослин Уманського національного садівництва МОН України

Загальновідомим є значення продукції яблуні. Її плоди мають високі смакові властивості. Це цінний харчовий продукт, джерело органічних цукрів (переважно глюкози та фруктози), вітамінів, органічних кислот, клітковини, макро- і мікроелементів, вітамінів, що мають лікувальне значення. Наприклад, середньодобову потребу людини в вітаміні С можна забезпечити, споживаючи 200–250 г яблук.

За даними Держстату України, у 2021 році площа промислових насаджень яблуні становила 101,5 тис. га, що дозволило отримати близько 1 млн т плодів високого гатунку.

У яблуневих насадженнях України налічується понад 250 видів шкідливих комах, кліщів і гризунів, що ослаблюють життєдіяльність рослин упродовж вегетації. За відсутності чи несвоєчасного проведення захисних заходів проти них вихід товарної продукції знижується на 21–33 %.

Значної шкоди молодим і промисловим насадженням яблуні завдають шкідливі комахи з підря-

ду попелиці (*Aphidinea*) ряду рівнокрилі (*Homoptera*). Чільне місце за шкідливістю належить попелиці червоноголової, або сірій яблуневій (*Disaphis devectora* Walk.) (фото 1).

Зазвичай червоноголова попелиця живе щорічно на одних і тих самих деревах промислових садів. За літо розвивається в трьох-чотирьох поколіннях. Листки поступово всихають, порушуються процеси фотосинтезу, уповільнюється ріст плодів, знижується товарність, втрати врожаю досягають 45 %.

Нині спостерігається збільшення площ промислових насаджень яблуні, заселених цим видом, що пояснюється особливостями біо-

Фото 1. Червоноголова, або сіра яблунева попелиця в промислових насадженнях яблуні

логії шкідника та сучасних технологій вирощування плодів (змінами сортів на ті, що насамперед містять більше цукрів, збільшення щільності дерев тощо). Варто зазначити, що личинки цього фітофага впродовж свого життя живляться рослинним соком листків, які грубіють, закручуються вздовж жилки по довжині на нижній бік, на них з'являються опуклі червоноувато-рожеві гали (фото 2). Тому застосування інсектицидів саме контактної чи контактної-кишкової дії проти цього виду буде мало ефективним. Крім того, серед інших причин низької ефективності застосування хімічних засобів за-

хисту рослин від цього небезпечного об'єкта в промислових насадженнях яблуні (як і багатьох інших видів) є тривале застосування одних і тих же препаратів, прояв резистентності до деяких груп хімічних сполук, порушення технології їхнього застосування.

Нині хімічний метод захисту з використанням сучасних інсектицидів на основі нових діючих речовин і механізму їхньої дії домінує, а питання раціонального їх використання з метою досягнення максимального ефекту за мінімальної витрати засобів захисту рослин та екологічної безпеки довкілля залишається головним, що визначило актуальність проведених досліджень. А тому уточнення біології цього фітофага, застосування сучасних препаратів різного походження в найбільш вразливі строки його розвитку (з урахуванням фенофаз розвитку самого дерева) домінують.

Впродовж 2019–2024 рр. були проведені дослідження з уточнення біології цього небезпечного фітофага, заселеності яблуневих насаджень, можливості застосування препаратів різного походження, раціонального їх використання та високої технічної ефективності їх застосування для зниження чисельності та шкідливості цього небезпечного виду. Встановлено, що червоноголова попелиця – постійний домінуючий вид у ценозі яблуневих садів. Розвивається в трьох (2019 р., 2020 р., 2023 р.) – чотирьох поколіннях (2021 р., 2024 р.). Зимують яйця, відкладені на штамбах і скелетних гілках дерев. Найбільш численним є друге покоління шкідника (червень-липень), коли кількість його личинок досягає 9 екз./листок.

Варто наголосити, що результати маршрутних обстежень у садах Вінниччини, Хмельниччини, Буковини впродовж 2019–2023 рр. свідчать, що за сучасних технологій вирощування яблуневої продукції (щільність насаджень становить понад 1000 дерев/га) характер заселення насаджень цим видом є дещо іншим порівняно з заселенням садів ще чверть століття тому (коли фітофаг заселяв їх осередками на постійних деревах за низької його чисельності): нині спостерігається заселеність дерев масивами (0,5–1,5 га

Фото 2. Гали сірої яблуневої попелиці на листі яблуні в промислових насадженнях

та більше), причому площа заселення дерев цим шкідником збільшується щорічно навіть в умовах господарства.

Визначали технічну ефективність інсектицидів проти яблуневої червоноголової попелиці та їхній вплив на показники продуктивності яблуні в промислових насадженнях. Для цього на дослідних ділянках яблуні сорту Голден Делішес в умовах навчально-виробничого відділу Уманського національного університету садівництва проводили обприскування дерев (фаза розвитку рослин в момент обробки – «після цвітіння», розмір плоду – до 20 мм (ВВСН 72) інсектицидами Мовенто 100 SC, КС (спіротетрамат, 100 г/л), Сіванто Прайм 200 SL, РК (флупірадіфуран, 200 г/л) і Трансформ, ВГ (сульфоксафлор, 500 г/кг) за різних норм витрати препаратів.

Вибір саме цих інсектицидів проти червоноголової попелиці пояснюється тим, що ці препарати насамперед розроблені для застосування проти приховано живучих шкідливих об'єктів: Мовенто 100 SC, КС, Сіванто Прайм 200 SL, РК характеризуються високою системною дією в акропетальному напрямку флоєми рослини, а Трансформ, ВГ крім високої системної та трансмілярної дії ще й при контакті може контролювати їх чисельність.

Встановлено, що ефективність еталонних інсектицидів із груп піретроїдів (Альфагард 100, КЕ, 0,25 л/га; Маврік, ЕВ, 0,5 л/га; ФОС (Бі-58 новий, к. е., 2,0 л/га; Данадим стабільний, КЕ, 2,0 л/га), неонікотиніоїдів (Каліпсо 480 SC, КС, 0,25 л/га; Моспілан, ВП, 0,2 кг/га; Дантоп 50, ВГ, 0,07 кг/га) чи їх комбінацій (Енжіо 247 SC, КС, 0,18 л/га; Іназума, ВГ, 0,2 кг/га) не перевищувала 90,2 %, що істотно

впливало на якість плодів і врожайність яблуневих насаджень.

Застосування інсектицидів Мовенто 100 SC, КС (1,75–2,0 л/га), Сіванто Прайм 200 SL, РК (0,75–1,0 л/га) і Трансформ, ВГ (0,05–0,1 кг/га) знижувало на 93,9–98,3 % чисельність червоноголової попелиці в садах і дозволило контролювати її чисельність упродовж вегетаційного періоду, що забезпечило підвищення урожайності та товарної якості отриманої плодової продукції.

За використання нових сучасних інсектицидів Мовенто 100 SC, КС, Сіванто Прайм 200 SL, РК і Трансформ, ВГ було отримано високосортну продукцію яблук з урожайністю в 1,7–1,9 раза вищою порівняно з контролем (обробка водою), а вихід нестандартної продукції не перевищив 5,1 % проти 25,3 % на контролі.

Результати наших досліджень тожні результатам наукових досліджень закордонних авторів, які також наголошують що захист промислових яблуневих насаджень від червоноголової, або сірої яблуневої попелиці найбільш ефективно проводити саме в літній період вегетації дерев проти другого покоління шкідника з використанням сучасних пестицидів різного походження та їх механізму дії, що дозволить ефективно знизити її шкідливість.

Одержані результати досліджень щодо ефективності застосування Мовенто 100 SC, КС, Сіванто Прайм 200 SL, РК і Трансформ, ВГ дало змогу рекомендувати їх включення до чинного національного «Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні» проти цього небезпечного виду в промислових насадженнях яблуні.

Фермерське господарство «Ілащук»: шлях до успішного органічного садівництва на Буковині

20-річний Микола Ілащук – успішний садівник із Буковини, який вирощує якісні плоди у своєму саду, – яблука, груші та абрикоси. Як і решта фермерів, за час господарювання, він зіткнувся з багатьма викликами, такими як несприятливі погодні умови, хвороби рослин, шкідники. Але завдяки сучасним біопрепаратам та органічному методу вирощування йому вдається підтримувати здоров'я рослин і досягати високої врожайності.

Своїм досвідом фермер із Чернівецької області поділився під час XI Міжнародної науково-практичної конференції «Успішне садівництво, овочівництво і переробка: технології та інновації. Зерняткові. Соки. Переробка». А для читачів журналу «Садівництво та Овочівництво. Т. І.» подаємо тези його виступу.

ГОСПОДАРСТВО НА ПЕРЕХІДНОМУ ЕТАПІ ДО ОРГАНІЧНИХ ПРОДУКТІВ

Фермерське господарство «Ілащук» працює понад 30 років. Це – сімейне господарство, яке заснував батько Миколи Ілащука. Хлопець змалку в садах. З 2021 року хлопець повністю перейняв на себе керівництво. Наразі господарство перебуває на перехідному етапі до вирощування органічних плодів. Сезон 2023-го було повністю відпрацьовано біопрепаратами.

– У липні ми подали заяву в «Органік Стандарт» про те, що хочемо сертифікуватися. У вересні пройшли інспекцію і розпочали перехідний період. Відтоді використовуємо в догляді за рослинами лише препарати, які дозволені в органічному вирощуванні. Наразі господарство на перехідному етапі, – розповідає аграрій.

Микола Ілащук зауважує, що боротися зі шкідниками їм найбільше допомагали два препарати від компанії ВТУ: «Біофренд» та «Актоверм формула». Калійне мило використовували у 2 % робочому розчині, а «Актоверм формулу» – у розчині з концентрацією 1,2 %.

У саду Ілащуків ростуть такі відомі сорти яблук, як Флоріна, Голден Делішес, Чемпіон, Гала. Має фермер біля дому й невеличкий розсадник, – близько двох тисяч дерев, тут вирощують саджанці для власного користування. У цьому розсаднику фермер вирощує, зокрема, і знамениті яблука сорту Байя Мариса, плоди яких як зовні, так і всередині – червоного кольору. Росте також у саду груша Крупноплідна – сорт буковинської селекції, виведений на Придністровській дослідній станції садівництва, вага плодів якого може сягати одного кілограма. Щодо абрикосів, то най-

більше в саду молодого фермера сорту Ананасний, трохи вирощує Червонощогого.

Садівник спеціалізується на органічному вирощуванні плодів. Тож належну увагу приділяє відновленню ґрунтів. Застосовує гумати, вермікомпости, перегній.

– Єдина проблема, яка виникла в нас із застосуванням біо-засобів, була в тому, що через комендантську годину ми не могли заїхати на поле. Сади в нас дещо «розкидані», й від одного до іншого потрібно їхати 15 кілометрів. Й оскільки діють часові обмеження на пересування, не завжди вдається вчасно провести роботи. А, згідно з інструкцією, рослини певними препаратами треба обприскувати тільки у вечірню або ранкову пору – коли немає ультрафіолету. Значною мірою на врожайність саду впливають погодні умови. Цього року град двічі за один тиждень побив сади. Але, вносячи біопрепарати, ми змогли дещо врегулювати ситуацію й виростити нестандартні, дещо пошкоджені яблука. Пощастило, що ціна на переробку цього року була досить висока, й це стало для нас плюсом, – говорить Микола Ілащук. І резюмує: – Головне, як підтверджує наш досвід, що біопрепарати в умовах сучасного функціонального інтенсивного саду справді можуть захищати рослини від шкідників і покращувати біологічний стан рослин.

Суттєво зменшує врожайність посуха. Натомість надлишок опадів провокує розвиток хвороб. Втім, є моменти, коли навесні опадів надмірно, а влітку немає зовсім. У такі періоди дерево не встигає насититися водою. Якщо мульчувати пристовбурову зону, збільшувати кількість органіч-

ної речовини у ґрунті, то в умовах Чернівецької області можна обійтись і без краплинного зрошення, стверджує Микола Ілащук.

Цьогоріч при зворотних приморозках на підприємстві фермера з Буковини абрикоси рятували препаратом з азотобактером. Під час життєдіяльності ця бактерія виділяє багато амінокислот та фітогормонів. Завдяки такому методу вдалося зберегти значну частину врожаю.

Сам фермер у своїх садах не має системи зрошення. Каже, в області достатній рівень вологи й помірність опадів, тож за правильного обробітку рослин зрошування не потрібне.

Надмірно спекотне літо збільшує ймовірність граду. Тому, радить чернівецький фермер, коли закладається сад, краще одразу поставити протиградові сітки, щоб захистити рослини. Щоправда, у власній практиці такого засобу захисту він поки що не використовує.

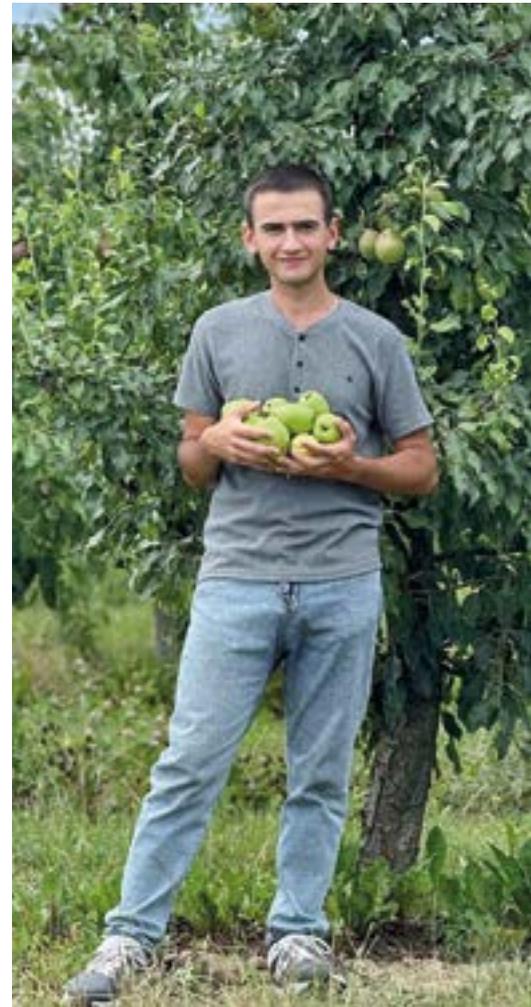
Брак робочої сили також дається взнаки. В регіоні працює багато садівників-одноосібників, тож мало хто зголошується йти працювати в найми. Доводиться шукати робітників на території всієї області.

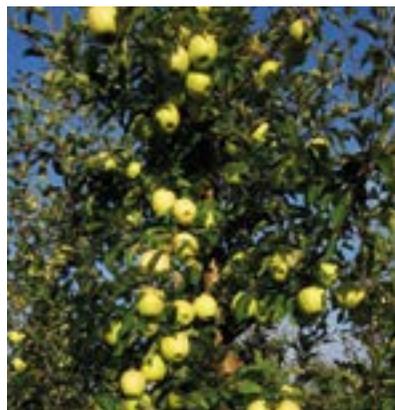
– Людей, яких беремо на роботу, за їх бажанням можемо навіть поселити на місці. Багато працівників ми не потребуємо, а поруч із домом маємо будинок зі зручностями, де можуть проживати кілька осіб. Інші фермери просто купили автобуси й довозять людей до місця роботи, – зазначає садівник.

ЗАХИСТ РОСЛИН ВІД ХВОРОБ І ШКІДНИКІВ: Є НЮАНСИ

Щодо захисту рослин від хвороб та шкідників, тут Микола Ілащук опирається на власний досвід, напрацьовані схеми, а та-

– Якщо мульчувати пристовбурову зону, збільшувати кількість органічної речовини у ґрунті, то в умовах Чернівецької області можна обійтись і без краплинного зрошення, – Микола Ілащук.

кож дослухається до консультацій експертів.

– Для боротьби з яблуневою плодожеркою, наприклад, ми встановлюємо пастки й відслідковуємо, коли починається літ самих комах, лише тоді обробляємо препаратами від однієї провідної компанії, – ми, фактично, використовуємо всю їхню лінійку, – розповідає садівник.

Медяна роса та високі температури сприяють швидкому розмноженню та виділенню личинками значної кількості липкої, прозорої речовини. До того ж шкідники досить швидко звикають до кожного хімічного препарату, і з ними буває важко боротися. Слід знищувати цілі покоління шкідників, додавати одночасно декілька препаратів, декілька діючих речовин.

– Як ми з нею боролися? Ми контролювали німфу – личинку, якщо говорити простою мовою. Тобто під час обстеження саду,

якщо ми бачили, що вже збираються німфи і виділяється медяна роса, – тоді працювали калійним милом. Змивали медяну росу та підсушували німф. Особливо якщо наступного дня була висока температура – німфи себе дуже погано почували. Фактично просто висувалися, – ділиться досвідом Микола Ілащук.

Ще одним небезпечним шкідником у саду є кров'яна попелиця. Боротися з нею фермеру також допомагає 2 %-й розчин калійного мила. За 42 години після обробки просто змивають опушення, яким вкриваються гілки.

Садівник зауважує, що після обробки дерев біопрепаратами в саду значно збільшується кількість ентомофагів: сонечок, золотоочок, щипавок, афелінусів. Вони також доволі ефективно працюють проти шкідників. І ще раз наголошує, що в його садку попелиці як такої майже немає, адже тут правильно проводиться обприскування.

– Навчаючись в університеті, я писав наукову роботу на тему ефективності біопрепаратів. У ній я довів таке. Під час застосування біопрепаратів може видатися, що вражених листків на рослині стає більше. Але в підсумку все одно виходить, що врожайність, стан плодів та стан рослин стають кращими. Я вже не кажу про якісні характеристики плодів, вирощених практично без хімії, – наголошує садівник.

Якщо правильно застосовувати біологічні засоби захисту рослин, то, зауважує фермер Ілащук, за ефективністю вони будуть на одному рівні з хімічними. Але важливо розуміти, як саме розвиваються хвороби, і врахувати, що навіть при підвищеній вологості рослини потрібно обробляти.

– Навіть за вартістю препаратів, – якщо рахувати на один гектар, то обробіток біозасобами коштуватиме дешевше, ніж хімічними, – зауважує співрозмовник.

Садівник наголошує, що, плануючи обробку саду, слід обов'язково зважати на погодні умови. Приміром, якщо є ймовірність дощу, Микола Ілащук додає до робочого розчину прилипач у максимальній дозі – препарат надійно захищає від опадів. Якщо ж обробіток припадає на сонячну пору, то так само додають до розчину прилипач, який також захищає і від ультрафіолетового світла. Ми зробили порівняння, щоб зрозуміти, які препарати краще використовувати для боротьби з різними хворобами рослин. Якщо потрібно захистити рослини перед або після дощу, то ми користуємося препаратом Фітоцид, який містить *Bacillus subtilis*. Якщо рослини вже заражені, то застосовуємо Екостерн Триходерму з кілько-

ма штамми *Trichoderma*. Вважаю, що біотехнології сьогодні розвиваються досить стрімко, і з часом біопрепарати використовуватимуть інтегровано точно. Є моменти, коли потрібно використовувати певні препарати, і немає можливості застосовувати інші. Наприклад, перед збором урожаю, під час цвітіння або при боротьбі з конкретними шкідниками, як от медяниця чи кров'яна попелиця, з якими інші засоби не справляються. У нас є чітка схема, як комбінувати ці препарати та відстежувати результати, – продовжує Микола Ілащук.

НА ЧАСІ – СТВОРЕННЯ СПІЛКИ ОРГАНІЧНИХ САДІВНИКІВ

Микола Ілащук говорить:

– Хочу в Чернівецькій області створити спілку органічних виробників плодово-овочевої продукції. Це буде вигідно для всіх. Якщо, наприклад, в Азії потребують декілька сотень тонн органічних яблук, а знайти не можуть, за допомогою спілки ми б легко організували цей експорт. Тим паче, що платять у ва-

люті дорого. А це означає, що іноземні гроші йдуть у країну, – резюмує чернівецький садівник. – Зараз органічних виробників небагато, тож, на мою думку, було б добре нам усім об'єднатися в спілку і разом відкривати для себе нові ринки, експортувати продукцію, та й постачати її на той самий український ринок, – наголошує підприємець.

Сам Микола Ілащук свої плоди поки що реалізовує на свіжих ринках. Минулого року співпрацював із мережею супермаркетів «АТБ».

– У нас поки що продукція перехідного періоду. Наступного року матимемо вже кілька ділянок повністю сертифікованих – органічних, – акцентує аграрій.

В майбутньому Микола Ілащук планує експериментувати з сортом яблука Голден Делішес, – виростити яблуко дійсно експортної якості.

– Поступово ми переходимо на нові сорти, стійкі до хвороб, а також збільшуємо насадження груші – з ними мені легше працювати, бо маю свій напрацьований механізм, як захистити рослину від хвороб і шкідників, щоб отримати хороший урожай.

ВТУ

НАДІЙНИЙ ЗАХИСТ ВАШИХ САДІВ ВІД ШКІДНИКІВ

ГАРЯЧА ЛІНІЯ
0 800 301 900

Токсикогенна дія препарату базується на властивостях специфічного природного нейротоксину Аверсектин С, який незворотно вражає нервову систему комах-шкідників, викликаючи параліч, після чого шкідник гине.

Період між обробкою препаратом та першими ознаками його дії (сповільнений рух, параліч та загибель шкідників): 1 - 3 дні.

Окрім функції прилипача у концентрації 0,4-0,5%, Біофренд у підвищених концентраціях має інсектицидну контактну дію.

Використання калійного мила Біофренд у підвищених концентраціях, а саме від 1 до 2% підсушує та подразнює поверхню м'якотілих шкідників, до яких відносяться листобішки, попелиці, трипси, кліщі.

реклама

Черешня сорту Анонс

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СТВОРЕННЯ СУЧАСНИХ НАСАДЖЕНЬ ЧЕРЕШНІ

О. А. Кіщак, завідувача селекційно-технологічним відділом Інституту садівництва НААН України, доктор сільськогосподарських наук

У сучасному промисловому вирощуванні черешні є п'ять визначальних чинників.

1

ВИМОГИ ГЛОБАЛЬНИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖ ДО РОЗМІРУ ПЛОДІВ, ВІДПОВІДНО ДО ЯКИХ ЇХ ДІАМЕТР ПОВИНЕН БУТИ НЕ МЕНШИМ 28 ММ.

Це спонукає садівників створювати насадження, які б забезпечували одержання максимальної кількості високотоварної продукції, яку і собі можна було б реалізовувати за найвищою ціною.

2

ГЛОБАЛЬНА ЗМІНА ПІДХОДІВ ДО ВИБОРУ ПІДЩЕП

На сьогодні садівники світу широко використовують підщепи, похідні від черешні дикої, антипки, вишні звичайної та степової.

Найбільшу групу становлять міжвидові гібриди, з яких найбільш поширеними в сучасних садах є підщепи серії Гізела.

Проте через підвищення вимог глобальних торговельних мереж до розміру плодів інтенсифікація черешні зайшла у глухий кут через те, що у дерев на напівкарликових і карликових підщепах як Гізела 5 уже з шестирічного віку різко знижується середня маса плодів (навіть до 36,2 %), чого не спостерігається в аналогічних насадженнях яблуні. Тому, у світі розпочався пошук ефективних підщеп, які б забезпечували стабільно високу якість плодів протягом періоду експлуатації саду.

У цьому напрямі ми маємо значні напрацювання, оскільки в Інституті садівництва вперше в Європі всебічно вивчено і рекомендовано ефективний тип саду на середньорослій клоновій підщепі Кругмск 5, який забезпечує отримання стабільних урожаїв плодів високої товарної якості протягом періоду продуктивного використання насаджень.

3

ДОБІР ВЕЛИКОПЛІДНИХ СОРТІВ ДЛЯ ПРОМИСЛОВИХ НАСАДЖЕНЬ ЧЕРЕШНІ

На сьогодні світовий ринок плодів черешні характерний тим, що основні країни-виробники – Туреччина, Чилі, Узбекистан і США, які формують понад 60 % продукції, вирощують переважно старовинні середньоранні сорти 0900 Зіраат (відомий в Європі як Наполеон) та Бінг, які відповідно виведено ще у XVIII та XIX століттях!

Тобто, на сучасному етапі у цих країнах фундамент промислового

сортименту становлять сорти класичної селекції.

Для створення сорту черешні необхідно 35–45 років, тому ми з гордістю можемо констатувати науково підтверджений факт, що лише за 1980–2010 роки у світі було створено майже 500 нових сортів, з яких понад 100 – українськими селекціонерами! За цим показником наша країна впевнено посідає перше місце у світі, значно випереджаючи США, Румунію, Канаду, Францію, Італію та Угорщину.

Варто зазначити, що на даний час Україна перебуває на четвертому місці у світі за урожайністю насаджень – 8,3 т/га, випереджаючи за цим показником такі провідні країни виробники плодів черешні, як Туреччина, Чилі, США, Іспанія, Італія та ін.

Ці сорти створено у п'яти селекційних центрах: на Мелітопольській ДСС, Бахмутській ДСР, Дослідній станції помології (с. Мліїв), Інституті садівництва (Київ) та Нікітському ботанічному саду (м. Ялта).

Переважна більшість з них є великоплідними та високопродуктивними. Навіть за таких складних погодних умов цього року, які склалися під час цвітіння черешні (сильне похолодання та проливні дощі), а потім ще й така ж погода під час досягання плодів, що призвело до сильного їх розтріскування виділилися сорти з високою урожайністю та товарністю продукції.

У групі ранніх це – Казка, середніх – Талісман, Мелітопольська мирна, середньо-пізніх – Крупноплідна, Темпоріон, Удівительна, Новинка Туровцева, і більш пізніх – елітна форма 33/29, яка в умовах нинішнього року була стійкою до розтріскування та не уражувалася плодовою гниллю. Вихід товарних плодів становив 90,3–91,8 % з діаметром плодів 30 мм, а термін досягання плодів був на рівні Рєгіни.

Що стосується сорту Рєгіна, який потрапив у 2021 р. до Державного реєстру сортів рослин України, то ми, як і американські вчені характеризуємо його як сорт з низькою природною продуктивністю. Середня урожайність Рєгіни на підщепах Гізела 5 та Гізела 6 за останніх шість років не перевищувала 4,5 т/га. Поряд з Кордією плоди Рєгіни стійкі до

розтріскування, але в умовах нинішнього несприятливого дощового періоду під час їх досягання вони, на відміну від інших, масово загнивали на деревах.

4

ДОБІР ЕФЕКТИВНИХ ФОРМ КРОНИ

На сьогодні у світі розроблено та широко використовуються у промислових садах різні крони, які належать до округлих, площинних чи веретеноподібних типів.

В Україні є власні розробки в кожному із них, зокрема й для механізованого збирання плодів.

Поряд з цим, останнім часом, в нашій країні на великих площах закладають високощільні сади на Гізела 5 і Гізела 6 саме з формуванням лідерних форм крони.

Ми довели, що сорти класичної селекції складніше формувати за такою системою. Недоречним є формування веретеноподібної крони для дерев такого крупноплідного сорту Талісман, який відзначається низькою пагоноутворювальною здатністю і чітко вираженим ярусним закладенням скелетних гілок порівняно з сортом нового покоління Рєгіна.

З віком у таких дерев черешні також відмічається слабке відновлення пагонів в нижній частині крони та її сильне оголення.

Слід зазначити, що в умовах Лісостепу високий ступінь обрізування дерев при формуванні лідерних крон спричиняє камедетечу та погіршення їх загального стану, а також посилює ростові процеси у верхній частині крони.

Так, в середньому за 5 років досліджень врожайність у насадженнях з веретеноподібними кронами була у 2,0–2,2 раза меншою порівняно з округлою малогабаритною кроною, при цьому показник середньої маси плодів у дерев в таких садах практично не збільшувався.

В садах з веретеноподібною кроною через низьку продуктивність дерев отримання прибутку залежно від сорту було в 4,2–11,7 раза меншим, а вирощування черешні сорту Рєгіна на підщепах Гізела 5 та Гізела 6 за всіх досліджуваних способах формування

та обрізування дерев виявилось збитковим (мінус 3,6–24,2 тис./га).

Важливо зазначити, що вартість закладення 1 га такого саду становить від 100 тис. доларів, тобто за низького рівня продуктивності насаджень окупності інвестицій не відбудеться. Тоді як вартість закладення 1 гектара саду на середньорослих підщепах, який рекомендується Інститутом садівництва НААН України, коштує майже 650 тис. грн, що у 6 разів дешевше від іноземних аналогів, оскільки вони не потребують встановлення опор та іншого обладнання.

На даний час у світі й Україні популяризуються та активно впроваджуються в садах два різновиди багатовісних крон, зокрема іноземні KGB та UFO, які вимагають періодичної заміни 4–5-річних осей. Ми встановили, що навіть за умови підтримання високого агрофону, за проведення такої операції не відбувається повноцінного оновлення гілок-осей в кронах, внаслідок чого погіршується загальний стан дерев та різко знижується їх продуктивність.

Крім того, дерева, сформовані за KGB дуже високі, а під навантаженням врожаєм крони стають розлогими, що заважає роботі техніки під час догляду за садом

Тому на даний час для створення сучасних насаджень черешні з метою отримання плодів преміальної товарної якості в зоні Лісостепу ми рекомендуємо лише два різновиди крон, які розроблено в Інституті садівництва – округла зі зниженою зоною плодоношення та округла малогабаритна, яка формується за допомогою літнього обрізування. Деякі скептики можуть нам зауважити, що це звичайна розріджено-ярусна крона. Але це не зовсім так. Тут відсутня ярусність розміщення гілок в кроні, а ріст центрального провідника під час формування стримується переведенням на менш розвинутий конкурент, проводяться літні операції.

Особливості формування та обрізування цієї та інших сучасних іноземних крон представлені в новій колективній монографії «Формування та обрізування плодівих дерев і кущових ягідників» (2024 р.), яку можна придбати в бібліотеці Інституту садівництва НААН України.

5

**ДОБІР ОПТИМАЛЬНОГО
ТИПУ НАСАДЖЕНЬ**

Стосовно конструкції садів слід зазначити, що в Італії у 2010 році вченими Болонського університету Луглі та Мусаччі для садівницьких господарств країн ЄС запропонували 4 типи садів черешні щільністю розміщення дерев від 500 до понад 1200 д./га.

Зокрема, вони рекомендують висаджувати насадження на дуже сильнорослій підщепі Колт з щільністю до 500 д./га. Прикро зазначити, що в окремих садівницьких господарствах України на цій підщепі висаджують сади зі щільністю 1250 д./га, яка є прийнятною лише для дерев на напівкарликовій Gisela 5, причому на наших родючих ґрунтах! І що з ними робити починаючи з 5 року експлуатації? Адже, надмірне їх загущення в підсумку призведе до збитків через зниження продуктивності саду.

Тому для певного типу підщеп необхідно встановлювати оптимальну щільність розміщення дерев на одиниці площі.

У підтвердження вищесказаного наукові публікації провідних світових вчених свідчать, що у Туреччині, яка є найбільшим у світі виробником плодів черешні, 70–80 % обсягів виробництва продукції базується на сорті 0900 Зіраат, який щеплюють на сіянцях антипки та дикої черешні і лише 5 % займає сорт Регіна, який культивують на підщепі Гізела 5 та Гізела 6. Зазначений факт свідчить про те, що на відміну від яблуні на сучасному етапі інтенсифікації садівництва сильно- та середньорослі підщепи залишаються основними в структурі насаджень черешні.

Саме тому на даному етапі суперщільні насадження черешні проходять всебічне вивчення в наукових установах і є переважно експериментальними.

Для зони Лісостепу в Інституті садівництва у 2014 р. розроблено три типи садів на сильно- та се-

редньорослих і напівкарликових підщепі з щільністю розміщення від 417 до 1250 д./га з рівнем продуктивності в межах 20 т/га.

Зважаючи на нинішні вимоги до товарної якості продукції, провідні світові виробники плодів черешні у нових садах надають перевагу лише сильнорослим та середньорослим підщепам, що забезпечує високу товарну якість продукції протягом періоду їх продуктивного використання.

Зважаючи на ці обставини нами у 2018 р. на площі 1,5 га створено дослідне насадження на середньорослій підщепі Krymsk 5 зі щільністю садіння 667 та 889 дерев на гектар і формуванням у них округлої крони зі зниженою зоною плодоношення, де серед 27 перспективних великоплідних сортів і форм черешні проводиться добір промислового сортименту для отримання продукції преміальної якості в умовах Лісостепу України. У цьому саду два роки поспіль ми отримували рекордні врожаї. Так, вже на п'ятому році після садіння сорти Крупноплідна, Анонс та Аншлаг забезпечували середній рівень урожайності в межах 15,4–16,3 т/га, максимальний становив 25,4, а в шестирічному віці – 37,0–47,1 т/га плодів преміальної товарної якості діаметром 31–34 мм, що в 3,4–4,2 рази вище, ніж у сортів Регіна та Старк Харді Джаснт в аналогічних конструкціях саду.

Цьогоріч, на сьомому році після садіння, внаслідок проливних дощів під час досягання плодів відмічено втрати від їх розтріскування, тому залежно від сорту зібрано товарних плодів від 13,8 до 25,6 т/га.

Слід зазначити, кращий товарний врожай у 2024 році отримано в насадженнях зі схемою 5 x 3 м, де щільність була в 1,3 рази меншою, ніж в насадженнях за схемою садіння 4,5 x 2,5 м.

Таким чином, створюючи сучасний сад черешні необхідно пам'ятати, що інтенсифікація цієї культури ґрунтується не на щільних і суперщільних, а на створенні оптимально щільних насаджень, які відповідають біологічним особливостям конкретного типу сорто-підщепних комбінуваль. Дотримання цього принципу забезпечить успіх в ефективному вирощуванні її плодів.

Черешня сорту Крупноплідна

IntraCell®

Рослинний осмопротектор

LALLEMAND

LALLEMAND PLANT CARE

СПЕЦІАЛІСТ
У СВІТІ
МІКРООРГАНІЗМІВ

Переваги

- Запобігає розтріскуванню плодів.
- Покращує зберігання плодів після збору врожаю.

Принцип дії

IntraCell® - це водорозчинний порошок для збагачення клітини природним гліцином бетаїном. Ця молекула рослинного походження регулює осмотичний тиск клітин, що дозволяє:

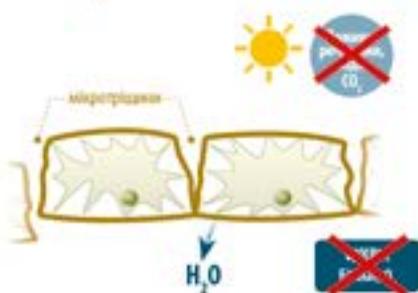
- підвищити здатність рослини утримувати воду.
- покращити тканинну стійкість і підтримати обмін речовин, особливо у випадку водяного стресу, засоленості або температурного удару.
- сприяти мобілізації поживних речовин, таких як кальцій і мікроелементи.

Тканина рослини з клітинами нормальної активності

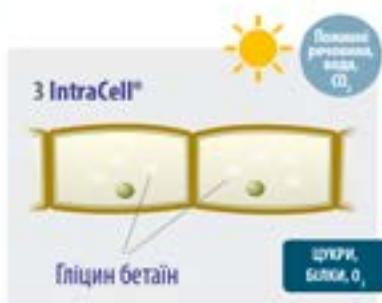

ЦУКРИ, БЕЛКИ, O₂

АБІОТИЧНИЙ СТРЕС

Метаболізм клітин припиняється, з'являються мікротріщини і вміст вологи в клітині зменшується.

Метаболізм клітин підтримується і фізична цілісність рослинної тканини зберігається.

Специфікація

Гліцин бетаїн

Діюча речовина:

Гліцин бетаїн природний, кристалізований і очищений: >96%

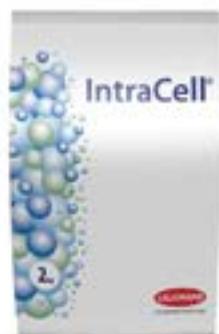
Формуляція:

Розчинний порошок

Пакування:

Мішок 2 кг

Використовується в органічному землеробстві відповідно до (ЕС) 834/2007

Застосування

Норми	Фаза	Спосіб застосування
4 кг/га	Початок достигання ягід	Обприскування
2 кг/га	15 днів до збору врожаю у випадку дощу	

Сумісність: з приводу сумісності з засобами захисту рослин, зверніться за консультацією до свого дистриб'ютора.

СОКИ – ЯК ДЛЯ СЕБЕ

Як у фермерському господарстві «Агросвіт-СВ» виготовляють продукцію, орієнтовану на високу якість та вподобання споживачів

ВІД ХОБІ ДО ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ

У 2005 році фермерське господарство «Агросвіт-СВ», що працює на Полтавщині, створили як сімейний бізнес. Підприємство діє вже майже двадцять років, однак ще задовго до «офіційного» відкриття його засновники працювали на папях, що належали родині.

Нині в господарстві обробляють близько 1000 гектарів землі, лівову частку якої займають зернові й технічні культури. Та, окрім них, фермери мають ще й яблуневий сад. Цих п'ять гектарів для фермерів – своєрідне хобі, каже Денис Ведмідь.

– Першу ділянку засадили деревами понад 15 років тому поширеними тоді сортами. Основна нашої саду – яблуні сортів Джонаголд, Ренет Симиренка, Голден Делішес, Чемпіон. Окрім них маємо й інші: Гала Ред, Ред Чіф, Мутсу, Елізе, Ліголь, Хоней Крісп, Корей, Голдраш. Найближчим часом плануємо досадити близько пів гектара сорту Ред Чіф. Це хороші промислові яблука, що добре зберігаються. У саду маємо також персики, сливи, абрикоси. Але їх небагато, тож вирощуємо ці фрукти переважно для власного споживання, – розповідає заступник голови.

Якраз у період закладання саду на підприємстві розпочали будувати сховище для фруктів

Успіх будь-якого бізнесу залежить від низки чинників. І чи не найважливішим серед них є ставлення підприємців до власного виробництва. Адже прагнення творити максимально якісний продукт зазвичай конвертується у визнання з боку споживачів. Саме таких принципів дотримуються у ФГ «Агросвіт-СВ», де, окрім інших видів діяльності, виготовляють соки прямого віджиму – натуральний продукт, який гідно оцінили споживачі. «Починали з того, що виготовляли соки для власного споживання. Ну а згодом все переросло у виробництво», – зазначає заступник голови з виробництва фермерського господарства Денис ВЕДМІДЬ, розповідаючи про становлення цього напрямку. Наразі на підприємстві вже виробляють промислові обсяги соків. Однак там незмінно дотримуються принципу: «Для людей – як для себе».

Завдяки чому у фермерському господарстві утримують високий рівень виробництва та чітко забезпечують усі процеси навіть в умовах воєнного стану, – про це Денис Ведмідь розповів нашим читачам.

та овочів. У холодильному приміщенні, призначеному для фруктів, можна зберігати до 400 тонн продукції. Саме наявність сховища стала одним з факторів, що спонукав займатися вирощуванням, а згодом – і переробленням яблук. Утім, про виробництво соку серйозно замислилися, коли розпочали реалізовувати товарне яблуко та відсортовувати продукцію нижчого ґатунку.

– Не буває так, що зібраний врожай має стовідсотково високу якість. Близько 15–20 % припадає на некондиційне яблуко, вартість якого нижча. Продавати його не вигідно, тому ми зрештою вирішили спрямовувати такі плоди на переробку, забезпечивши ще один різновид доданої вартості. У 2010-му на одній з виставок познайомилися з представниками компанії EFT GROUP, які згодом встановили на нашому підприємстві пастеризатор на 120 літрів та порційну дробарку. Обладнання для пресування ми сконструювали самотужки. То було досить просте устаткування, проте саме з нього розпочалася наша історія з переробленням, – пригадує Денис Ведмідь.

ПОТУЖНІШЕ ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИРОБНИЦТВА

Спочатку у господарстві виготовляли лише сік з яблук. Однак поступово розширили асортимент. Нині споживачам пропонують близько десятка яблучних міксів із додаванням овочевих та фруктових соків – від лимонного до гарбузового.

Для виробництва соків у ФГ «Агросвіт-СВ» використовують ли-

ше яблука різних сортів із власного саду. Частина інших складників купують або ж вирощують самотужки. Зокрема докупують моркву, буряк, виноград, лимон та імбир. Гарбуз типу «гітара» вирощують у власному господарстві. Натомість вишню протягом сезону закуповують у населення. З неї одразу виготовляють сік, який потім очікує на дозрівання яблук та купажування.

Близько п'яти років тому виробництво вдосконалили, придбавши обладнання австрійської компанії **VORAN**. На підприємстві

voran[®]

maschinen

Мийка | Подрібнення | Пресування | Фільтрація | Пастеризація | Розлив

**Комплексні лінії модульного типу для виробництва соку
потужністю 500 | 1000 | 2000 л за годину**

Подрібнювачі
Міночо-подрібнювальне обладнання
Гідравлічні преси
Пастеризатори
Стрічкові преси
Обладнання для розливу в скляну тару та пакети bag-in-box

Представництво в Україні
вул. Предславинська, 30, оф. 17
03150, м. Київ
тел. +38 (067) 446-99-73
тел./факс. (044) 528-92-71
voran.kiev@gmail.com
www.voran.at | www.voran.com.ua

встановили пастеризатор продуктивністю 300 літрів на годину та потужністю 27 кВт, гідралічний прес, мийку та дробарку, які наразі забезпечують усі потреби.

– Потреба придбати потужніше обладнання постала тоді, коли зросли обсяги переробки. У **VORAN** пропонують дуже великий спектр обладнання. Тож ми ретельно прорахували, що саме прагнемо отримувати на виході, й придбали потрібне устаткування. Воно сучасне й водночас нескладне в обслуговуванні. Зараз маємо змогу виготовляти втричі більше соків, затрачаючи при цьому стільки ж часу та робочої сили, як і раніше, – зазначає фахівець.

Соки в господарстві виготовляють 5–7 місяців на рік. Щодня «з-під конвеєра» виходить 1300–1400 літрів напоїв. Загалом, залежно від особливостей сезону, щороку виробляють 50–70 тисяч літрів соку, але є змога збільшити продуктивність до 100–120 тисяч літрів за сезон.

ВІД СОРТУ ЗАЛЕЖИТЬ БАГАТО

Смакову палітру напоїв на підприємстві сформували, зважаючи передусім на власні вподобання. Спочатку визначилися з оптимальним складом однокомпонентного яблучного соку, міксуючи пропорції різних сортів. Наразі технологію досконало відпрацювали, і виготовляють такі напої з суміші сортів Джонаголд, Чемпіон та Голден. Окремо виготовляють сік із яблук сорту Ренет Симиренка. Свого часу у ФГ «Агросвіт-СВ» отримали запит від споживачів, які хворіють на цукровий діабет. Натуральний напій із Ренету Симиренка, що має нижчу цукристість, – оптимальний варіант для таких поціновувачів соку.

– Сорти яблук, які вирощують, оптимальні за показниками кислотності та цукристості. Тому соки з них легко міксувати, і, відповідно, продукт гарно зберігається протягом тривалого терміну. Залежно від сорту відрізняється й вихід соку. Однак завжди краще, щоб яблуко протягом певного часу відлежалось. Тоді підвищується цукристість та зростає загальний вихід соку. Загалом нюансів у виробництві є багато. На деякі питання знаходжу відповіді самостійно, з іншими допомагають розібратися колеги. До прикладу, контактуємо з ФГ «Валентина», де також виготовляють соки прямого віджиму, – розповідає Денис Ведмідь.

Попри перевірені технології виробництва соків, у господарстві продовжують випробовувати нові сорти яблук, щоб розширити різноманіття у саду. Щоправда, цей процес займає тривалий час. На відміну від картоплі, протягом одного сезону визначитися з сортом яблук неможливо, зауважує

фахівець, рекомендуючи всім, хто має намір закладати сад, ретельно та прискіпливо обирати сорти культур. Якщо йдеться саме про яблука, варто звернути увагу на промислові сорти – тверді та з хорошою лежкістю. Ще один важливий фактор – стійкість до хвороб. Важливо розуміти, які саме захворювання найчастіше вражають сад у тому регіоні, де його мають намір висадити, та обирати стійкі до таких уражень сорти.

Серед сортів, які в «Агросвіт-СВ» вважають перспективними, – Ред Чіф. На відміну від низки інших, цей сорт добре забарвлюється. Саме тому в господарстві висадили додаткову площу таких саджанців.

ЗАХИЩЕНИЙ САД – ЯКІСНИЙ ВРОЖАЙ

Якби яблуневий сад закладали зараз, то обов'язково захистили б площу антиградовою сіткою, зауважує заступник голови господарства. Адже раз на 3–4 роки трапляється град, який псує врожай. За нинішніх умов встановлення протиградової сітки – надто коштовне задоволення. Тому поки що про таке вдосконалення не йдеться. Натомість наслідки граду та інші проблеми, пов'язані з хворобами та шкідниками, долають з допомогою сучасних препаратів.

– Активно співпрацюємо з компанією «Біохім Агро», фахівці якої мають значний досвід у садівництві й допомагають нам розв'язувати проблеми, пропонуючи діє-

ві засоби та схеми. Застосовуємо фунгіцид Difcor, що захищає від комплексу хвороб, контактний фунгіцид Alcoban. З метою профілактики бактеріальних опіків на яблуні застосовуємо засіб Huwa-San, – розповідає Денис Ведмідь.

Під час збору сортування яблук відбувається безпосередньо в саду. Потому посортований врожай відвозять до холодильного приміщення, де він поступово охолоджується та зберігається за температури +2 °С. Камера вентильована, тож яблука можуть там «відлежуватися». Маючи чималі обсяги продукції для переробки, її зберігають протягом певного часу, що дає змогу продовжити тривалість виготовлення соків. Тим паче що вихід соку зростає, якщо яблука зберігаються протягом певного часу.

СМАЧНІ СОКИ У ЗРУЧНОМУ ПАКУВАННІ

Виробництво соків на підприємстві забезпечує п'ятеро працівників. Перед початком процесу перероблення яблука ретельно миють та перебирають, щоб відібрати вражені гниллю плоди. Цей етап дуже важливий, бо від нього залежить якість кінцевого продукту. Після підготовки плоди спрямовують до дробарки, далі – під прес. Наступний етап – проточна пастеризація та розлив готового соку.

– У нас невелика виробнича лінія, оптимальна саме для фермерів. Тож п'ятеро працівників здатні повністю впоратися з усіма процесами. Щоправда, до виробництва

Прості рішення для саду
«під ключ»

Регулятор росту рослин на основі гіберелінової кислоти GA4+7. Застосовується з метою поліпшення якості фруктів, видовження плодів та уникнення «сітки».

Препарат на основі 100 г/л 6-бензиладеніну. Використовується для проріджування зав'язі яблуні та груші. Також 6-бензиладенін впливає на поділ клітин, завдяки цьому збільшується розмір плодів.

Сильний контактний фунгіцид широкого спектру дії для захисту плодових, ягідних та овочевих культур. Діюча речовина – 700 г/кг дитіанон.

Високоєфективний системний фунгіцид широкого спектру дії для захисту плодових, ягідних та овочевих культур.

Дезинфікатор широкого спектру дії з бактерицидними та фунгіцидними властивостями на основі стабілізованого сріблом перекису водню.

Баскет, Біохімічний
+38 0994 377 47 98
biochem.agro@gmail.com
Аграр, Свіч
+38 0990 573 64 74
artur.biochem@gmail.com

TEFT GROUP

реклама

міксів залучаємо людей додатково. Адже потрібно підготувати ще й інші компоненти, з яких найбільше роботи – з гарбузом. Загалом маємо на меті виготовляти той продукт, який подобається споживачам. Куштуючи сік, вони передусім зважають на його цукристість, наскільки напій солодкий. Зазвичай смак визначає вибір: люди не хочуть споживати кислих соків. Цукристість нашого продукту становить 13–14 %, а це – досить солодко, – каже фахівець.

Лінію розливу соків на підприємстві обладнали самотужки з компонентів українського виробництва. Спочатку соки розливали до скляної тари місткістю 1 та 2 літри, а також до трилітрових боксів. Проте згодом від скляної тари відмовилися з огляду на те, що для її тривалого зберігання по-

трібне додаткове обладнання для стерилізації, дуже якісні кришки та додатковий контроль процесів. Зараз натуральні соки розливають лише до пакування bag-in-box, для якого на підприємстві розробили оригінальний дизайн. Споживачам пропонують бокси місткістю 3, 5 та 10 літрів. Цьогоріч лінійку ємностей розширили ще й дволітровим bag-in-box. Такий різновид пакування – досить зручний, а сік у ньому може зберігатися протягом року. До того ж після відкриття боксу всередину не потрапляє повітря, тому відкритий напій залишається якісним та придатним до споживання протягом 2 тижнів і навіть довше.

ПРОДУКТ ДЛЯ ТИХ, ХТО ДБАЄ ПРО ЗДОРОВ'Я

Реалізують соки у місцевій мережі маркетів «Маркетопт», а також у низці крамниць в містах Горішні Плавні, Глобине, Кременчук. Придбати їх можна також в одній із мереж Дніпра. Купують продукцію господарства й гуртові покупці з Полтави. Однак основна частина споживачів «приходить» до виробників через їхню сторінку *agro_sik* у мережі Instagram. А на території підприємства працює склад-магазин, де можна придбати не лише соки, а й картоплю та яблука. До слова, пропонують там і пастилу, яку виготовляють на основі яблук

з додаванням фруктів із власного саду. Наразі це невеличке виробництво, однак воно дає змогу розширити асортимент. У господарстві мають також обладнання для сушіння, на якому виготовляють сухофрукти, якщо у саду добре вродили абрикоси, персики та сливи.

– Люди добре знають наш магазин і приїжджають сюди, щоб придбати необхідне. Водночас ми продовжуємо популяризувати продукцію. Робимо це в соцмережах, беремо участь у дегустаціях. Наші соки – це продукт для свідомих людей, котрі замислюються над тим, що саме споживають вони та їхні діти. Це натуральні напої, без води, цукру та консервантів, що зберігаються завдяки певному рівню кислотності. Ми ж розпочинали це виробництво з того, що робили соки для себе, і продовжуємо ставитися до нього з таким самим підходом, – розкажує Денис Ведмідь.

Потужності «Агросвіт-СВ» розташовані досить далеко від лінії фронту. Однак воєнні реалії все ж позначаються на виробництві. Як і всім українцям, фермерам із Полтавщини доводиться працювати у непростих умовах постійного ризику та емоційного напруження. Та, попри все, вони намагаються робити все для того, аби виконати головні завдання – зберігати колектив, сплачувати податки та допомагати війську.

– Звісно, ми маємо певні плани. Зокрема – придбати протирочну машину для лінії виробництва, що спростить роботу з іншими овочами та фруктами. Однак зараз найголовніше – вберегти те, що маємо. Щоб врешті війна закінчилася, і люди повернулися додому живими та здоровими, – каже заступник голови господарства.

Телефон для замовлень:
+38 073 967 38 32
agrosvit.product@gmail.com
Instagram: @agro_sik

реклама

реклама

ГРАНТИ НА БАГАТОРІЧНІ КУЛЬТУРИ:

ЯК ПОМИЛКИ В ПРОЄКТАХ СТВОРЮЮТЬ ЗАЙВІ ПРОБЛЕМИ

24–25 жовтня у Кам'янці-Подільському на XI Міжнародній науково-практичній конференції «Успішне садівництво, овочівництво і переробка: технології та інновації. Зерняткові. Соки. Переробка» **Сергій РЯБКОВ**, головний інженер проєктів ТОВ «Водовід», розповів, як помилки в проєктах можуть створити господарствам зайві проблеми. Він також поділився порадами, як мінімізувати зусилля для отримання грантів на сільськогосподарський бізнес.

– Звичайно, сільське господарство не лише в Україні, а й в усьому світі, завжди було дотаційним. А в тих умовах, в яких зараз опинилася Україна, розвиток аграрного сектору надзвичайно важливий. Тому кожен товаровиробник, який планує розширювати площі насаджень або розвивати вже наявний бізнес, зокрема запускати чи поглиблювати переробку тощо, зацікавлений у грантових програмах, які зараз реалізуються в Україні, щоб у результаті отримати кошти на розвиток свого підприємства, – зазначив під час свого виступу Сергій Рябков.

ПРОЄКТ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ГРАНТУ: ЩО ВАЖЛИВО?

Одна з основних умов отримання гранту – це, звичайно, виготовлення проєктно-кошторисної документації. Якщо йдеться про садівництво, ягідництво, овочівництво та виноградарство, то

в проєкті створення насаджень обов'язково повинен бути розділ щодо зрошення або ж розроблятися окремий проєкт майбутньої системи зрошення.

– Уже 20 років я створюю проєкти багаторічних насаджень і систем зрошення, а компанія «Водовід» працює в цьому напрямку вже понад 10 років. І за цей час ми проаналізували проєкти, які отримали державні гранти та вирішили реалізувати систему поливу насаджень. Але організація, яка розробляла проєкт зрошення, припустилася помилок, через які реалізувати його навіть після отримання гранту просто неможливо, – розповів Сергій Рябков.

За його словами, станом на жовтень 2024 року Уряд України виділив близько 880 мільйонів гривень на фінансування 218 грантів в галузі багаторічних насаджень. Загальна площа садів, висаджених у межах грантової програми,

становить майже 3 тисячі гектарів. Програма дозволяє залучити грант для створення насаджень площею від одного до 25 гектарів. Але насамперед основні умови отримання грантів полягають у створенні нових робочих місць, співфінансуванні та, звичайно ж, наявності проекту створення насаджень і системи зрошення.

Щодо вимог до працевлаштування людей, то, залежно від культур, які будуть вирощуватися, вони різні. Але, за словами Сергія Рябкова, чимало господарств, які розробили проект і подали заявку на грант, у результаті потім відмовляються від нього, тому що розуміють, що не зможуть виконати ці умови щодо кількості офіційно працевлаштованих працівників. І якщо йдеться про насадження суниці чи малини площею 20–25 гектарів, то офіційно працевлаштувати необхідну кількість людей дуже складно, особливо в нинішніх реаліях.

ДЕ МОЖУТЬ ВИНИКНУТИ ПРОБЛЕМИ?

Як уже зазначалося, під час етапу подачі документів та оформлення заявки на отримання гранту можуть виникати різні проблемні моменти, які безпосередньо впливають на остаточне рішення щодо майбутнього фінансування.

– Оскільки кошти на ці гранти виділяють банки, то банк фінансує лише ті пункти, які прописані в проекті. Тобто якщо в проекті фермер вказав якісь неправильні матеріали або механізми чи ж ті,

які він просто не буде використовувати, то банк просто не зможе це профінансувати. Натомість він виділить кошти лише на те, що зазначено в проектно-кошторисній документації, причому за тими цінами, які вказані у проекті. Тому якщо проєктант не уважно розробляв проєкт, а замовник його не проконтролював, то на стадії фінансування може трапитися величезна катастрофа, – зазначив Сергій Рябков.

За його словами, коли замовники наймають проєктні організації, вони повинні контролювати етапи розробки майбутнього проєкту:

– Насамперед обов'язково потрібно зробити якісну геодезичну зйомку. Так, ми працювали з бага-

тьма проєктами майбутніх садів, у яких проєктні організації провели геодезичні вишукування або дуже некоректно, або просто не проводили їх. І потім, на етапі реалізації, виявляється, що деякі ділянки мають надто крутий нахил, де є ерозійні процеси, деякі ділянки розташовані поза межами кадастрового номера тощо. І коли ми починаємо проводити реальну геодезичну зйомку, то розуміємо, що вона зовсім не збігається з розробленим проєктом, – зазначив головний інженер проєктів компанії «Водовід».

Крім того, проблеми можуть виникнути у зв'язку з невідповідністю технологічних рішень. Тобто, за словами Сергія Рябкова, проєктант повинен не лише досить тісно працювати із замовником, а й вказати в проєктній документації саме ті технологічні рішення та моменти, які точно будуть реалізовані. Зокрема, йдеться про садивний матеріал, який повинен бути якісний і сертифікований, відповідати заявленим у документації сортам і культурам. Також важливо, щоб у проєкті була вказана реальна, а не вигадана вартість саджанців, за якою замовник буде їх купувати.

Ще одна проблема, яка виявилася актуальною для проєктів зрошення, полягає в тому, що часто в документації зазначені матеріали деяких виробників, купити які на етапі реалізації проєкту з певних причин неможливо. Це може бути пов'язано з кількістю потрібного товару, з номенклатурою, відсут-

ТОВ «Водовід» – компанія, яка надає комплексні послуги для сільськогосподарських підприємств, а саме: **проектування** (систем краплинного зрошення та дощування, створення багаторічних насаджень і водонакопичувальних басейнів для зрошення), **будівництва** (водозабірних вузлів, насосних станцій, зрошувальної мережі зі спорудами), **інженерно-вишукувальні роботи** (топозйомка, винесення проекту в природу, ґрунтові та геологічні вишукування, аналіз поливної води), **постачання** комплектуючих для зрошення, а також **гарантійне та сервісне обслуговування**.

За 15 років діяльності
ТОВ «Водовід» уже реалізувало понад
300 проєктів в Україні та Молдові

ністю того чи того продукту тощо. Також важливу роль відіграє і ціна, адже часто трапляються помилки, коли ринкова ціна набагато вища, ніж та, яка зазначена в проєкті.

– І тоді компанія, яка реалізовує цей проєкт, починає шукати шляхи розв'язання цієї проблеми, а банк натомість просто не погоджує інші ціни й іншу номенклатуру, – розповів Сергій Рябков. – Тому я раджу замовникам проєктно-кошторисної документації, які планують у майбутньому отримати державний грант, ретельно контролювати всі процеси створення проєкту, більш тісно спілкуватися з проєктантом і звертати особливу увагу на те, хто саме буде розробляти потрібну вам документацію. Тому що можна зекономити кілька тисяч на розробці проєкту, але в результаті ця економія спричинить багато зайвих проблем, які коштіватимуть значно дорожче. Адже я переконаний у тому, що проєкт має бути

розроблений з урахуванням типових помилок, щоб його можна було якісно реалізувати. І лише тоді замовник, буде спокійними за те, що під час майбутньої перевірки з його документами все буде гаразд.

За словами головного інженера проєктів компанії «Водовід», зараз на ринку є чимало проєктних організацій, які, можливо, знають, як розробити проєкт, але в них ще немає такого досвіду, зокрема в будівництві систем зрошення. І в цьому випадку така компанія може допустити технологічну помилку, а суб'єкт господарювання або змушений буде її виконувати, щоб отримати кошти Гранту, або прийняти правильне технологічне рішення, яке доведеться оплатити власними коштами. Тому Сергій Рябков наголошує на важливості розробки справді якісної та правильної проєктно-кошторисної документації, яка не лише дозволить зберегти гроші, а й не зведе нанівець усю роботу фермера.

СИСТЕМИ КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ ТА ДОЩУВАННЯ

БУДІВНИЦТВО ТА
ПРОЄКТУВАННЯ

Проекти створення та краплинного зрошення плодкових, ягідних, горіхоплідних, виноградних насаджень, маточників і розсадників багаторічних культур.

Комплектація та будівництво систем краплинного зрошення багаторічних насаджень, овочевих і технічних культур; систем зрошення газонів на присадибних ділянках, парках тощо.

- Проекти зрошення всіх сільськогосподарських культур та водонакопичувальних басейнів для зрошення.
- Проекти та будівництво побутової та дощової каналізації.
- Проекти захисту від підтоплення, берегоукріплення, гребель, водозахисних дамб, розчищення річок, водосховищ, ставків; паспорти водогосподарських об'єктів.
- Ґрунтові та геодезичні вишукування, роботи з винесення проєктів в природу.

ТОВ «Водовід»

вул. Васильківська, 37
м. Київ, 03022, Україна
+380 50 358 98 29 - Рябков Сергій
srabkov@gmail.com

«Сади Полісся»:

СТАВКА НА ВИШНЮ З ОРІЄНТАЦІЄЮ НА ЕКСПОРТ

Здавалося б, вишня – традиційна для України садова культура. Але через низку причин її в Україні вирощують небагато господарств. А дарма, адже це надзвичайно перспективна культура. В цьому переконаний власник ТОВ «Сади Полісся» Вадим БОРТНИК. Підприємство нещодавно розширило свої насадження, висадивши вишневий сад у селі Велика Омеляна, що неподалік від Рівного. Побачити, як висаджують новий сад, дізнатися про лайфхаки та технології вирощування вишні, а також розпитати про перспективи цієї культури вирішили журналісти видання «Садівництво та Овочівництво. Технології та Інновації», які відвідали господарство, щоб з перших уст розповісти читачам про це.

СТАВКА НА ВИШНЮ: КОРОТКО ПРО НОВИЙ САД

Вадим Бортник переконаний, що вишня – недооцінена, але водночас дуже важлива культура, адже її можна використовувати для виготовлення багатьох продуктів. Важливо, що сьогодні вишню в Україні вирощують не так багато садівників, тому це дуже перспективний напрямок. Зараз мета ТОВ «Сади Полісся» полягає в тому, щоб створити свої вишневі сади, а в майбутньому приймати врожай і від населення, щоб максимально забезпечити себе сировиною. Адже зараз в Україні є неабияка можливість формувати великі обсяги врожаю для подальшої переробки завдяки купівлі вишні в населення.

– У новому саду ми вирішили посадити польський сорт вишні Лутовка. Це промисловий сорт, урожай якого переробляють, а не реалізують на свіжому ринку. В основному його заморожують або виготовляють з нього концентрат, адже він трохи кислий. Загалом ми плануємо вирощену вишню охолоджувати та видаляти з неї кісточки, а що потім робитимемо з цієї сировини, ще не вирішили.

Зараз ми висаджуємо 8 тисяч саджанців на площі 8 гектар саду, тобто на 1 гектарі насаджень ростиме тисяча дерев. Окрім того, невдовзі плануємо висадити ще 12 гектарів саду, де ростиме також Лутовка, – розповів власник ТОВ «Сади Полісся» Вадим Бортник.

За його словами, у господарстві зробили ставку саме на цей сорт, адже ключова його перевага полягає в тому, що він самоплідний. Це дуже важлива характеристика сорту, адже останніми роками в період цвітіння та запліднення рослин дуже часто настає похолодання, причому навіть заморозки, що значною мірою впливає і на обсяг, і на якість майбутнього врожаю. Водночас є й певні недоліки цього сорту, адже він вразливий до такого захворювання, як кокомікоз. Боротися з цієї хворобою біологічними препаратами дуже складно, натомість доводиться використовувати хімічні засоби. І саме тому нові насадження ТОВ «Сади Полісся» закладає за межами населеного пункту, щоб мати можливість обробляти дерева й ефективно боротися з захворюванням.

– Тому для обробки насаджень, які розташовані в межах 300 метрів від населених пунктів, ми використовуємо біологічні препарати, а в іншому випадку використовуємо найякісніші хімічні засоби захисту рослин четвертої категорії, – розказав Вадим Бортник.

Ще один недолік сорту Лутовка полягає в тому, що він нерівномірно дозріває, тому доводиться або стимулювати дозрівання плодів препаратами, або кілька разів виїжджати комбайном у сад, щоб зібрати весь урожай.

– Замочування коріння саджанців у «Волинських гуматах» забезпечує стовідсоткову їхню приживлюваність, – наголошує **Микола ГНАЙЛО**, агроном-технолог підприємства. – Це підтверджують і дослідження науковців, і садівники-фермери, які впродовж багатьох років використовують наше добриво. «Волинські гумати» зменшують витрати мінеральних добрив на одиницю продукції на 20–30 %, продовжують період вегетації, що дає змогу поліпшити якість плодів та збільшити врожайність на 30–50 %. Екологічно чисте та комплексне добриво «Волинські гумати» працює у всіх фазах розвитку дерев. Це полив ранньою весною, обприскування перед цвітінням, перед зав'язуванням плодів (можна з препаратами від шкідників та хвороб), підготування кущів та дерев після збору врожаю. Добриво підвищує імунітет, посилює посухостійкість, збільшує фотосинтез, реабілітує після стресових факторів, сповільнює процес старіння, пом'якшує вплив температурних коливань, забезпечує надійну перезимівлю рослин.

До речі, у саду ТОВ «Сади Полісся» планують збирати врожай механізованим методом, тому й дерева садять за схемою 2 x 4 метри, щоб міг проїхати комбайн.

– Комбайн ми ще не придбали, адже поки що вивчаємо ринок і найкращі пропозиції. Мабуть, виберемо польського виробника Weremczuk, але з моделлю ще не визначилися, адже є дуже багато факторів, які потрібно врахувати, – зазначив власник ТОВ «Сади Полісся».

Для того, щоб закласти новий промисловий сад площею 8 гектарів, необхідна якісна та надійна техніка. Адже вручну зробити це дуже складно, довго й дорого. Тому в господарстві «Сади Полісся» використовують трактор New Holland, саджалку Ditta-Seria і причіп для перевезення саджанців.

– Щоб саджалка добре працювала, потрібно якісно обробити землю, щоб ґрунт був м'який. Саджалка велика, має зручне місце для оператора. Також на ній відповідно до своїх потреб можна ви-

ставити маркери, які позначають відстань між деревами та ширину рядка. Можна налаштувати і кут, під яким бічні колеса будуть завертати ґрунт. Потужність трактора для роботи з саджалкою має бути не менше як 75 к. с. Швидкість висаджування дерев залежить від багатьох факторів, серед яких – висота саджанця, об'єм його кореневої системи. Наприклад, саджанці Лутовки були невеликі, з необ'ємною кореневою системою. Тому цим сортом ми засаджували близько 3–4 гектарів у день. Сорти української селекції – Іграшка, Шалунья, Зустріч – були великі, з потужною кореневою системою. Тому ними ми засаджували 2,5–3 гектара в день. Окрім тракториста, оператора та людини, яка підвозить саджанці, якщо рядки довгі, обов'язково потрібно, щоб ззаду йшов ще один працівник, який буде ущільнювати ґрунт, адже саджалка присипає коріння землею, але не ущільнює її, – розповів Вадим Бортник.

100 % приживлення саджанців
підвищення врожайності на 30–50 %

У Державному реєстрі № 13703 серія А 08568

ВОЛИНСЬКІ ГУМАТИ

ДОБРИВО РІДКЕ ОРГАНІЧНЕ

Виробник:
ФОП Сирота В. М., 43024, м. Луцьк, просп. Молоді, 12/3
095 568 16 28, 096 158 52 44,
bioz-volyn.com.ua

реклама

ЯК ПРАВИЛЬНО ПОСАДИТИ ВИШНЮ?

Якість майбутнього врожаю формується ще під час вирощування саджанців. Тому важливо і на всіх інших етапах беззаперечно дотримуватися технології, щоб створити якісний і здоровий вишневий сад. Так, за місяць до висаджування саджанців у «Садах Полісся» для підживлення у ґрунт внесли суперфосфат та закультивували його.

– І таким чином ми підготували ділянку до майбутніх насаджень. До речі, поле має бути правильно підготовленим, тобто переоране та культивоване, щоб на цьому могла працювати саджалка, – розказав Вадим Бортник. – Водночас в лунку ми не вносимо ніяких препаратів, лише підливаємо дерево 10–15 літрами води. До речі, якби ми висаджували дерева вручну, то довелося б використовувати близько 20 літрів води на один саджанець, адже в цьому випадку викопується значно більша лунка. Загалом вода вноситься для кращого ущільнення ґрунту. Ми додаємо в неї органічне добриво

во «Біоферм» від компанії ТМ «Волинські гумати», щоб воно покращило стан ґрунту та процес укорінення. Добриво стимулює ріст коріння та підвищує відсоток приживлюваності саджанців. До речі, у нас рідко трапляється таке, що саджанець не приживається.

Щодо поливу, то це не обов'язково для вишні, адже ця культура не вибаглива до кількості вологи. Але, за словами Вадима Бортника, якщо господарство планує отримати державний грант для вирощування вишневого саду, то до заявки обов'язково потрібно додати проект зрошення. В іншому випадку вишню достатньо полити 3–4 рази за літо під стовбур.

За словами Вадима Бортника, важливу роль на етапі закладання нового саду відіграють і погодні умови. Якщо, приміром, буде дощ чи навіть сніг, висаджувати саджанці не можна, щоб не пошкодити коріння.

– Також не варто садити дерева, коли температура нижче нуля. Тому ті саджанці, які ми не встигли посадити, вкриваємо плівкою і висадимо пізніше, щоб уберегти коріння рослин. Так, зараз

ми дочекаємося сприятливих погодних умов і досадимо ще 2 тисяч саджанців української селекції з Інституту садівництва НААН України. Те, що встигнемо, ми посадимо, а інші саджанці прикопаємо на зиму, а навесні пересадимо. Адже, відповідно до грантової програми, цього року ми ще маємо посадити 20 гектарів фундукового саду, – зазначив Вадим Бортник.

ПРАВИЛЬНА ПІДГОТОВКА ВИШНІ ПІСЛЯ ЗБИРАННЯ ВРОЖАЮ: ЛАЙФХАКИ ТА ПОРАДИ

Виростити якісну вишню – це перший етап, але важливо також якісно зібрати врожай та підготувати його до майбутньої переробки. Водночас неважливо, будуть із вишні виготовляти концентрати чи перероблятимуть іншим способом. Увесь процес повинен бути організований на належному рівні, переконаний Вадим Бортник:

– Тому насамперед відразу після збирання врожай упродовж години-півтори потрібно охолодити, щоб вишня не пустила сік і не зіпсувалася. Можливо, для виготовлення концентрату це не так важливо, але це все одно дозволить зберегти якість плодів. У нас на підприємстві поки що немає обладнання для цього, але ми готуємо ділянку, де згодом збудуємо приміщення і встановимо там потрібне нам устаткування для охолодження вишні.

ТОВ «Сади Полісся» має немалий досвід роботи з державними грантами. Так, підприємство тричі подавало заявки й отримало три гранти. Зокрема, два гранти господарство витратило на створення нових садів фундука площею 5,4 гектара та 19 гектарів. Крім того, господарство отримало грант за програмою «Власна справа» розмірі 250 тисяч гривень.

ТЕХНІКА ДЛЯ САДІВ ТА ЯГІДНИКІВ

DITTA-SERIA®

ПРОСТІ РІШЕННЯ
ДЛЯ САДУ
«ПІД КЛЮЧ»

КОСАРКИ

РОЗКИДУВАЧІ
мінеральних
та органічних
добрив

ОБРІЗУВАЧІ
кореневої
системи

**САДОВІ
ПЛАТФОРМИ**

вул. Велика Кільцева, 4 В, Київ, 08130
+38 044 333 33 45, +38 067 447 20 20
+38 067 440 10 73
eft.ukraine@gmail.com
www.eftgroup.com.ua
www.dittaseria.pl

Представник компанії в Україні
ТОВ «ЕФТ ПЛЮС»

EFT GROUP

Так, з охолодженої при температурі 5 °С вишні видаляється кісточка, після чого її можна заморозувати в камері шокового заморожування чи виготовляти з неї концентрат. Потім продукція пакується, і її можна реалізовувати на внутрішньому ринку чи експортувати.

– Більшість своєї продукції ми плануємо експортувати, але й частину все ж будемо реалізовувати в Україні. Так, у нас ростуть і деякі десертні сорти вишні, які можна використовувати і для випічки хлібобулочних виробів, і для виготовлення соків, джемів, компотів чи йогуртів, а також продавати у свіжому вигляді як десертну вишню, – розповів Вадим Бортник.

ПРОБЛЕМИ ВИШНЕВОГО САДУ: ДО ЧОГО БУТИ ГОТОВИМ САДІВНИКАМ?

Щодо сортів вишні, то, за його словами, в основному в Україні вирощують сорти української селекції – Зустріч, Пустунка, Іграшка. Натомість з закордонних сортів у кліматичних умовах Рівненщини себе гарно зарекомендував сорт угорської селекції Дебрецені Ботермо. Але все зводиться до проблеми наявності необхідної кількості якісного садивного матеріалу. Тому спочатку в ТОВ «Сади Полісся» вирішили висадити 5 гектарів експериментального саду вишні різних сортів, щоб зрозуміти, які з них у майбутньому можна буде вирощувати.

Спочатку ТОВ «Сади Полісся» розвивало лише напрям вирощування **фундука й вишні**, але оскільки власник підприємства Вадим Бортник ще й пасічник, то з часом він вирішив створити **власну пасіку** для кращого запилення саду.

– Тому дві ключові проблеми, з якими нам доводиться зіштовхуватися зараз, полягає в наявності садивного матеріалу та вільних земельних ділянок. Тобто землі просто немає, а державні аукціони не передбачають такі цільові аукціони під садівництво, на жаль. Якщо аукціон не цільовий, це дає змогу агрохолдингу взяти участь та підняти досить високу ціну на земельну ділянку. Агрохолдинги пропонують вартість оренди до 30 тисяч гривень за гектар, і садівнику просто нереально з цим конкурувати. Що ж у такому випадку потрібно вирощувати садівнику, щоб йому було вигідно орендувати ділянку за такою ціною? Але я сподіваюся, що в майбутньому ця ситуація зміниться, – зазначив власник ТОВ «Сади Полісся» Вадим Бортник.

FELIX Z Для збирання вишень, слив, яблук на промислових насадженнях

MAJA Для збирання вишень, слив, яблук на промислових насадженнях

Ми підтримуємо ваш сад

Замовляйте машини на сезон 2025 року

weremczukagro.com

Офіційний дилер в Україні

Сергій Зубар

+38 (097) 95 04 185

biochemagro.communication@gmail.com

реклама

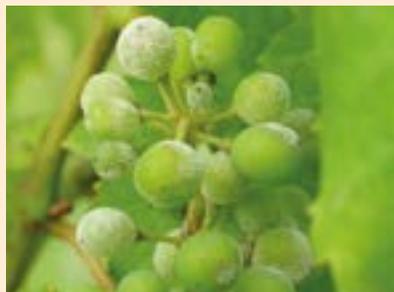
Новий стандарт захисту

Японський фунгіцид ПАРАД виходить на український ринок!

Компанія «Самміт-Агро Юкрейн» анонсує вихід на український ринок фунгіциду ПАРАД, розробленого на основі нової SDHI-молекули. Такі небезпечні хвороби ріпаку, соняшнику й винограду, як склеротиніоз, сіра гниль, альтернаріоз, оїдіум тощо відтепер під надійним контролем завдяки інноваційній технології. Новітня діюча речовина ПАРАД – піразифлумід (220 г/л), що розробили провідні японські вчені, – забезпечує надійний захист культур навіть у найскладніших умовах.

Оїдіум винограду

Оїдіум винограду

Сіра гниль винограду

З 2025 року в українських аграріїв першими в Європі з'явилась можливість познайомитися, пересвідчитися в ефективності і впровадити в свої схеми захисту японську інновацію – фунгіцид ПАРАД, який має беззаперечні переваги:

фунгіцид на основі нової молекули SDHI для контролю комплексу хвороб з посиленою дією проти склеротиніозу, сірої гнилі, альтернаріозу та оїдіуму

локально-системне й транс-ламінарне переміщення по рослині забезпечує стабільний і пролонгований захист від патогенів

єдина діюча речовина в новій хімічній підгрупі – піразин-карбоксаміди

тривала профілактична й виражена лікувальна дія на патогени

стійкий до змивання опадами

безпечний для бджіл та корисної ентомофауни

ЧОМУ ПАРАД – ОСОБЛИВИЙ?

На світовому ринку засобів захисту рослин SDHI-фунгіциди вважаються революційним винаходом. Застосування таких препаратів знижує ризик розвитку стійкості в патогенів і дозволяє ефективніше контролювати грибові захворювання.

Діюча речовина ПАРАД належить до останнього покоління SDHI, що відзначається високою і стабільною ефективністю проти склеротиніозу та сірої гнилі.

Це важливе відкриття зробила японська компанія Nichon Nohyaku, заснована в 1928 році. Її історія глибоко переплетена

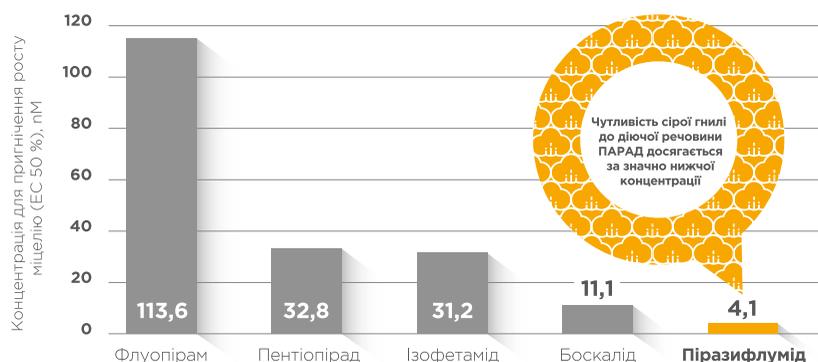
з агрохімічною промисловістю. Компанія має майже сторічний досвід в аграрній галузі та пропонує інноваційні рішення, що мають попит у всьому світі.

ДОВЕДЕНА ЕФЕКТИВНІСТЬ

ПАРАД не лише запобігає розвитку хвороб рослин, а й демонструє лікувальний ефект у випадку їхньої появи.

Численні дослідження в Україні та світі доводять: ПАРАД – гнучкий у застосуванні, показує відмінну ефективність у різних погодно-кліматичних умовах, безжалю долаючи ключові хвороби соняшника, ріпаку й винограду.

ЧУТЛИВІСТЬ СІРОЇ ГНІЛІ ДО ФУНГІЦИДІВ

Джерело: дослідницький центр Nichon Nohyaku, Японія, 2011-2012 рр.

СТІЙКІСТЬ РІЗНИХ КАРБОКСАМІДІВ ДО ЗМИВАННЯ ОПАДАМИ

Джерело: дослідницький центр Nichon Nohyaku, Японія 2011-2012 рр.

Зокрема, на винограді ПАРАД успішно контролює такі небезпечні хвороби, як оїдіум та сіра гниль.

Діюча речовина ПАРАД – піразифлумід – завдяки наявності у структурі молекули трифтор-метилової групи має сильнішу дію на склеротиніоз та сіру гниль порівняно з іншими діючими речовинами групи SDHI.

ЯК ВПЛИВАЄ СТІЙКІСТЬ ДО ЗМИВАННЯ ОПАДАМИ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПАРАД?

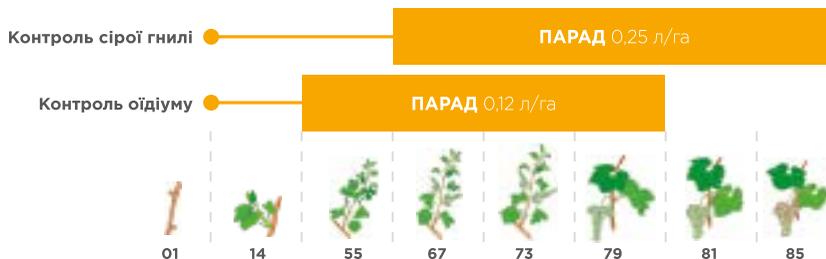
За імітації дощу в кількості 10 мм піразифлумід та інші карбоксаміди однаково добре стримували розвиток хвороби на інфікованому

листку. Однак уже за кількості опадів 20 мм та особливо 70 мм навколо місця, де наносили інокулюм, на варіантах з іншими діючими речовинами розвивався чітко помітний некроз. Листок, оброблений ПАРАД із діючою речовиною піразифлумід, залишався чистим, що свідчить про його високу стійкість до змивання опадами.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЇ ПАРАД ПРОТИ ЗБУДНИКІВ ХВОРОБ

Окрім відмінного контролю склеротиніозу, сірої гнилі, борошнистої роси та оїдіуму, ПАРАД високоєфективний також проти багатьох інших хвороб.

ЗАСТОСУВАННЯ ПАРАД™ НА ВИНОГРАДНИКАХ

Проти оїдіуму обробка ПАРАД™ з нормою 0,12 л/га може бути проведена протягом всього періоду вегетації, проте найбільш важливим є захист у період від утворення суцвіття до фази «дрібна горошина».

ЧОМУ ПРЕПАРАТ ОТРИМАВ ТАКУ НАЗВУ?

Назва «ПАРАД» символізує вихід на ринок довгоочікуваного японського продукту, що відкриває нову еру захисту культур для українських аграріїв із можливістю отримувати вищі врожаї та прибутки.

Для українських фермерів ПАРАД уже доступний у сучасній препаративній формі – концентрат суспензії (тара 1 л).

КЛЮЧОВІ ПЕРЕВАГИ ФУНГІЦИДУ ПАРАД

- Інноваційна SDHI-молекула піразифлумід забезпечує максимальний контроль широкого спектра хвороб.
- Посилена дія проти склеротиніозу, сірої гнилі, альтернаріозу та оїдіуму.
- Тривала профілактична й виражена лікувальна дія на патогени.

ПАРАД – НОВИЙ РІВЕНЬ ЗАХИСТУ ДЛЯ ВАШОГО ВРОЖАЮ!

Контакти та додаткова інформація

- Читайте детально про ПАРАД на сайті:

- Дивіться відеовізитку ПАРАД:

- За додатковою інформацією зверніться до регіонального представника «Самміт-Агро Юкрєйн» у вашому регіоні:

ПАРАД™

Гармонія
контролю
та сили

SUMI AGRO

ЯПОНСЬКИЙ ФУНГІЦИД ДЛЯ ЗАХИСТУ СОНЯШНИКУ, РІПАКУ ТА ВИНОГРАДУ

- нова молекула SDHI проти комплексу хвороб
- контроль склеротиніозу, сірої гнилі, альтернатріозу та оїдіуму
- тривала профілактична й виражена лікувальна дія
- стійкий до змивання опадами
- безпечний для бджіл та корисної ентомофауни

Самміт-Агро Юкрейн. Компанія групи Сумітомо Корпорейшн

САММІТ-АГРО ЮКРЕЙН

Київ, вул. Антоновича,
172-а, 10 поверх.
Тел. +380 (44) 494 37 04

www.summit-agro.com.ua

ЗАВАНТАЖУЙТЕ
НАШ МОБІЛЬНИЙ
ДОДАТОК НА ВАШ
СМАРТФОН

ВИНОГРАДНЕ ГОСПОДАРСТВО ОЛЬГИ ЮЛІНОЇ:

від сімейної традиції до бізнесу з душею

Часто життя робить несподівані повороти, і тоді на перший план виходять нові захоплення й цілі. Так сталося і з родиною Ольги Юліної, яка понад 35 років тому почала свій шлях у виноградарстві, навіть не здогадуючись, що випадковий подарунок у вигляді саджанців змінить їхнє життя назавжди. Сьогодні їхній виноградник у селі Олексіївка, Нікопольського району Дніпропетровської області, є одним із найбільших і найрізноманітніших в Україні, вражаючи не лише масштабами, а й унікальними сортами та інноваційними підходами до вирощування.

ЯК ПОЧИНАЛОСЯ ВИНОГРАДНЕ ГОСПОДАРСТВО

– Сільське господарство завжди було частиною нашої родини, але виноградарство тоді здавалося чимось далеким, – згадує Ольга. Все почалося понад три десятиліття тому, коли дідусь Ольги, Рисенко Василь Андрійович, вийшов на пенсію. Його знайомство з виноградарем, який із пристрасстю віддавався цій справі, змінило його життя.

Цей виноградар подарував діду-севи кілька саджанців, і хоча перші спроби вирощувати виноград були непростими, з часом родина здобула безцінний досвід. Спочатку вони орієнтувались на вирощування винограду на продаж, але зростання інтересу до посадкового матеріалу в наших клієнтів, які теж хотіли вирощувати такий гарний виноград, та збільшення насаджень зумовили розширення справи. Тепер ми не лише вирощуємо виноград, а й ділимося досвідом, – каже Ольга.

Сорт Ламборджині

Сорт Аватар

ВИКЛИКИ НА ШЛЯХУ ДО УСПІХУ

На шляху до професійного виноградарства родина Юліних зіткнулася з багатьма труднощами. Найбільшим викликом стало розмаїття порад та підходів, які вимагали ретельного вивчення і вибору власної стратегії.

– На початку ми отримували з різних джерел неймовірну кількість суперечливих рекомендацій. Нам потрібно було знайти свій шлях, – каже Ольга.

Родина вирішила орієнтуватися на вирощування саджанців і впровадила нові сорти, які досліджували на своєму винограднику. Це потребувало глибоких змін – від структури шпалер до вивчення поведінки споживачів.

УНІКАЛЬНІ СОРТИ ТА ФАВОРИТИ ГОСПОДАРСТВА

Сьогодні господарство вражає своєю колекцією з 980 гібридних форм та сортів винограду. Постійно оновлюють колекцію різними новими сортами та формами.

– Ми випробуємо нові гібридні форми, щоб залишити найкращі та зорієнтувати нашого споживача на регіонально підхожі сорти, – пояснює Ольга.

Серед класичних фаворитів – Аркадія, Преображеніє, Ландиш, Юпітер, але ринок дедалі більше прагне унікальності. Також стабільний попит мають сорти Хелловін, Аватар, Ламборджині, Солодкий Світ, Рататуй, Пандора, Лен Крузер, які приваблюють не лише своїм виглядом, а й високими смаковими властивостями. Ці сорти добре запилюються, витривалі до високих температур та стійкі до тріщин, що робить їх популярними навіть для вирощування у теплицях.

РОЗШИРЕННЯ АСОРТИМЕНТУ ТА ІННОВАЦІЙ

Щоб задовольнити попит, що постійно зростає, господарство також експериментує з іншими культурами. Минулого року на винограднику почали вирощувати саджанці інжиру та граната, плануючи надалі розвивати цей напрямок.

Виноград готовий до зустрічі із споживачами

Сорт Ребристий

– Інжир вражає різноманіттям і смаком, тому ми бачимо у ньому великий потенціал, – говорить Ольга.

ВИХІД НА РИНОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Завдяки активному просуванню в соцмережах, продукція господарства стала впізнаваною та популярною.

– Ми – клієнтоорієнтована компанія, яка пропонує саджанці як

великим садовим господарствам, так і приватним покупцям, – підкреслює Ольга.

На двох гектарах площі вони культивують виноград і вирощують саджанці протягом усього року. Хоча господарство знаходиться в зоні активних бойових дій, Ольга та її команда прагнуть подальшого розвитку, і основною мрією є мир у країні.

– Маємо надію, щоб закінчилась війна і всі ми в країні вдихнули на повні груди, – ділиться найщирішим Ольга.

Для замовлень звертайтеся
за контактами:
098 611 98 16
(Ольга Юліна, власниця)

реклама

Зони виноградарства – промислове та аматорське

Сорти – столові, технічні, авторські.

Укривне та неукривне виноградарство. Розсадництво

Е. В. Куліджанов, канд. с.-г. наук, доцент, директор Південного міжрегіонального центру ДУ «Держґрунтохорона»

Україна завжди була регіоном з досить розвинутим виноградарством. З середини 80-х років, а потім протягом останніх десятиліть в галузі відбувалися негативні тенденції, що призвели до її ослаблення. Це виявилось в значному скороченні площ виноградників – від приблизно 200 тис. га у 80-х до 44 тис. га на сьогодні. Обсяги виробництва виноградних саджанців також зменшилися.

Основні виноградарські райони – це Крим, Приазов'я, Північне Причорномор'я, Закарпаття.

Ділянки під виноградниками суттєво зменшилися ще й через російську окупацію Криму та військову агресію.

Площі виноградників у Криму традиційно співставні із площами в Одеській області. Так само і сортовий склад, за винятком Південного берега Криму, де знаходиться сировинна зона для виробництва міцних, десертних та спеціальних вин, які відомі по всьому світу, особливо лікерного типу Мускати – білий Південнобережний, білий червоного каменю, білий Магарач тощо. На жаль, нині ці витвори виноробного мистецтва є для нас майже недосяжними, як і вина Степового Криму, наприклад Екім кара.

Зараз через загарбницькі дії росії тимчасово втрачено контроль над господарствами Приазов'я, серед яких вино-коньячне і виноробне виробництво комбінатів «Таврія» та «Козацьке».

Виноградно-виноробна галузь, не зважаючи на певні втрати, залишається життєздатною, розвивається – на ринок виходять нові виробники, з'являються нові марки вин, винороби серйозно орієнтовані як на внутрішнього виробника, так і експорт.

Виноробна галузь представлена виробниками із різними об-

сягами, проте за технологічними напрямками спостерігається більш-менш однакова ситуація. Це зумовлено насамперед тим, що територія, яка зараз контролюється урядом України, характеризується умовами, що найкраще сприяють виробництву столових та ігристих вин. Спеціальні вина – це окреме питання, їх виробництво суттєво залежить від умов року, особливостей сортів, що вирощуються, та навіть професійних навичок спеціалістів – технологів.

Серед сортів переважають технічні – близько 60 % площ. Останніми роками суттєво зростає питома вага червоних сортів. Це передусім Каберне Совіньйон, Мерло, Одеський чорний, Піно нуар. Є невеликі площі сорту Сапераві, це здебільшого центр та південь Одеської області. Проте зменшуються площі під «робочими конячками» – білими сортами Аліготе та Ркацителі.

Надзвичайно великий вплив на культуру винограду та якість продукції мають ґрунти. Виноград дуже пластичний по відношенню до ґрунтів і може рости на малоплідних

ґрунтах. Найкращими вважаються ґрунти легкого гранулометричного складу з доброю водопроникністю та аерацією, достатньою родючістю. Реакцію на ґрунти слід враховувати для різних сортів і видів підщеп. Підщепи Ріпарія краще ростуть на легких та середніх ґрунтах з умістом активного вапна 6–11 %, підщепи Берландьєрі – для важких глинистих ґрунтів з умістом вапна 20–25 %.

Більша частина виноградників в Україні вирощується на чорноземах звичайних, середньо- і малогумусних. Коренева система винограду здатна проникати вглиб на 8–10 м, а в горизонтальному напрямку до 4–6 м. Тому в процесі росту та розвитку вона підлягає впливу не лише ґрунтових горизонтів, але й підстилаючих порід.

На рівні суми активних температур на вирощування винограду величезний вплив має зимовий мінімум. Безукривна зона (–18 °С абсолютного мінімуму) – 57,9 %. Укривна зона знаходиться північніше ізолінії –20 °С і становить 8,7 % виноградників, але фактично їх не вкривають через високі витрати.

СТАН ВИНОГРАДАРСТВА В УКРАЇНІ

МІНІСТЕРСТВО
АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРОДОВОДСТВА
УКРАЇНИ

ПЛОДОНОСНІ ПЛОЩІ ВИНОГРАДУ В УКРАЇНІ

Саме за критерієм можливості неукривної культури свого часу встановилася північна межа промислового виноградарства. Окремі екологічні ніші на лівому березі Південного Бугу у Вінницькій області теж можуть бути придатними для неукривної культури, але це десятки-сотні гектарів.

Однак не тільки зимові мінімуми обмежують просування культури винограду на північ. Вагомими чинниками також є сума активних температур та рН ґрунтового розчину.

У зоні до 3000 °С (найменша теплозабезпеченість) зосереджено до 3 % усіх площ. Тут переважно вирощуються ранні та ранньо-середні сорти. В зоні 3000–3300 °С вирощують ранні та середньостиглі сорти, з яких 86,9 % зосереджено в Одеській області. У зоні 3300–3500 °С сприятливі умови для ранніх та середньостиглих сортів. Це АР Крим, Одеська область, менше Миколаївська – 12,2 %, Херсонська – 16,8 %, Закарпатська – 5,7 %, Запорізька – 0,8 %. Зона з найбільшою теплозабезпеченістю (>3500 °С) це переважно АР Крим – 96,8 %. Тут сприятливі умови для вирощування винних сортів винограду з високим вмістом цукру для приготування десертних, лікерних високоякісних вин.

Варто зазначити, що натеper майже в усіх областях України практикується виноробство – це присадибне виноградарство або вирощування винограду на невеликих ділянках, до 5–10 га. Такі зміни зумовлені як очевидним потеплінням протягом усього року, так і певними успіхами селекції, в тому числі й аматорської.

Головний акцент селекціонери роблять передусім на столові сорти, тому саме вони становлять переважну частину насаджень, особливо присадибних. Північні області України – це зона майже суцільної укривної культури, в той

час як у центральній Україні трапляються неукривні насадження, але це вже на ризик і власний розсуд виноградаря.

Також слід зауважити, що великий набір авторських (аматорських) сортів винограду створює певну невизначеність щодо їх властивостей, як би це не здавалося неочікуваним.

Річ у тім, що загальноприйнятою вимогою до будь-якого сорту є об'єктивний опис його властивостей. Ба більше, оцінка для такого опису повинна проводитися традиційно в умовах неукривної та одночасно богарної культури. Тільки на такому фоні можна стверджувати щось про морозо-, зимо-, посухо- та жаростійкість того чи іншого сорту. Ця вимога щодо авторських сортів витримується тільки у тих випадках, коли такі сорти вирощуються та оцінюються в колекціях наукових установ, зокрема ННЦ «ІВіВ ім. В. Є. Таїрова».

Стосовно зон масової промислової культури винограду, слід зазначити, що господарств площею >200 га виноградників (113 од.) – 25,3 %. Вагомість в загальній площі 76,5 %. Господарства площею 100–200 га (71 од.) – 15,7 %, за-

АГРОКЛІМАТИЧНЕ РАЙОНУВАННЯ УКРАЇНИ

<https://geomap.land.kiev.ua/zoning-3.html>

ймають 13,2 % загальної площі; 50–100 га (54 од.) – 11,8 %, 5,1 % загальної площі. Отже, у виноградарстві України переважають приватні, дрібнотоварні господарства, проте вагомість господарств >200 га найбільша, оскільки становить 76,5 % від загальної площі.

Основні схеми посадки виноградників в Україні це 3х1,25 м і 3х1,5 м. Площі під виноградниками з міжряддями 3 м становлять 75 %, 3,5–4 м – 17 %. Найменші площі займають виноградники з шириною міжрядь 2,25–2,5 м – 7 %. Це в основному безштамбові або короткоштамбові формування.

Виноградники з шириною міжрядь 3 м і більше є ефективнішими завдяки використанню сучасної техніки та технологій, що підвищує продуктивність і знижує витрати.

На виноградниках України використовують всі типи формування кущів, від безштамбових до низькоштамбових кордонних. Високоштамбові формування переважають (з висотою від 90 см), займаючи 64 % площ. По областях: Одеська – 71 %, Миколаївська – 13 %, АР Крим (на 2010 р.) – 11 %, Херсонська – 4 %, Запорізька – 0,1 %.

У Закарпатській області переважна більшість виноградників має середньоштамбове формування, що становить 7 % від площі виноградників України.

Безштамбові виноградники в основному розташовані в Одеській області – 4,4 % загальної площі. Цей вид формування кущів застосовується в індивідуальних господарствах без шпалер, з використанням сортів, що не потребують підпори.

За останні 30 років значно змінилася структура виноградних насаджень. Площі під високоштамбові формування збільшилися в 2,6 раза.

Дуже важливий показник стану виноградних насаджень – це розрідженість кущів винограду. Вона виникає в результаті порушення технології під час закладання виноградника, а також через догляд за насадженнями, ураження хворобами і шкідниками, механічні пошкодження, низьку якість посадкового матеріалу. В середньому по Україні розрідженість на рівні 20 %, але з віком вона збільшу-

ється, бо вплив негативних факторів на рослину зростає: у групі 1–4 роки становить 7,8 %; 5–10 років – 13,2 %; 11–25 років – 24,3 %; 26–40 років – 30,4 %.

Розрідженість виноградників знижує їх продуктивність. Велика частина плодоносних виноградників встановлена на шпалеру – 72452,0 га, або 85 %.

Сортовий склад. Сортимент винограду є важливим фактором, що визначає як напрям використання, так і ефективність культури. Основне розділення з використанням це дві групи сортів – столові та технічні. Технічні сорти займають 84,4 % загальної площі виноградників України, 16–18 % припадає на столові сорти. Це співвідношення є оптимальним. Площі технічних сортів традиційно найбільші в Одеській області – 40 %, Криму – 29 % (за даними 2010 р.). В інших областях площі під технічними сортами значно менші: у Миколаївській – 7,9 %, а в межах Херсонської – 84,7 %.

Сортовий склад виноградників за даними Виноградного кадастру України 2010 року представлений 176 сортами, з них 101 технічний і 75 столові, включаючи районовані 86 сортів: 61 технічний і 25 столові. Серед технічних сортів найбільші площі займають Ркацителі – 11,5 тис. га (15,9 %), Аліготе – 9,6 тис. га (13,2 %), Каберне-Совіньйон – 8,5 тис. га (11,6 %), Шардоне – 3 тис. га (4,1 %), Мерло – 2,8 тис. га (3,9 %), Совіньйон зелений – 2,7 тис. га (3,7 %), група Піно – 1,8 тис. га (2,5 %), Одеський чорний – 2,4 тис. га (3,3 %), Сапераві – 1,5 тис. га (2,1 %), Сухолиманський білий – 1,5 тис. га (2 %), гібриди – 6,7 тис. га (9,3 %), сортосуміші – 3,8 тис. га (5,2 %). Столові сорти займають значно меншу площу: 2,5 тис. га (20,9 %) – Молдова і 1 тис. га (8,6 %) – Мускат Гамбурзький. Такі сорти як Мускат Італія – 7,4 %, Ранній Магарача – 7,2 %, Мускат янтарний – 5,7 %, Шабаш – 4,2 %, Кардинал – 3,4 %, Агадай – 3,1 %. Сорти, площа яких менше 100 га, мають 58 найменувань – 77,3 %.

В Одеській області технічні сорти займають більше 90 % виноградників, з них: Аліготе – 16,2 %, Каберне Совіньйон – 13,1 %, Ркацителі – 7,4 %, Одеський чорний – 6 %, Мерло – 5,7 %, Шардоне – 5,3 %, Совіньйон зелений – 4,7 %. Із столових: Молдова – 25,2 %, Ранній Магарача – 10,8 %, Королева виноградників – 5,6 %, Іршай Олівер – 5,5 %, Аркадія – 4,7 %, Мускат янтарний – 4,5 %, Одеський сувенір – 4,4 %. Також районовані сорти: технічні – 26,8 тис. га (30 найменувань), а столові – 2,9 тис. га (19 найменувань).

Різноманіттям відрізняється асортимент винограду в АР Крим – 107 сортів, з них 69 технічних і 38 столових займають площу 27,7 тис. га. Решта 3,3 тис. га – сортосуміші та маловідомі сорти. Найбільш поширені: Ркацителі – 30,3 %, Каберне Совіньйон – 11,9 %, Аліготе – 11,1 %, Рислінг – 5 %, Бастардо Магарачський – 4 %, Кокур білий – 3,7 %. Серед столових: Молдова – 17,7 %, Мускат Гамбурзький – 13,2 %, Італія – 12,8 %, Мускат янтарний – 7,9 %, Шабаш – 7,8 %, Ранній Магарача – 6 %.

Нині фактично немає держконтролю над галуззю, станом насаджень, що знаходяться в приватній власності. В державних і фермерських господарствах без жодних погоджень вирубують виноградники, в тому числі і високоцінні сорти для виробництва високоякісних вин.

Тому вкрай важливо і необхідно відновити систему обліку та контролю в галузі виноградарства для її повного відновлення та оптимізації, оскільки виноградні насадження постійно потребують поліпшення та оновлення. Розсадництво є дуже важливою складовою галузі. В основному розсадництвом в Україні займаються в АР Крим, Одеській, Херсонській та Закарпатській областях. Спад в галузі призвів до майже повної зупинки діяльності розсадницьких господарств. Більшість розсадників припинили діяльність, вирубані значні площі маточників підщепних лоз. Розсадники, які залишилися, знаходяться в занепаді, оскільки ця галузь вимагає великих енергетичних і ресурсних витрат, тому в нинішніх умовах собівартість посадкового матеріалу робить його виробництво збитковим.

Щоб замінити старі виноградники на нові, необхідно щороку вирощувати близько 20 млн саджанців і закладати виноградні насадження на понад 8 тис. гектарів.

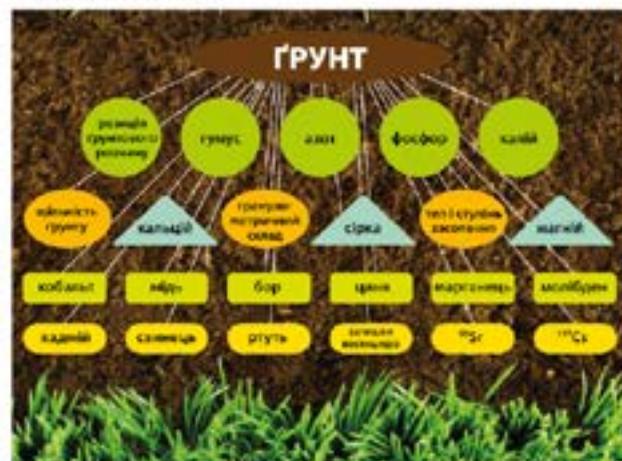
ДУ «Держґрунтохорона» – це наукова установа, яка здійснює обстеження сільськогосподарських угідь за агрохімічними, агрофізичними, радіологічними та токсикологічними показниками (всього понад 25 найменувань).

ДУ «Держґрунтохорона» виконує на замовлення такі види робіт:

- моніторинг ґрунтів із видачею агрохімічного паспорту поля, земельної ділянки;
- обстеження земель сільськогосподарського призначення, які зазнали впливу військових дій;
- обстеження ґрунтів на їхню придатність для закладання багаторічних насаджень (зокрема, горіхових), рекомендації щодо їхнього подальшого культивування;
- визначення рівня забруднення ґрунтів радіонуклідами, важкими металами, пестицидами та розроблення технологічних проєктів для їхньої реабілітації;
- агрохімічне обстеження ґрунтів для точного землеробства;
- виготвлення картограм забезпеченості ґрунтів поживними елементами;
- аналіз тепличних ґрунтів і ґрунтосумішей;
- виявлення малопродуктивних земель;
- підготовка висновків про придатність ґрунтів до органічного виробництва та створення сировинних зон;
- виготвлення документації із землеустрою;
- ґрунтова та листкова діагностика мінерального живлення рослин із метою раціонального використання добрив під час вегетації;
- розроблення проєктно-кошторисної документації з хімічної меліорації ґрунтів та агротехнологій;
- аналіз якості сільськогосподарської продукції;
- зоотехнічний аналіз кормів;
- визначення якісного складу мінеральних і органічних добрив, різних видів хімічних меліорантів;
- розроблення рекомендацій з економічно ефективного внесення добрив;
- консультування та дорадчі послуги з питань відтворення і підвищення родючості ґрунтів, оптимізації мінерального живлення рослин, раціонального використання добрив і хімічних меліорантів.

Регіональні та міжрегіональні центри ДУ «Держґрунтохорона» досліджують ґрунти за агрофізичними, агрохімічними та екоотоксикологічними показниками.

Виробнича лабораторія ДУ «Держґрунтохорона»
 вул. Машинобудівників, 2 Б, смт Чабани,
 Києво-Святошинський район, Київська область, 08162
 Тел.: 044 526 42 94; e-mail: kiev@iogu.gov.ua
 kievodpcc@ukr.net

Міжрегіональні та регіональні центри ДУ «Держґрунтохорона»

В. с. територіального директор	Паламарук Роман Павлович	пров. Сеньківський (Бабуринів), буд. 3, м. Київ, 03190	044 266 53 21 info@iogu.gov.ua
Міжрегіональний та регіональний центри державної установи «Інститут охорони ґрунтів України»	Директор центру	Адреса	телефон, e-mail
Південно-західний міжрегіональний центр	Поліщук Василь Іванович	вул. Млинівська, буд. 3, с. Агротехнічне, Білоградський р-н, Івано-Франківська обл., 24227	067 431 50 25 vpolishuk@iogu.gov.ua
Південно-західний міжрегіональний центр	Борчик Андрій Михайлович	вул. Глушківська, буд. 45, м. Луцьк, 43000	066 130 58 26 aborчик@iogu.net
Південно-східний міжрегіональний центр	Жуковий Сергій Іванович	вул. Наукова, буд. 66 А, с. Довгогір'я, Дніпропетровський р-н, Дніпропетровська обл., 52071	067 689 55 19 dnp@iogu.gov.ua dnp@iogu.gov.ua dnp@iogu.gov.ua
Дніпропетровський регіональний центр	Фесенко Володимир Петрович		050 190 09 08 dfe@iogu.gov.ua
Житомирський регіональний центр	Степанюк Олександр Леонідович	просп. Миру, буд. 21, м. Житомир, 10800	0412 26 74 53 stefanyuk@iogu.gov.ua
Закарпатський регіональний центр	Соболюк Володимир Іванович	вул. Садова, буд. 1, с. Волка Бачка, Серетський р-н, Закарпатська обл., 90252	099 726 50 43 zakarpat@iogu.gov.ua
Закарпатський регіональний центр	Цепелик Ігор Володимирович	вул. Дніпрова площа, буд. 34, м. Закарпатськ, 69001	099 726 42 46 zakarpat@iogu.gov.ua
Івано-Франківський регіональний центр	Петеливська Ірина Олегівна	вул. Гарбулівська, буд. 2, м. Івано-Франківськ, 76018	066 127 40 12 irina@iogu.gov.ua
Дніпропетровський регіональний центр	Григоруканський Ігор Михайлович	вул. Центральна, буд. 4, с. Соколівка, Криворізький р-н, Кіровоградська обл., 29602	067 520 31 33 dnp@iogu.gov.ua
Полтавський регіональний центр	Степанюк Костянтин Валерійович		066 120 56 04 log@iogu.gov.ua
Львівський регіональний центр	Демчишин Анатолій Михайлович	вул. Шашківська, буд. 6, с. Обородає, Львівський р-н, Львівська обл., 81115	067 210 81 48 lviv@iogu.gov.ua
Миколаївський регіональний центр	Гавришук Наталія Анатоліївна	вул. Центральна, буд. 7, с-ще Полігон, Вітківський р-н, Миколаївська обл., 57217	0512 60 21 78 myk@iogu.gov.ua
Південний міжрегіональний центр	Кудряков Едуард Володимирович	вул. Лабортинська, буд. 19, с. Паливка, Одеський район, Одеська обл., 65207	067 180 67 75 odessa@iogu.gov.ua
Південно-східний міжрегіональний центр	Коваль Володимир Віталійович	вул. Довбуша, буд. 14, с-ще Степанівка, Голубинський р-н, Полтавська обл., 30746	066 023 06 71 poltava@iogu.gov.ua
Рівненський регіональний центр	Круглик Галина Дмитрівна	вул. Рівненська, буд. 3, с. Шубівка, Рівненський р-н, Рівненська обл., 33225	097 481 43 82 riven@iogu.gov.ua
Сумський регіональний центр	Сева Альона Михайлівна	вул. Зелена, буд. 2, с. Сид. Сумський р-н, Сумська обл., 47543	099 912 20 95 sumy@iogu.gov.ua
Тернопільський регіональний центр	Назарук Роман Ігоревич	вул. Мителівська, буд. 22, м. Тернопіль, 46006	067 260 27 53 terno@iogu.gov.ua terno_jod@iogu.net
Харківський регіональний центр	Жуковий Віталій Леонідович	вул. Космічна, буд. 21 А, м. Харків, 61165	067 576 64 16 kharkiv@iogu.gov.ua
Херсонський регіональний центр	Мельник Михайло Андрійович	вул. Ковалівська, буд. 59, м. Херсон, 73004	099 127 50 12 0682 37 06 49 kherson@iogu.gov.ua
Хмельницький міжрегіональний центр	Соболюк Володимир Іванович	вул. Тарновська, буд. 114, м. Кам'янка-Подільська, Хмельницька обл., 32300	03649 7 40 71 099 726 50 43 khmelny@iogu.gov.ua
Черкаський регіональний центр	Мельник Анно Сергіївна	вул. Дружби, буд. 15, с. Холодківщина, Обідинський р-н, Черкаська обл., 20721	096 050 06 00 cherk@iogu.gov.ua
Черкаський регіональний центр	Гричук Михайло Володимирович	вул. Героїв Майдану, буд. 194 А, м. Чернігів, 58013	0370 50 00 28 050 914 62 50 chern@iogu.gov.ua chern@iogu.gov.ua
Чернівецький регіональний центр	Сорочук Ігор Петрович	вул. Малиновського, буд. 41, м. Чернівці, 14020	0462 64 29 50 050 054 65 12 chern@iogu.gov.ua

Зацвів бузок духмяно і красиво...

Правила догляду
від розсадника «Ягідне МС»

Бузок Karamel

Бузок Sensation

Бузок Monique Lemoine

Бузок Primula

Бузок – це чудова багаторічна рослина, яка росте у вигляді розгалуженого куща. Цю рослину знають і люблять усі, адже вона є однією з найпопулярніших і найпоширеніших у наших садах. Завдяки пишному цвітінню, ніжному аромату та невибагливості, бузок став незамінним елементом у ландшафтному дизайні.

ОПИС РОСЛИНИ

Бузок (*Syringa*) – рід рослин який має 12 видів квіткових чагарників родини маслинових. Нині у світі селекціонери вивели більше тисячі сортів цих квітів. Залежно від сорту його висота може варіюватися від 2 до 10 метрів. Найбільш привабливою частиною рослини є квіти, зібрані у великі суцвіття. Квіти можуть бути різноманітних відтінків: від білого і рожевого до фіолетового і темно-червоного. Цвітіння бузку зазвичай припадає на кінець весни – початок літа і супроводжується насиченим, солодким ароматом.

РІЗНОМАНІТТЯ СОРТІВ

Сучасні селекціонери вивели велику кількість сортів бузку, які відрізняються за розмірами куща, забарвленням квітів, формою суцвіт'я і навіть ароматом. У розсаднику Ягідне МС є велика кількість сортів бузку, серед найпопулярніших можна виділити такі:

- **Sensation** – унікальний сорт з двоколірними квітками: зовнішні пелюстки фіолетові, а внутрішні – білі.
- **Aucubaefolia** – сорт з дуже декоративним строкатим листям та квітами бузкового кольору, які зібрані у великі грона.
- **Primrose** – сорт рясноквітучий з великим суцвіттям жовтого кольору.
- **Charles Joly** – сорт з великими білими махровими квітками.
- **Katherine Havemeyer** – сорт з рожевими махровими квітками.

ЯК ВИБРАТИ СОРТ БУЗКУ?

Обираючи сорт бузку, врахуйте такі умови.

- **Забарвлення квітів:** вибравайте сорти з тим забарвленням, яке найбільше поєднуватиметься з іншими рослинами у вашому саду.
- **Період цвітіння:** якщо ви хочете мати тривале цвітіння, вибравайте сорти з різними термінами цвітіння.
- **Аромат:** бузок має дуже сильний аромат, тому при виборі сорту варто враховувати його особливості.

ВИРОЩУВАННЯ І ДОГЛЯД

Бузок – досить невибаглива рослина, але для рясного цвітіння йому потрібні певні умови.

- **Якісний посадковий матеріал:** гарно розвинене коріння та пагони без ознак хвороб, та інших дефектів.

- **Місце посадки.** Бузок любить сонячні ділянки, захищені від сильних вітрів. Він добре росте на будь-яких ґрунтах, але слід уникати ділянок, де ґрунтові води близько до поверхні.

- **Посадка.** Саджанці бузку висаджують навесні або восени. Саджанці з відкритою кореневою системою краще висаджувати восени, а саджанці в контейнерах можна висаджувати в будь-який зручний для садівника час – навіть влітку. Посадкова яма має бути розміром 60 x 60 см і 50 см глибиною, за необхідності варто зробити дренаж і заповнити ґрунтосумішшю із великим вмістом гумусу та поживних речовин.

- **Полив.** Молоді рослини потребують регулярного поливу, особливо в посушливий період. Дорослий бузок більш посухостійкий.

- **Підживлення.** Бузок добре реагує на внесення органічних і мінеральних добрив.

- **Обрізка.** В перші три роки після посадки обрізка тільки санітарна, а надалі варто проводити помірну обрізку для формування куща і видалення пошкоджених гілок.

РОЗМНОЖЕННЯ БУЗКУ

Розмножувати бузок можна різними методами, а саме: зеленими живцями, відводками, ще-

плення на підщепі та розмноження методом in vitro. Розсадник ФГ «Ягідне МС» розмножує бузок саме методом in vitro. Рослини, розмножені цим методом, мають значно кращу якість, більш розвинену кореневу систему, кращу силу росту та вільний від вірусних, бактеріальних хвороб посадковий матеріал. Такий бузок раніше починає квітнути. В колекції розсадника ФГ «Ягідне МС» є понад 20 сортів бузку.

Наш розсадник пропонує саджанці бузку в контейнерах об'ємом 0,5 л та 2 л.

ВИКОРИСТАННЯ В ЛАНДШАФТНОМУ ДИЗАЙНІ

Бузок прекрасно виглядає як в одиночних посадках, так і в групах з іншими рослинами. Розсадник Ягідне МС має широкий асортимент декоративних культур, які чудово доповняють композицію вашої ділянки: рододендрон, азалія японська та листопадна, широколиста гортензія (добре ростуть в тіні та напівтіні), гібіскус сірійський, лаванда, волотиста гортензія (ростуть на добре освітлених місцях).

Вирощуючи бузок у своєму саду, ви не тільки прикрасите його, але і створите атмосферу затишки і спокою.

Ягідне МС
фермерське господарство

Пропонуємо посадковий матеріал

→ **Ягідні культури**
(лохина, жимолость, ожина та інші)

→ **Декоративні культури**
(рододендрони, бузок, гібіскус та інші)

Фермерське господарство «Ягідне МС»:

- працюємо на ринку садового матеріалу понад 15 років;
- розмножуємо посадковий матеріал у власній лабораторії методом in vitro;
- надаємо післяпродажний технологічний супровід.

Вінницька обл.,
Вінницький р-н., с. Микулинці

+38-067-319-5324

+38-097-278-8206

yagidne-ms@ukr.net

www.yagidne.com

ДЕГУСТАЦІЯ СОКІВ ПРЯМОГО ВІДЖИМУ:

нові смаки від українських виробників

Під час XI Міжнародної науково-практичної конференції «Успішне садівництво, овочівництво і переробка: технології та інновації. Зерняткові. Соки. Переробка», яку організувала медіагрупа «Технології та Інновації» в Кам'янці-Подільському, за традицією цих заходів, відбулася так звана народна дегустація соків від крафтових українських виробників. Сім підприємств, представляючи свою сокову продукцію, акцентували на тому, що цей напій має і може бути не тільки смачним, а й корисним. Соки прямого віджиму, запевняють виробники, незамінні при здоровому харчуванні та затребувані у вітчизняного споживача та мають експортний потенціал.

НІ ГРАМА ЦУКРУ ТА КОНСЕРВАНТІВ!

– Це основне кредо торгової марки «Енергія Яблука», – говорить керівник ФГ «Власник» **Олександр КОСЮК**. – Вживання натуральних соків – найкращий спосіб зміцнити своє здоров'я. А для того потрібно вживати соки прямого віджиму без додавання цукру, консервантів та інших харчових добавок.

ФГ «Власник» – це потужне сімейне господарство, котре для виготовлення соків використовує власну сировину. Тут вирощують та доглядають понад 25 гектарів яблуневого саду. Відтак – кожен сік тут створений на основі яблучного. До нього потім додають приблизно 30 відсотків інших смаків. Нині на підприємстві виробляють чистий яблучний сік, яблучно-морквяний, яблучно-гар-

Пакет BAG-IN-BOX зазвичай використовують для соку, води, вина, сидру, соусу, томатної пасты, кетчупу, майонезу, сиропу, молока, вершків, олії, яєчної маси, косметики, побутової хімії. Рекомендації щодо правильного використання BAG-IN-BOX дає компанія **AZ-PACK**.

- Температура наповнення мішка має становити від 4 до 100 °С.
- Придатний для контакту з рідкими харчовими продуктами, що містять воду, кислоту та спирт, а також молочно-жировими продуктами.
- Щоб зберегти властивості рідини, мішок має бути заповнений до його номінальної місткості, щоб усередині мішка не залишалося більше повітря, ніж воно поміщається в шийку сальника.

бузовий, яблучно-виноградний, яблучно-аронієвий, та яблучний з додаванням червоного буряка.

– Це справжня вітамінна бомба, – запевняє нас Олександр Косюк, – а сік з аронією – то й взагалі здатний знижувати тиск! Як же нам вдається зберігати весь вітамінний спектр у продукті? Ретельно відсортовані яблука переробляються на потужному австрійському обладнанні. Далі ми пастеризуємо соки при 82 градусах. Всі хвороботворні організми гинуть, а вітамінний і мінеральний склад не руйнується. Оскільки сік не кип'ячений, то його легко і приємно пити. Упаковка у нас герметична. Так ми добиваємося гарного зберігання продукту без додавання жодних шкідливих домішок.

«ВИРОЩУЄМО ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТІ ФРУКТИ ТА ВИХОДИМО НА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ РИНОК»

ТОВ «Львівський сад» випускає власну лінійку соків прямого віджиму ТМ GADERIA. Благо високоякісна сировина своя власна, адже 70 гектарів сучасних інтенсивних яблуневих садів знаходяться в екологічно безпечній місцині у Львівській області.

– Ми також працюємо на австрійському обладнанні, – розповідає керівник підприємства **Володимир ГОЛИШ**. – Ясна річ, виключаємо повністю додавання цукру та консервантів. Для виготовлення соків використовуємо тільки стиглі плоди, які проходять ретельний контроль та декілька разів перемиваються. Після цього сировина потрапляє в пневматичні преси, де отримуємо натуральний сік.

Фахівці підприємства регулярно відвідують конференції пере-

робників продукції садівництва та овочівництва. Часто бувають за кордоном, де сік українського виробника високо оцінили закордонні спеціалісти. Сподобалася продукція ТМ GADERIA й учасникам Конференції в Кам'янці-Подільському.

«У НАШОМУ СОКОВІ МИ ЗБЕРІГАЄМО УСЮ КОРИСТЬ ЯБЛУКА»

ТОВ «Агрокомплекс» уже не вперше бере участь у «Народній дегустації», пропонуючи посмакувати власними соками своєї торгової марки «Happy Apple».

– Ми шукаємо можливості диференціювати виробництво, тому свого часу ми спробували запровадити власну переробку, – розповідає комерційний директор підприємства **Лейла ШАФІЄВА**. – Оскільки в Україні вирощуван-

ТОВ «AZ-Pack Україна» –
це офіційний представник
компанії AZ-Pack (Литва)

BAG-IN-BOX ДЛЯ РІДИН

- прозорі та металізовані
- двошарові та тришарові
- для холодного та гарячого наливу
- різні варіанти клапанів
- 2л / 3л / 5л / 10л / 20л / 220л

КАРТОННІ КОРОБКИ ДЛЯ ПАКУВАННЯ СОКІВ

- виготовлені з якісного картону, що забезпечує міцність та захист соків під час транспортування та зберігання
- є висічка під краник, що дозволяє зручно налити сік без необхідності відкривати чи знімати кришку пакету
- мають привабливий зовнішній вигляд

На коробці може бути
ваш логотип

«Az-pack» – сучасне
пакування для соків,
з турботою про людей,
безпечне для довкілля

ня яблук стало дуже популярним і кількість товарного яблука переполює ринок, тому постає питання, куди дівати його надлишок, а також ті фрукти, котрі були піддані ударам граду чи пошкоджені внаслідок погодних умов. Ми виготовляємо сік винятково з власного яблука, вирощеного на нашому саду. Не додаємо до нього ні воду, ні цукор, ні будь-які інші добавки. Тому ми на 100 % впевнені в якості того продукту, який ми робимо! Для нас надважливими є наша репутація і те, щоб до споживача потрапляв лише якісний продукт!

Соки компанія виготовляє на австрійському обладнанні «Kreuzmaur».

– Я вважаю, що Kreuzmaur Maschinenbau – лідер у галузі виробництва обладнання для виготовлення соків прямого віджиму, – розповідає Лейла Шафієва. – Перш ніж встановити його у себе, ми відвідували інші виробництва, щоб ознайомитися з роботою цього устаткування. Обладнанням ми дуже задоволені. Якщо в подальшому виникне потреба збільшити потужність обладнання, то, звісно, це буде лише цей виробник.

ДЛЯ СТВОРЕННЯ НОВИХ СМАКІВ – ЗАСАДИЛИ НОВІ ДІЛЯНКИ ЯГІДНИКАМИ

ТОВ «Сади Підгайчики», що на Івано-Франківщині, мають понад 30 гектарів яблуневих садів. Ясна річ, як і в кожному садівництві, тут залишаються яблука «другої категорії». Тому обов'язковим було створення лінії переробки.

– Однак ми не хотіли пускати на сокоперобку всі яблука підряд. Вивчаємо смакові властивості кожного сорту окремо, – розповідає керівник садового

господарства **Оксана ШПАК**. – Ми також комбінуємо різні смаки. Випускаємо яблучно-малиновий, яблучно-вишневий, яблучно-виноградний, яблучно-грушевий, а також – гарбузовий та морквяний соки. Для цього спеціально заклали невеликі ділянки ягідників, решту сировини плануємо закупувати у партнерів.

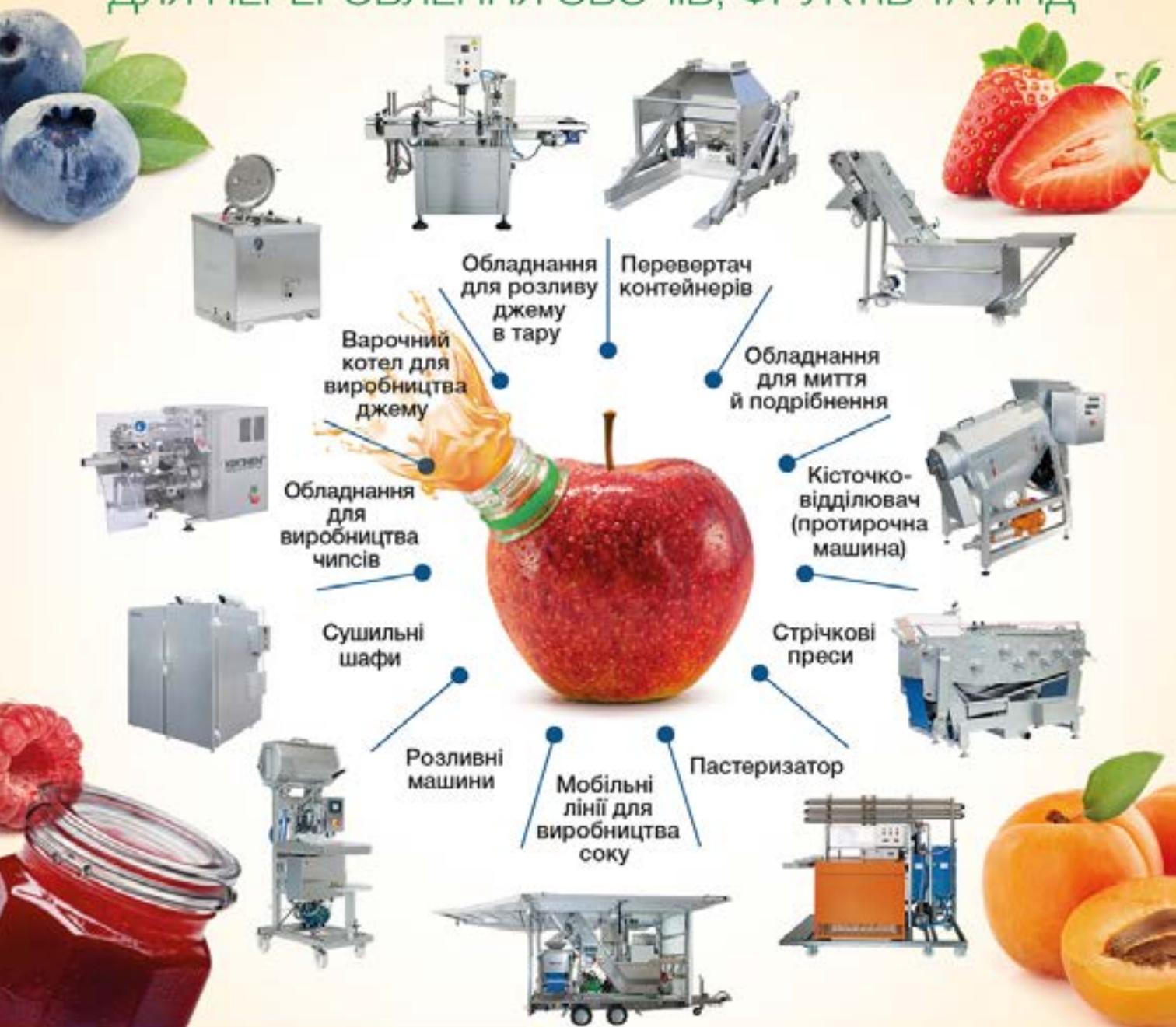
«ШУКАЄМО НОВИХ ПАРТНЕРІВ І РОЗШИРЮЄМО УКРАЇНСЬКИЙ РИНОК»

ТОВ «Фреш Фрут Про» (ТМ Meleto) з Черкащини на ринку виробників соків працює 5 років. Завідуючий виробництвом **Сергій КРИШУН** розповідає, що з початком війни компанія з виробництва яблучних соків втратила можливість експортувати свою продукцію, однак розширили свою клієнтуру в Україні:

– Власне, завдяки участі у вашій садівничій конференції ми знаходимо нових партнерів та вивчаємо досвід колег. Адже не секрет, що в умовах війни деяким господарствам важко продовжувати діяльність повноцінно, і більшості доводиться шукати нові ринки збуту. Наш сік знаний серед наших, місцевих споживачів, і в інших областях України. Зокрема, багато продукції йде на Київ, постійними нашими партнерами є мережі супермаркетів «Новус» та «Фора». До війни відправляли соки й до Німеччини, однак нині це вже проблематично. Проте ми не опускаємо руки: нині й український споживач потребує все більше сокової продукції. А ще в планах маємо розширювати виготовлення продукції на основі яблучного соку прямого віджиму. Тож працювати є над чим!..

ОБЛАДНАННЯ ПІД ГРАНТИ

ДЛЯ ПЕРЕРОБЛЕННЯ ОВОЧІВ, ФРУКТІВ ТА ЯГІД

Обладнання для виробництва:

- СОКІВ NFC • ДЖЕМІВ
- СИДРІВ • ЯБЛУЧНИХ ЧИПСІВ

EFT GROUP

+38 044 333 33 45
+38 067 447 20 20
+38 067 440 10 73

ТОВ «ЕФТ ПЛЮС»
вул. Велика Кільцева, 4 В, Київ, 08130
eft.ukraine@gmail.com
www.eftgroup.ua

У НОГУ З ЧАСОМ І СУЧАСНИМИ ПОТРЕБАМИ ВИРОБНИКІВ

Нові можливості
переробки з обладнанням
для фруктів від **PND Fruit
Processing Machinery**

З кожним роком усе більше виробників прагнуть зосередитися не лише на вирощуванні фруктів, а й на їх доробці та переробці. Попит на очищені та нарізані фрукти на ринку постійно зростає. Ця ж тенденція стосується і перероблених фруктів. Тому задовольнити ці запити прагне чимало виробників. Але, крім якісної сировини, треба знайти надійне обладнання, яке не лише збереже якість майбутнього продукту, а й примножить її. Тому менеджер з експорту PND Вірджинія КАСЕЛЛА розповіла журналу «Садівництво та Овочівництво. Технології та Інновації» про нові можливості переробки з сучасним обладнанням для переробки фруктів від PND Fruit Processing Machinery.

Італійська компанія PND Fruit Processing Machinery, яка працює на ринку вже 24 роки, має великий досвід виготовлення обладнання для переробки з різними фруктами. За роки роботи компанія створила понад 1600 машин для переробних підприємств по всьому світу. 700 клієнтів із 66 країн світу вже переконалися в надійності та ефективності обладнання PND. Простота у використанні обладнання й інтеграція у виробничі процеси, а також універсальність, якісне оперативне технічне обслуговування та підтримка фахівців дозволяють скоротити витрати клієнтів та оптимізувати їхні результати.

– Наше обладнання для переробки – комплексне та може задовольнити потреби всіх виробників. Адже зазвичай наші лінії починаються з машин для миття фруктів, очищення та нарізання. Тобто загалом із підготовки продукту до майбутньої переробки. Важливо, що наші машини досить універсальні, оскільки вони можуть працювати

ти з будь-якими видами фруктів та овочів, окрім листових, – зазначила Вірджинія Каселла.

Заснована у 2000 році компанія **PND Fruit Processing Machinery** є одним із провідних виробників обладнання для переробки фруктів. Компанія інвестує в інновації, спеціалізуючись на проектуванні та розробці передових систем для свіжозрізаної, консервної, замороженої та дегідратованої промисловості.

Основна перевага компанії PND полягає в тому, щоб завжди надавати успішні рішення, які роблять переробку легкою та економічно вигідною. Виробники можуть доповнювати свої лінії, наприклад, морозильним тунелем або сушильними шафами, які компанія постачає завдяки партнер-

ству з іншими спеціалізованими компаніями.

24-річний досвід роботи допомагає вдосконалювати обладнання з усіма можливими варіаціями, щоб задовольняти потреби компанії, які виробляють свіжі фрукти в сиропі), а також у напрямку сушіння та заморожування. У каталозі компанії – унікальні рішення для переробки груші, яблука, ківі, апельсина, грейпфрута, лимона, ананаса, дині, манго, полуниці, кавуна та персика.

ЩО ПРОПОНУЄ PND ВИРОБНИКАМ?

За словами менеджера з продажу PND Вірджинії Каселли, бестселером компанії є машина для **очищення яблук та інших фруктів – модель PL4/PI6/PI8**. До речі, саме з цього обладнання почалася історія PND Fruit Processing Machinery, і сьогодні на переробних підприємствах України успішно працює 5 таких машин. Так, це обладнання має різні інструменти для очищення, видалення серцевини та нарізання фруктів. На цьому обладнанні можна працювати як з яблуками та грушами, так і з ківі та персиками.

– Оскільки ця машина універсальна, вона може одночасно очистити, видалити серцевину і нарізати продукт на сегменти або шматочки. Крім того, є інструмент, який дозволяє видалити серцевину яблука і відразу нарізати його слайсами або для виготовлення яблучних чипсів, залежно від потреб клієнта, – розповідає Вірджинія Каселла.

Крім того, PND Fruit Processing Machinery також пропонує ви-

робникам окремі лінії обладнання – **моделі PL2AV/PL4AV – для очищення цитрусових і ківі**, які дозволяють ефективно та швидко очищати й нарізати продукти.

Що важливо, під час встановлення обладнання компанія **PND Fruit Processing Machinery** гарантує присутність висококваліфікованого спеціаліста, який надаватиме допомогу від етапу проєктування устаткування до введення машини в експлуатацію.

Крім того, ще однією популярною і затребуваною моделлю на ринку є машина **моделі SS8, призначена для нарізання фруктів та овочів**, які можна вкладати вручну. Основна її перевага полягає в тому, що, попри невеликий розмір і змінні головки для нарізання, вона забезпечує високу продуктивність своєї роботи.

– Таким чином, за 10 хвилин роботи цієї машини можна змінити головку для нарізання й отримати безліч різних варіацій машин для нарізання різних типів продуктів: від томатів – до цитрусових, картоплі, перцю тощо. Машина може забезпечити виробничу потужність до 50 одиниць фруктів чи овочів на хвилину. І це досить високий показник для такого типу обладнання, – зазначила Вірджинія Каселла.

За словами менеджера PND Fruit Processing Machinery, також компанія пропонує лінійку обладнання **моделей PL1D/2D/4D для роботи з великими фруктами**, такими як дині та ананаси. Але

водночас це обладнання підходить і для роботи з патисонами. Ця лінія складається з обладнання для очищення овочів і фруктів та подальшого їхнього очищення та нарізання. До речі, незважаючи на досить тверду шкірку патисонів, компанія може розробити машину з посиленим ножом для зняття цієї шкірки та додатковим столом, на якому персонал може видаляти зерна і серцевину цього овоча.

Крім того, переробні компанії можуть бути зацікавлені в **моделі PINCYL8, призначеній для нарізання ананасів на циліндри, кільця, шматочки і пальчики**.

– Ще один фрукт, із яким активно працюють виробники у всьому світі, – це манго. Ось чому ми наполегливо рекомендуємо **модель PL4M/6M/8M** для роботи з цим фруктом. Вона дещо відрізняється від обладнання для очищення та нарізання яблук, адже вона передбачає роботу саме з м'якими та делікатними продуктами. Тому обладнання з очищення манго від PND може обробляти фрукти будь-якого рівня дозрівання. Таким чином, система очищення від PND Fruit Processing Machinery дозволяє мінімізувати відходи та підвищити якість очищення навіть для таких делікатних продуктів, – підкреслила Вірджинія Каселла.

реклама

Via Brancaccio 11,
I – 84018 Scafati (SA)
www.pndsrl.it
info@pndsrl.it
Тел.: +39 081 8509368

«Наш споживач – вибагливий гурман, який дбає про своє здоров'я», –

Микола БЕРЕЗИН, співвласник компанії «Пірнівська Діжка»

Порівняно з іншими алкогольними напоями сидр в Україні менш популярний. Втім, ця ніша перспективна, говорить співвласник невеликого сімейного бізнесу «Пірнівська Діжка» з мальовничого села Пірнове, що на Київщині, Микола БЕРЕЗИН. Для когось сидр – продукт переробки, а для родини крафтярів – і хобі, і пристрасть до справи без страху експериментувати та ризикувати.

– З чого почалася ваша діяльність, чому вирішили виготовляти саме сидр? Адже це зовсім «не український» продукт...

– Загалом душа не лежить до міцного алкоголю, а сидр, якщо він натуральний, певною мірою можна вважати й корисним напоєм. Якщо в древні часи європейські народи вважали сидр більш безпечним, ніж воду з найближчої річки, так, що навіть дітей хрестили у ньому, то навіть і нині дехто приписує йому антисептичні властивості та вважає відмінною профілактикою проти застуди. Ми ж, маючи власний яблуневий садок на 50 сотках, вирішили спробувати виготовляти сидр, застосовуючи автентичні рецепти. Побачивши, що виходить добре, почали ще й експериментувати зі смаками, додаючи до напою нотки ягід.

– Наскільки великі об'єми вашого виробництва? Де шукаєте збут, враховуючи ще доволі невелику популярність сидру серед населення?

– Говорити про великі обсяги ще зарано. Ми – доволі молоде крафтове підприємство. Виготовляємо напої лише три роки і нещодавно отримали ліцензію. Поки ми не орієнтуємося на масове виробництво, пишаємося тим, що робимо якісний крафтовий продукт і маємо своїх пошанувачів. Однак все ж уже використовуємо не тільки сировину зі свого саду, бо її уже на цьому етапі не вистачає, а й докуповуємо в інших господарствах яблука, груші, ягоди. Споживачі нашого сидру цінують нас за якість і безпечність продукції.

– Хто ваш споживач?

– В цілому, через популяризацію ведення здорового способу життя, населення вже вживає менше алкоголю, а якщо вживає, то шукає якісніші варіанти. І, за моїми спостереженнями, сидр все ж таки більше купують люди до 30 років. Крафтовий сидр, зокрема нашу «Кухву» цінують люди, котрі бережуть своє здоров'я і в магазині читають зворотний бік упаковки.

– Яка ж відмінність ваших сидрів, від інших виробників? Чому на полицях магазинів шукають саме «Кухву»?

– Аби продати більше, масовий виробник може додавати різні домішки, барвники. Наші клієнти знають, що в нашому сидрі такого нема. Ми використовуємо класичну технологію, застосовуючи мацерацію яблука. Це коли кілька днів настоюється жмих, а тільки потім відтискається сік. На цій стадії сік збагачується з поживними речовинами. Це дає на виході більш гармонійний смак. Мало хто використовує цю технологію, тому що вона займає час. Тільки крафтовий виробник може собі це дозволити. Ми не використовуємо ніяких барвників, штучних ароматизаторів. А щоб сидр мав приємний солодкий смак, використовуємо французьку технологію – кевінг. Коли в сидр додають цукор, це не так страшно, а от штучні підсолоджувачі... І працюємо ми тільки з дикими дріжджами. Який природа дала сік – такий і беремо в роботу. Далі – бродіння та повторне бродіння в пляшках за класичною рецептурою.

– А як же пересічному покупцю визначити якість напою, якщо він не розбирається в сидрах?

– Обираючи сидр, потрібно насамперед звертати увагу на його колір. Якщо напій має яскраві, кислотні та неприродні кольори, які після споживання ще й залишають слід на язичку та келиху, – це зовсім не натуральний продукт, адже він містить синтетичні барвники, які погано впливають на здоров'я людини. Справжній колір натурального сидру – не насичений, частково прозорий, жовтувато-солом'яний. Яблучний смак та аромат обов'язково має прослідковуватися в сидрі, а вже на його основу (зброджений яблучний сік) накладаються інші смакові особливості. А солодкий «пустий» напій на основі спирту – це зовсім не сидр.

– Вважаєте, що крафтовий сидр корисний для здоров'я?

– Давно говорять про те, що вживання слабоалкогольного напою в помірній кількості має певні переваги. У процесі виготовлення використовують свіжі яблука. Вони збагачені корисними елементами, такими як залізо, кальцій, калій. У складі містяться життєво важливі вітаміни, як-от А та С. Як і вино, сидр складається з поліфенолів. Це натуральні хімічні речовини, які уповільнюють старіння та пошкодження клітин в організмі. В сидрі є клітковина. Пектин покращує функціонування ШКТ. Він також знижує показники цукру в крові, запобігає утворенню холестеринових бляшок, зменшує ризик інсульту. А все тому, що виготовлення сидру – делікатний процес. Він об'єднує три основні етапи, а саме: пресування, ферментацію, змішування. Напій не нагрівають, як ром або віскі. Завдяки цьому поживні речовини не розпадаються.

– Чи можна сидр назвати вишуканим напоєм? Чи в вашій лінійці напоїв є «преміальні»?

– Взагалі я всю свою продукцію люблю. Самі вживаємо наш сидр. І, вважаю, його не соромно подати на стіл гостям. А преміальний сидр у нас теж є. Він виготовляється за технологією шампанського. Цей сидр витримується 2–3 роки в попітрах.

– «Пірівська Діжка» – це історія, яка розпочалась з хобі та виросла у маленьке сімейне підприємство. Наш продукт – це мистецтво в кожній краплині, яке смакуватиме для всіх поціновувачів натурального смаку. Процес виробництва виконується з мінімальною машинізацією, але з максимальною любов'ю та ретельністю. Всі фрукти вирощуються у гармонії з природою на території власного яблучного саду. Щоб набутися багатогранного смаку, наш сидр витримується в дубовій діжці разом з фруктами та спеціями. Ми відзначаємося відмінною якістю, оскільки не використовуємо жодних консервантів та барвників. Спробуйте смак істинного крафтового сидру, який відзначається нашим покликанням та пристрастю до справи, – ділиться Микола Березин.

реклама

Пірівська діжка® · Пірівська діжка®

KUHVA®

З питань партнерства та придбання сидрів звертайтеся за контактами:
+38 067 315 55 65
+38 050 328 94 97

Створіть ефективний переробний бізнес з обладнанням від KRONEN GmbH

Галузь переробки сьогодні стає все більш перспективною з огляду на зміни на ринку: все більше споживачів обирають у супермаркетах помиті овочі або й нарізані, щоб економити свій час. Значно економить час споживачів і заморожена продукція, із якої можна приготувати різноманітні страви. Ці різновиди продукції, а також сушені овочі та фрукти, консервовані, квашені та засолені купують і пересічні споживачі, і заклади громадського харчування. Тому підприємствам сьогодні вигідно не тільки вирощувати свіжі плоди, а й рухатися в напрямку переробки, щоб здобувати прихильність різних категорій споживачів.

Актуальним питанням для багатьох підприємств, які вже працюють на ринку, є осучаснення виробництва за допомогою нових моделей обладнання, що працює більш потужно та видає якісний продукт. А компанії, які тільки планують освоїти цей напрямок діяльності, стоять перед вибором: яке обладнання обрати, щоб працювати найбільш ефективно? Великий вибір обладнання для різних видів переробки пропонує німецька компанія **KRONEN GmbH**, яку в Україні представляє підприємство **AGRO-MEL**.

Stephan Zillgith, керуючий директор KRONEN GmbH

ЩО ПРОПОНУЄ KRONEN GMBH ПЕРЕРОБНИКАМ?

Компанія KRONEN GmbH заснована 1978 року і постачає своє обладнання в понад 120 країн світу. KRONEN постачає окре-

мі машини та лінії переробки для виробництва:

- свіжих салатів;
- охолоджених продуктів;
- сушених фруктів та овочів;
- консервованої продукції;
- обладнання для кейтерінгу.

Зокрема, компанія KRONEN GmbH виготовляє та постачає:

- машини для нарізання овочів;
- машини для очищення коренеплодів;
- машини для миття;
- центрифуги для видалення вологи;
- змішувачі;
- транспортери;
- інспекційні столи;
- інше допоміжне обладнання.

Обладнання KRONEN GmbH використовують у різних напрямках харчової промисловості. Це виробництво свіжих салатів, сушених овочів та фруктів, заморожених овочів, консервів, квашеної та засоленої продукції. На обладнанні KRONEN GmbH працюють на фабриках-кухнях, на комбінатах громадського харчування та інших виробництвах.

На ринку України підприємство працює з 2004 року. Зокрема, обладнання KRONEN GmbH встановлене на таких українських виробництвах: Nestlé S.A. (ТМ «Торчин»), «Верес», «Зелена Гільдія Груп», «Білоцерківський консервний завод», «А.В.Л. Юніон Компані», «Таровіта», «Корадо Каннінг Інкорпорейтед», «Фіно Верде» та інших.

Наталія Зеленська,
директор ТОВ «Агро-мел»

AGRO-MEL: ОФІЦІЙНИЙ ПАРТНЕР КОМПАНІЇ В УКРАЇНІ

Компанія AGRO-MEL, яка є офіційним представником KRONEN GmbH в Україні, має в асортименті весь спектр переробного обладнання для овочів, фруктів і ягід. Фахівці компанії постачають комплексні лінії для виробництва митої запакованої продукції, напівфабрикатів і готової продукції.

Компанія AGRO-MEL пропонує широкий спектр обладнання для роботи з **коренеплодами**. На початку лінії для роботи з коренеплодами встановлюють лінію для підготовки овочів (миття, очищення, нарізання) від KRONEN GmbH. Далі, залежно від кінцевого продукту, можна встановити такі різновиди обладнання:

- машини для вакуумного пакування і стерилізації в автоклаві (для готової до вживання продукції з тривалим терміном зберігання);
- машини для бланшування і сушіння (для сушених напівфабрикатів, які використовують як інгредієнт для різних продуктів);
- машини для бланшування, заморожування, оптичного сортування й пакування замороженої продукції;
- машини для наповнення банок, стерилізації в автоклаві з відповідними завантажувачами – розвантажувачами корзин автоклава, палетизатором –

депалетизатором тощо (для компонентів овочевої суміші для консервації).

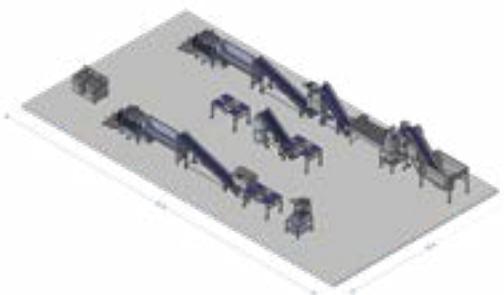
Для **листових овочів** KRONEN GmbH пропонує комплексні лінії для нарізання, миття й сушіння, а також окремі машини (центрифуги, обладнання для миття, нарізання). AGRO-MEL може доукомплектувати лінію оптичним/лазерним сортувальником і машиною для фасування в пакети-подушки або в лотки.

Є в асортименті й обладнання для переробки **яблук**, зокрема для виробництва яблучних чипсів або пастили. Для виготовлення цих продуктів переробки KRONEN GmbH пропонує обладнання для очищення і/або нарізання на слайси або дольки. А компанія AGRO-MEL пропонує сушильні установки безперервної дії або сушильні шафи різної продуктивності, а також машини для пакування готової продукції.

KRONEN GmbH також має в асортименті різні машини для нарізання. Переробники можуть обрати:

- промислові 3D-нарізувачі (до 3 т/год) із можливістю нарізання на кубики, соломку, слайси;
- промислові конвеєрні нарізувачі з можливістю нарізання на слайси, соломку, сегменти, кубики, часточки, шаткування капусти, натирання моркви тощо;
- ручні і пневматичні установки для нарізання слайсів, часточок, різних форм фігурного нарізання тощо.

Щоб ознайомитися з обладнанням KRONEN GmbH, ви можете відвідати виставковий зал компанії (Німеччина). Фахівці компанії можуть організувати відповідання підприємств у Німеччині відповідно до вашого профілю. Деякі види обладнання KRONEN GmbH (основні моделі для нарізання овочів) можна побачити в Києві, у компанії AGRO-MEL. Також KRONEN GmbH бере активну участь у великих виставках по всьому світі, а також в Україні.

реклама

KRONEN

Robert Reisig
Тел.: +49 (0) 173 67913 59
robert.reisig@kronen.eu
www.kronen.eu

AGRO-MEL

Наталія Зеленська
Тел.: +38 050 852 22 01
natalia.zelenska@agromel.com.ua
www.agromel.com.ua

Від асортименту овочів залежить успіх виробництва

Як обрати оптимальний набір для вирощування та що потрібно врахувати у процесі роботи, – поради від ТОВ «Аквафармагро ОЛ»

Щоб налаштувати максимально зручну та дієву систему роботи, підприємцям, які працюють в аграрному бізнесі, нерідко доводиться проходити шляхом спроб та помилок. Утім, це дає змогу здобути неоціненний досвід та зрештою визначитися з оптимальним для себе напрямком. Саме такою звивистою дорогою довелося рухатися засновнику ТОВ «Аквафармагро ОЛ» Володимирі ФАРМАГЕЮ. На підприємстві, що вже понад десять років працює на Київщині, свого часу розпочали з вирощування малини. Проте згодом там «перепрофілювалися» на вирощування овочів, які нині ростуть як на відкритому ґрунті, так і в теплицях.

Асортимент овочів – досить великий, тому Володимир Фармагей добре орієнтується у тонкощах цієї справи. Як обрати культуру, яка потенційно принесе прибуток, що потрібно врахувати під час будівництва теплиць та чи можна прогнозувати ціни на певний різновид овочів – про це фермер розповів нашим читачам.

ОСОБЛИВОСТІ РИНКУ ДИКТУЮТЬ ВИБІР КУЛЬТУР

В агросекторі ТОВ «Аквафармагро ОЛ» працює з 2013 року. Період становлення був непростим, зауважує його засновник. Спочатку в господарстві висадили малинові плантації. Але згодом від ягідництва перейшли до овочівництва, і нині працюють саме в цьому сегменті, вирощуючи чималий асортимент овочів у відкритому та закритому ґрунті.

– Від кількох теплиць на 16 сотках ми поступово дійшли до 15 тепличних тунелів. Загалом маємо 50 гектарів землі. Однак овочі зараз на всій площі не вирощуємо. Ситуація в країні така, що наше підприємство, як і чимало інших, працює так, щоб утриматися «на плаву» у складні часи. Дуже сподіваємося, що після завершення війни, коли все зміниться на краще, буде змога працювати інтенсивніше, – розповідає Володимир Фармагей.

Протягом років роботи фермери з Київщини спробували вирощувати більшість популярних в Україні овочевих культур – від часнику до пасльонових. Овоче

«портфолію» у господарстві змінюють щороку, намагаючись врахувати прогнози та очікування. Адже сучасний овочевий ринок в Україні не вирізняється сталістю цін. Тож, плануючи наступний сезон, фермери вносять певні корективи щодо культур та сортів, обирають нові гібриди, закуповуючи насіння.

Утім, навіть таке планування не дає гарантій щодо того, що обрана культура в певному сезоні «спрацює», і врожай можна буде реалізувати за очікуваними цінами. Це визначає багато факторів, і передбачити їх можна далеко не завжди. Скажімо, у цьому сезоні розчарування очікувало на тих, хто вирощував ранній огірок. Зазвичай цей овоч продається стабільно дорого. Натомість у 2024-му стався обвал цін, і вплинуло на це, серед іншого, засилля не надто якісного огірка, який імпортували з Румунії. Зате влітку ціни на огірок були аномально високими: на гурт цей овоч реалізували по 40 гривень.

– Передбачити перспективність певної овочевої культури досить непросто. Зазвичай ті овочі, що «вистрілили» в певному сезо-

ні, наступного року вирощувати вже не надто вигідно. А загалом перспективність культур залежить від багатьох факторів: локації виробника, його технологічних можливостей, досвіду, підходів. Зрештою, заробляти можна на кожній культурі, якщо розумієшся на технології вирощування та знаєш, як знизити собівартість. Ми завжди враховуємо врожайність, якість продукції та спроможність реалізувати вирощене. Тому щороку коригуємо культури та їхні обсяги. Скажімо, цього року мали 4 гектари дині та кавуна, 2 гектари солодкого перцю, 1 гектар броколі, 0,5 гектара червоної цибулі. У теплицях вирощували огірки, томати, перець, баклажан, а також розсаду – на замовлення інших виробників, – зазначає засновник підприємства.

СТАВКА – НА ДИВЕРСИФІКАЦІЮ

Хоч у ТОВ «Аквафармагро ОЛ» свідомі того, що вирощувати одну чи кілька усталених овочевих культур простіше, там все ж роблять ставку на диверсифіка-

Кавуни Фаер Бол F1 і Регус F1

Перець Фьорст F1

цію і ретельно відстежують зміни на ринку, щоб зрозуміти тенденції та вибудувати найкращі підходи до господарювання. Окрім економічного, враховують ще й природний фактор. Адже погодні примхи також можуть суттєво вплинути на стан культур та очікуваний врожай.

За понад десять років господарювання на підприємстві здобули чималий досвід, який подекуди напрацьовувався й на власних прорахунках. Кілька років тому «прорахувалися» з раннім огірком, засадивши цією культурою десять теплиць. Культура вродила дуже добре: у розпал сезону в теплицях збирали по 1,5 тонн плодів щодня. Проте в середині червня ціни стрімко обвалилися, а процес реалізації йшов мляво. Про прибутки тоді вже не йшлося: працювати довелося в мінус.

– Ця ситуація спонукала зрозуміти, що для ефективнішої роботи краще диверсифікуватися. І якщо навіть у господарстві зосереджуються на одній культурі, варто вирощувати кілька її гібридів. Це дасть змогу впевненіше почуватися на мінливому ринку. У нас вже є непоганий досвід. Тому, аналізуючи поточну ситуацію, можемо робити певні прогнози на майбутні сезони. Думаю, що огірок наступного року буде дешевшим, ніж у цьому сезоні. Продовжить падати в ціні й кавун, однак через сезон ціни на нього можуть піднятися. Стабільною повинна бути вартість томатів, вирощених у відкритому ґрунті, а також солодкого перцю. А от ціни на цибулю та баклажан можуть зрости. Зрештою, ми живемо у воєнний час, коли накладається багато чинників, що можуть впливати й на вартість овочів, – вважає керівник ТОВ «Аквафармагро ОЛ».

ЯКІСНЕ НАСІННЯ – ДОБРИЙ УРОЖАЙ

Насіння для потреб власного підприємства Володимир Фармагей обирає, зважаючи на свій минулий досвід роботи у сфері його виробництва. «Аквафармагро ОЛ» співпрацює з компанією «Сакура Юкрейн», яка є офіційним дистриб'ютором двох провідних світових виробників насіння – Esasem і Sakata. У кожного з виробників є сильні сторони та цікаві пропозиції. На підприємстві надають перевагу насінню цвітної капусти та броколі від Sakata. Відзначають гібрид цвітної капусти Вайтон F1, врожай якої збирають влітку.

Наразі однією з провідних культур у господарстві є капуста броколі. Свого часу на полях підприємства випробували чимало її гібридів, підшуковуючи оптимальні, які можна було б вирощувати влітку. Зрештою обрали гібриди Тритон F1 і Арес F1, врожай яких вдалося зібрати навіть у сезон, коли літо

було аномально спекотним.

– Цьогоріч зібрали хороший врожай солодкого перцю, який виростили з насіння Sakata. Справжнім відкриттям став перець угорського типу, гібрид Фьорст F1. Порадував і перець Феррарі F1, якого в нинішньому сезоні висадили досить багато. Попри те, що зібрали досить великий обсяг урожаю, його вдалося розпродати практично одразу. Цьогоріч працювали з мережами маркетів, де на наш перець також був досить високий попит. Вирощуємо баклажани гібриду Казимір F1 із від французької компанії Clause. Позаторік висадили баклажани в теплиці, й тоді наша продукція була поза конкуренцією. Ще один перспективний гібрид – Рафаела F1. Це так званий круглий баклажан, на який також є попит. Свого часу ми вирощували ще й чималу лінійку салатів компанії Rijk Zwaan. Однак згодом відмовилися, оскільки ця ділянка роботи потребує багато ручної праці, – розповідає Володимир Фармагей.

Перець Феррарі F1

Перець Салана F1

Відправка овочів на торговельну мережу

У мережі маркетів реалізували кавун безнасінневого гібриду Регус F1 і типу Вогник ФАЄР БОЛ F1 від компанії Sakata, який також дуже подобається покупцям. «Вдалися» в нинішньому сезоні й дині гібридів Мазін F1 і Маорі F1 від компанії Clause. Їх вирощували в теплицях, де плоди набули високої цукристості та яскравого смаку. Диня – досить складна культура для вирощування в умовах українських чорноземів, адже оптимальними для неї є піщані ґрунти. Тож у хід йдуть різноманітні технологічні хитрощі, які дають змогу виростити цю культуру максимально якісною.

ОПТИМАЛЬНІ ПРЕПАРАТИ ДОПОМОЖУТЬ ЗДОЛАТИ ПРОБЛЕМИ

Для захисту та живлення овочевих культур на підприємстві застосовують перевірені добрива та препарати від провідних виробни-

ків. Насадження томатів обробляють традиційними препаратами Квадріс, Ридоміл Голд. Цьогоріч випробували й фунгіцид Юніформ від компанії Syngenta та отримали дуже хороші результати. Певні бактеріальні захворювання ефективно долає засіб Фітолавін.

Непросте завдання для фермерів – захист капусти. Щороку з'являється все більше шкідників, які загрожують насадженням. Клопоту постійно завдає білокрилка, а на початку цього літа насадження брокколі «атакувала» капуста міль. Щоб здолати шкідника, перепробували чимало препаратів. І зрештою, за порадою консультантів, обробили площі інсектицидом природного походження Радіант, одне внесення якого дало змогу здолати шкідника.

У період цвітіння томатів у теплиці насадження обробляють препаратом Maxicrop Set від компанії Valagro. Цей біостимулятор росту природного походження стимулює цвітіння та зав'язування плодів, захищає квітку від стресів.

Натомість у відкритому ґрунті на насадження овочів у період цвітіння вносять препарати бору.

КОРОТШІ ТЕПЛИЦІ МАЮТЬ ПЕРЕВАГИ

У господарстві встановлено 15 стандартних теплиць угорського типу завширшки 10 метрів та завдовжки 50 метрів. Щоправда, п'ять тунелів дещо коротші: їхня довжина – 44 або 34 метри. Ще одна теплиця використовується для вирощування розсади. Всередині теплиць облаштована система опалення, яке забезпечують три котли. Потужність кожного з них становить 300 кВт. Щоправда, цьогоріч теплиці не опалювали – задля економії.

Розповідаючи про власне тепличне господарство, Володимир Фармагей зауважує, що за роки роботи зрозумів багато аспектів, які варто враховувати, встановлюючи тепличні комплекси.

– Коли у 2018 році ми взялися до будівництва теплиць, то робили все власними силами. Прискіпливо вивчали всі важливі моменти, аналізували співвідношення ціни та якості. Попри те, певні висновки я зробив уже згодом. Скажімо, зараз не будував би тунелі завдовжки у 50 метрів, а робив би їх коротшими – до 40 метрів. У коротшій теплиці можна не застосовувати бічне провітрювання, яке дорожче конструкцію приблизно на 30 %. Якщо зробити достатнє торцеве провітрювання (на 15–20 % від загальної площі), це забезпечить досить ефективну циркуляцію повітря та підтримання оптимального мікроклімату всередині. Важливо, щоб у теплиці не було надлишкової вологості та надмірної спеки. А в коротких теплицях

Засновник бізнесу Володимир Фармагей

Дня Мазін F1

влітку не настільки спекотно, як у довгих. Тому раджу всім добре зважувати свій вибір щодо довжини тунелів, – зауважує очільник підприємства.

На площах «Аквафармагро ОЛ» встановлена система краплинного зрошення. Монтували її самостійно, консультуючись із фахівцями. Задля того, щоб забезпечувати достатню вологість для рослин, у господарстві практикують також мульчування плівкою, завдяки чому вдається суттєво економити воду. Мульчування проводять з допомогою укладачів плівки. Для баштанних культур використовують прозору плівку, яку згодом кавуни та дині затемнюють власною зеленою масою. На плантаціях, де висаджені баклажани та перець,кладають плівку чорного кольору. Завдяки мульчуванню у прикореневому шарі зберігається достатньо вологи. До того ж плівка – добра підмога в боротьбі з бур'янами. Ще один плюс мульчування – збереження сталої температури в прикореневому шарі, якщо рослини висаджують навесні, коли ще досить прохолодно. Свого часу з тонкощами процесу мульчування фермерам дуже допомогли фахівці компанії «Агровсесвіт», які надавали актуальні дистанційні консультації.

Непросте завдання для фермерів – захист капусти.

Щороку з'являється все більше шкідників, які загрожують насадженням.

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ЗАБЕЗПЕЧИТЬ ПОСТУП ГАЛУЗІ

У майбутньому на виробничих потужностях підприємства мають намір встановити холодильне обладнання. Адже без нього влітку дуже важко забезпечувати дотримання тих вимог, які висувають до продукції великі мережі маркетів. Наразі фермери мають лише автівку-рефрижератор. Та як тільки ситуація в країні стане більш стабільною, візьмуться до будівництва холодильного устаткування.

Як би складно не було, українські овочівники здатні забезпечувати ринок якісною продукцією і конкурувати з виробниками інших країн. Однак для цього їм дуже потрібна протекція та підтримка з боку держави, вважає Володимир Фармагей. Адже активно розвивати той потенціал, що мають наші аграрії, можна буде лише тоді, коли підтримка таких виробників стане складником загальної державної політики.

– Щоб заробляти на цьому ринку зараз, потрібно мати колосальний досвід, величезне бажання, ґрунтовні знання, а також певний дух авантюризму. Але державна протекція галузі зараз надзвичайно потрібна. Найбільш привабливим є експорт, і певні овочі мають експортний потенціал. Але самотужки овочівникам важко працювати у цьому напрямку. Зараз у нас інше завдання – зберегти колектив, принаймні його кістяк. Бо підготовка фахівців – то тривалий і непростий процес. Але ми впорасмося. Головне – щоб закінчилася війна, – каже фахівець.

ТОРФ'ЯНИЙ
КОМПЛЕКС ДБАЄ —
ВРОЖАЙ ВАШ
РОЗКВІТАЄ

(066) 988 86 17

www.torf.organic

Тарифікація дзвінків згідно тарифів вашого оператора.

ВИРОЩУВАННЯ ФУНДУКА В УКРАЇНІ: перспективи прибутку з ринком, що розширюється

Фундук залишається інноваційною культурою для України. Хоча вона добре пристосовується до ґрунту та клімату, але все ще потребує багато роботи та експериментів у польових умовах з італійськими сортами та запилювачами. Зокрема, фундук викликає великий інтерес у прохолодних центрально-північних регіонах, де якість і кількість продукції вища.

Агроном Еліо Рессіа, експерт у вирощуванні фундука, який представляє компанії Corylus Est та Vita Plant, часто виступав в Україні з доповідями про переваги вирощування фундука, а також презентував відгуки та позитивні приклади перших результатів, отриманих українськими клієнтами.

У кількох компаніях, які отримували консультації протягом багатьох років, вже зібрано перші якісні врожаї з італійських сортів.

Corylus Est – це консалтингова компанія, що спеціалізується на секторі коренеплідних культур. Тут працюють висококваліфіковані

агрономи та експерти з механізації сільського господарства, кожен з яких має багаторічний досвід роботи в різних аспектах сектору: агрономічному, фітопатологічному, ринковому та механічному.

Заснована в 2018 році в Румунії, компанія Corylus Est надає консультаційні послуги з вирощування фундука не тільки в Європі, але й у різних регіонах світу: від Грузії до Чилі, Азії та країн Сходу. Діяльність здійснюється від планування плантації до збору врожаю. Компанія була заснована італійськими, румунськими, а тепер, разом з Vita Plant, і українськими

агрономами, які мають великий досвід у вирощуванні фундука.

В Україні фахівці компанії консультують корпорацію «Галс Агро», яке вирощує великий фундуковий гай з кількома сортами. Там же проводять випробування нових сортів. Нещодавно разом з цією компанією було створено розсадник з італійськими сортами, зареєстрованими в Україні.

Це сорти Тонда Джентіле, Тонда ді Джіффоні і запилювачі, сорти промислового призначення для переробки і для споживання у свіжому вигляді.

Завдяки багаторічній співпраці з товариствами EFT GROUP та ПОПП «Еліта», які повірили в проєкт з самого початку, провели багато конференцій та польових демонстраційних днів, на яких надали важливу інформацію та провели актуалізацію проєкту. Компанія співпрацює з університетами та науково-дослідними інститутами, щоб підготувати нових технологів і прокласти шлях для інноваційних ідей щодо більш механізованих сортів та агротехнічних прийомів.

Тепер українські підприємці та інвестори нарешті мають реальний шанс отримати корисну інформа-

цію про те, як створити нові високопродуктивні плантації фундука такої якості, якої стає все важче досягти в країнах з традицією вирощування фундука. Цієї мети можна досягти, якщо використовувати якісніший садивний матеріал, тобто саджанці, розмножені та вирощені в тих же ґрунтово-кліматичних умовах, що й нові плантації, які вони збираються закладати.

За словами Еліо Рессіа, перевагою вирощування фундука є те, що його можна збирати механізовано, як і більшість сільськогосподарських культур, а потім очищати і сушити за допомогою простих технологій, які дозволяють зберігати його протягом декількох місяців, до року і більше. Завдяки ме-

ханізації збирання врожаю можна проводити дуже швидко і в два етапи, що дозволяє досягти найвищої якості та зберігати його протягом тривалого часу.

– Для посадки 1 га фундука необхідно витратити від 7 до 8 тис. євро. Завдяки інноваційним методам проєктування рослин можна зменшити ці витрати. Догляд за садом вимагає приблизно 1200 євро на рік. Починаючи з четвертого року, витрати зростають до 3 тис. євро, коли починається збір врожаю фундука. Проєкт окуплюється на восьмий-дев'ятий рік вирощування. Після цього фермери отримують «чистий дохід», значно вищий, ніж від інших культур, – зазначив Еліо Рессіа.

реклама

Для замовлень та консультацій звертайтеся за контактами:

тел. +38 063 040 89 90

(Роксолана Лайтер, адміністратор компанії);

e-mail: layter.roxolana.v.p@gmail.com;

м. Васильків, вул. Горської Алли, буд. 4-А,
Обухівський р-н, Київська обл.

Елітна картопля – запорука високих врожаїв

ЄВРОПЕЙСЬКА ЯКІСТЬ В УКРАЇНІ

Компанія «АГРИКО УКРАЇНА» спеціалізується на імпорті та розмноженні насіннєвої картоплі голландських сортів. Це дозволяє пропонувати покупцям насіннєву картоплю не лише класів «Супереліта», «Еліта», а й першої репродукції. Клієнтами компанії є провідні українські господарства, що дає право компанії «АГРИКО УКРАЇНА» називатися компанією-лідером на ринку країни.

Компанія «АГРИКО УКРАЇНА» інноваційна не тільки тому, що вирощує нові сорти, а також завдяки використанню новітніх технологій та препаратів для догляду і захисту картоплі. Усе насіння, яке імпортується і вирощується тут, відповідає усім вимогам ДСТУ. Як досягти таких хороших результатів, Віктор Різник ділиться з журналістами «Технології та Інновації».

– Вирощування картоплі – справа творча, – говорить Віктор Різник. – В кожному господарстві є, так би мовити, свій лайфхак в агротехнології й догляді. Якщо говорити про компанію «АГРИКО УКРАЇНА», вона творчо використовує нідерландський досвід в реаліях України. Картопля вимагає продуманої системи захисту від шкідників, які є розповсюджувачами вірусних інфекцій. Тож кожні 7–10 днів у нас проводяться інсекто-фунгіцидні обробки. Ми також додаємо до робочої суміші мінеральну олію для

Анна Проніна

Сезон-2024 для виробників картоплі був нелегким, говорить консультант з агрономічних питань ТОВ «АГРИКО УКРАЇНА» Віктор РІЗНИК.

Фахівець зазначає, що за десятки років його досвіду у сфері картоплярства, цей рік був чи не найважчим і став серйозним випробуванням для виробників картоплі через несприятливі погодні умови. Тому довелося шукати шляхи, як пристосуватися до викликів природи, адаптувати методи живлення, захисту і збирання картоплі. Протягом сезону команда компанії заклала демонстраційно-експериментальні ділянки в різних регіонах України, щоб протестувати нові та відомі сорти картоплі в різних ґрунтово-кліматичних умовах. Це робили для того, аби побачити, які сорти можуть пристосуватися до важких погодних умов та різких змін клімату. Крім того, в компанії дійшли висновку, що вирощування картоплі без поливу в умовах клімату стає ризикованим і нерентабельним. Тому на окремих ділянках компанія «АГРИКО Україна» тестувала вирощування картоплі як на богарі, так і з крапельним поливом та дощуванням.

того, аби підвищити ефективність дії інсектицидів. Щодо технології живлення, то утримуємо співвідношення між елементами азот-фосфор-калій – 1:0,8:2,5 відповідно. Це потрібно для того, щоб картопля краще зберігалася, мала кращу енергію проростання, повністю реалізувала потенціал сорту, який закладено селекціонером. Аби не давати розвиватися на насінневному матеріалі бактеріальним і грибовим захворюванням, протруювання та обробка насінневих бульб при садінні є обов'язковим елементом нашої технології. Є препарати для мобілізації фосфору в ґрунті: Бріо-Пі, Комбі Фо. Вже декілька років поспіль у компанії застосовують бактеріальний препарат РайсПі, який розчиняє недоступні сполуки фосфору в ґрунті, стимулює утворення кращої кореневої системи і закладання більшої кількості бульб, а також впливає на їхню товарність. А ще завдяки міцній кореневій системі рослина може краще поглинати живлення з ґрунту, протистояти несприятливим умовам – як заморозкам, так і засухам.

Використовують в компанії також десикант Реглон, який має вчасно зупинити ріст бульб, аби краще формувалася шкірка, а розміри насінневих бульб відповідали вимогам державних стандартів. Регулярно на полях проводять фіто-санітарні прочистки, під час яких вилучають хворі рослини і сортодомішки. Такі рослини не можна залишати в посадках, бо вони будуть знижувати якість майбутнього садивного матеріалу.

ЗМІНИ КЛІМАТУ СПЛУТАЛИ КАРТИ КАРТОПЛЯРАМ

– За кілька десятків років, скільки я працюю в картопляному бізнесі, такого складного року ще не було: затяжна весна, високі температури в травні, липень аномально сухий і жаркий. З такими проблемами картоплярі стикалися не тільки на півдні, де подекуди температура сягала вище 40 °С. Повітряні засухи висушували і знищували вегетативну масу за два-три дні. Ця спека негативно вплинула на формування бульб: їх розмір, форму, розвивалося багато різних зовнішніх і внутріш-

ніх дефектів, вони вражалися паршею і передчасно проростали. Не менш сухими були серпень і вересень. У вересні фермери не могли розпочати збір врожаю, бо не можна було копати через грудку. Проблеми були не лише на важких, а й на піщаних ґрунтах. Тож усі чекали, коли підуть дощі, щоб грудка розм'якла і бульби можна було копати без механічних пошкоджень.

НОВІ Й ПЕРЕВІРЕНІ СОРТИ КАРТОПЛІ У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

Компанія «АГРИКО УКРАЇНА» вирощує більше десятка популярних у виробників сортів, а це дає можливість господарствам побудувати сортовий конвеєр, починаючи з отримання надранньої картоплі у червні, продовжуючи свіжою картоплею середньо-стиглих сортів і закінчуючи середньо-пізними і пізними сортами для тривалого зберігання. Треба садити, каже фахівець, як надранні сорти (в народі їх називають «сорокаденкою»), так і середньо-ранні, та пізні на тривале зберігання.

Насіннева, столова та рання картопля

Розкрийте потенціал врожайності картоплі

- > Зниження температурних стресів
- > Збільшення кількості бульб
- > Підвищення рівномірності калібру

СПЕЦІАЛІСТ У СВІТІ МІКРООРГАНІЗМІВ

IntraCell®

Натуральний аліцин бетайн > 96%

Покращує утримання води
Підтримує метаболізм рослин
Покращує стійкість до стресу

Рослинний осмопротектор проти абіотичних стресів

Використовується в органічному землеробстві

LALLEMAND
LALLEMAND PLANT CARE

AGRITEMA
Tel: +38 (050) 388 00 20 | +38 (050) 388 68 68
+38 (050) 428 98 58 | +38 (063) 575 63 26
e-mail: office@agritema.com | www.agritema.com

реклама

– Серед моїх улюблених – сорт Рів'єра. Через 40 днів після появи сходів можна отримати товарний урожай і вийти з ним на ринок, особливо успішно він культивується на півдні. Варто вирощувати й середньо-ранні сорти. Вони добре зберігаються і дозволяють зібрати врожай раніше. Пізні ж сорти лежать до нового врожаю. Цікавим й перевіреним є також сорт Арізона (дуже врожайний сорт). У фаворитах у нас і Парадізо (по суті це вдосконалена Арізона) з чудовими смаковими якостями та високою екологічною пластичністю. Він, популярний, до речі, і в Європі, прекрасно дає урожай на різних ґрунтах і при різних погодних умовах. Гарно зарекомендував себе й ранній сорт Раномі. Він в Україні новий, однак уже став популярним серед фермерів, адже він характеризується не лише чудовим смаком, а й прекрасно зберігається, придатний до фасування навіть після миття. Сорт Алюетт: красиві бульби червоного кольору, м'якуш жовтий, висока товарність

і вирівняність бульб. Торгові мережі нині стоять в черзі за цим сортом. Споживачі ж у захваті – з нею можна готувати будь-що – від варіння до запікання. В цьому році не одного фермера виручив «старий», перевіреним часом сорт Пікассо. В нашій компанії його вирощують тривалий час і відмовлятися від нього ми не збираємося. Для таких погодних умов як цього року, Пікассо – справжня знахідка. Він стійкий і до посухи, і до вірусних хвороб, і при цих умовах демонструє високу врожайність. Цей сорт є стандартом смакових якостей в системі Державного сортовипробування.

НАУКОВИЙ ПІДХІД В КАРТОПЛЯРСТВІ – ЗАПОРУКА УСПІХУ

Компанія «АГРИКО УКРАЇНА» проводить регіональне тестування своїх сортів. Разом з клієнтами визначаємо, який сорт буде найбільш вигідно вирощувати у тих чи інших умовах.

Провідні нідерландські технології зберігання картоплі, цибулі, часнику

– У минулому 2023 році було десять точок випробування сортів, і нині, попри війну, ми намагаємось розширювати географію своєї діяльності. Мета – вивчити і запропонувати найкращі сорти певного призначення для кожного регіону. Саме тому фермерські господарства стоять в черзі за якісним посадковим матеріалом.

Віктор Різник говорить і про цьогорічне здорожчання картоплі і його причини:

– Ціна цього року вища, ніж в минулі сезони. Однак не скажеш, що вона не виправдана. Ми звикли, що картопля – продукт чи не найпершої необхідності, її є в достатку, адже чимало її вирощують у приватних садибах, а значить вона не може бути дорогою. Це не правильне ставлення до своєї праці. Адже, за нашими підрахунками, аби професійно на поливі виростити якісну картоплю, то на один гектар доведеться витратити понад 200 тисяч гривень. І це якщо мова про столову картоплю. А якщо про садивний матеріал – то якісний обробіток одного гектара «потягне» понад 300 тисяч гривень. Ясна річ, тут говоримо про професійне картоплярство, якого в Україні приблизно 5 %, а не про дрібне фермерство. Ціна на картоплю в попередні роки не показувала справжню її вартість. Господарства інколи працювали навіть собі у збиток. Нинішні ціни для споживача, звичайно, високі, але вони хоча б відображають собівартість картоплі. Нарешті картоплярі можуть говорити про прибуток. Однак, як уже йшлося, погодні умови цього сезону негативно вплинули на якість картоплі в цілому, товарної картоплі не достатньо для споживача, дуже мало закладено картоплі на тривале зберігання, відтак, прогножую, весною ціна на картоплю ще більше виросте. Звісно, поки що картопля з Польщі чи країн Балтії ціну стримує, та імпорт на ціну суттєво не вплине. Також зберігання картоплі досить вартісне. Якщо через війну доведеться знову користуватися альтернативними джерелами електроенергії, то зрозуміло, що картопля дешевою не буде.

ДЕФІЦИТ ЯКІСНОГО НАСІННЯ ГАЛЬМУЄ УКРАЇНСЬКЕ КАРТОПЛЯРСТВО

Останнім часом (з початку повномасштабної війни) площі картоплі в Україні стабілізуються. Попри всі сучасні негативні чинники, дефіцит картоплі та її висока ціна стимулюватиме фермерів садити її більше. Але обмежуючим фактором є нестача посадкового матеріалу.

Компанія «АГРІКО УКРАЇНА» має два виробничі підрозділи, які займаються розмноженням елітних сортів картоплі і вирощуванням насіння першої репродукції. Розташовані вони на Київщині та в Чернігівській області. Чернігівщина – найкращий регіон для вирощування насінневої картоплі: сприятливі природні умови, менше розповсюджені хвороби картоплі.

– Найбільший виклик для картоплярів сьогодні – це кліматичні зміни, які останніми роками відбуваються дуже стрімко. Ці зміни вже суттєво вплинули на екосистему країни. Зокрема, як приклад – південь Черкаської області раніше відносився до лісостепової зони, нині це вже степ. Степ поступово просувається на північ: температура зростає, кількість опадів зменшується, і південь країни поступово стає пустелею. Що ж чекатиме нас далі? Засухи, як цього року в червні та липні, є екстремальними для картоплі, і з

Зберігання насипом

Зберігання в контейнерах

+38 098 271 70 70
www.vdt-nl.com

кожним роком стають все частішими. Відповідно селекціонери намагаються вивести сорти, котрі б могли пристосуватися до нових погодних умов.

«АГРІКО УКРАЇНА» вирощує чимало засухостійких сортів. Враховуючи ці кліматичні зміни, компанія «АГРІКО УКРАЇНА» все активніше працює над такими сортами. Звичайно, за екстремальних погодних умов вони не розкриють повністю свій потенціал, але дозволять зібрати пристойний товарний врожай. Це зокрема Пікассо, Раномі, Арізона, Парадізо, Констант, – говорить Віктор Різник.

**БЕЗ ПОЛИВУ,
ГРАМОТНОГО ДОГЛЯДУ
І ЖИВЛЕННЯ ЩЕДРИХ
ВРОЖАЇВ КАРТОПЛІ
МОЖНА НЕ ЧЕКАТИ**

Сьогодні вирощування картоплі, навіть в зонах достатнього зволоження, як-от Чернігівщина, без поливу є ризикованим. Все більше і більше картоплі вирощують з поливом. І не тільки методом дощування, а й за допомогою краплинного зрошення.

– На своїх полях в Чернігівській області ми за підтримки уряду Нідерландів реалізували проєкт з вирощування насінневої картоплі з поливом. Далі плануємо під краплинний полив ще більші площі.

Для того, аби картопля змогла перенести несприятливі погодні умови, боротися зі шкідниками та хворобами, ТОВ «АГРІКО УКРАЇНА» використовує біопрепарати компанії «Агрітема». Зокрема, осмопротектор та антистресант ІнтраСелл, а також препарат на основі дріжджів Лалстім

Фіт, який у складі містить 33 % амінокислот, що дають можливість підтримати рослину за несприятливих умов і допомогти їй протидіяти екстремальним впливам.

– Сьогодні, аби повноцінно займатися картоплярством, треба зважити всі ризики і складові собівартості – вартість вирощування, зберігання, особливості захисту й живлення, наявність спеціальної польової техніки, поливних систем та картоплексовищ, вивчати селекційні новинки, стежити за появою сортів, які вигідніше вирощувати в тому чи іншому регіоні. А головне, аби заробити на картоплярстві, зробити його прибутковим і надати якісний продукт кінцевому споживачеві, – неодмінно треба використовувати якісний насінневий матеріал правильних сортів, – підсумовує Віктор Різник.

Невидиме створює
видиме

RISE™ P містить бактерію
Bacillus amyloliquefaciens штам IT45

Розчинення фосфору
та стимуляція росту кореневої системи

Збільшення кількості **бульб великого калібру**
Більш ранній **розвиток бульб** та **однорідність**

riseTM
P

Збільшує врожайність до
5 тонн з гектара

АГРИТЕМА

АГРИТЕМА

03150, м.Київ, вул. Ковпака, 3
Tel: +38 (050) 388 00 20 | +38 (050) 428 98 58
+38 (050) 388 69 69

e-mail: office@agritema.com | www.agritema.com

LALLEMAND PLANT CARE

реклама

ГІД ІЗ ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ПЕРЕРОБКИ ЯГІД ТА ОВОЧІВ

Транспортер врожаю

Наталія Пеева

Переробка – один з найперспективніших напрямів розвитку овочівництва та садівництва в Україні, а тенденція до автоматизації цієї галузі сприяє зростанню попиту на відповідне обладнання. Сьогодні за характеристиками таких машин передпродажну підготовку можна умовно поділити на 4 основні блоки: післяпольову доробку, фрешмаркет, глибоку переробку, мікротовиробництво. Детальніше розібратися в цьому допоміг директор компанії «ПБ інжиніринг Україна» Богдан ПЕЄВ.

Сортувальник оптичний

ПІСЛЯПОЛЬОВА ДОРОБКА

Післяпольовою доробкою називають процеси, що пов'язані з поверхневим очищенням та калібруванням сільськогосподарських культур після їхнього транспортування з поля. У цих типах робіт найчастіше використовують обладнання для транспортування коренеплодів, відділення ґрунту, первинного сортування, мийки, полірування, наповнення ящиків.

Для таких овочів, як цибуля, наприклад, є обладнання для обрізання кореневища та хвостиків, а також транспортери, приймальні бункери та буртоукладачі для заповнення овочесховищ. Перевагою устаткування для післяпольової доробки є його доступність на ринку України.

Машини для післяпольової доробки вирішують найбільш нагальні проблеми фермерів: прийом овочів з поля без їхнього пошкодження і транспортування до наступного обладнання в лінії переробки, а головне, первинна обробка врожаю дозволяє зробити з нього товар, який вже готовий опинитися на полицях супермаркету.

– Українським фермерам ми радимо перевірене роками обладнання польського виробника Pro-Vega та нідерландського Bijlsma Hercules. Також за минулі роки з'явилося багато українських виробників, що роблять обладнання високої якості в цій категорії, – зазначає директор «ПБ інжиніринг».

ФРЕШМАРКЕТ

Таким терміном називають готову до вживання овочеву групу з досить обмеженим терміном споживання. Усе популярнішими в магазинах стають миті салати, так звана «бебі керрот» (мініморква), готові борщові набори, нарізані фрукти, очищена картопля. Саме ці товари виробники умовно відносять до категорії «фрешмаркет». Основні етапи обробки, яких зазнають такі продукти, – це калібрування, проходження корундових (абразивних) або ножових чисток, ретельне миття, нарізання на автоматичних чи напівавтоматичних машинах, первинна обробка природними антиоксидантами, фасування в вакуумну упаковку або в упаковку з газовим середовищем.

реклама

Буртоукладач для врожаю, навалний спосіб зберігання овочів

Лінія для миття та очищення картоплі

– Гарним вибором для такої галузі обробки будуть італійські пакувальні машини від компанії Sorma, німецьке обладнання Flot, комплексні лінії від турецької Bigtem, – радить Богдан Пеев.

Ця галузь швидко розвивається і надає можливості для невеликих фермерів, що працюють неподалік великих міст. Вони можуть швидко знайти клієнтів та налагодити постачання своєї продукції з мінімальними фінансовими вкладеннями. Також у зв'язку з дефіцитом робочої сили сьогодні сегмент HoReCa (готелі, ресторани, кафе) здебільшого переходить на подібні напівфабрикати.

Це перший крок до великої переробки, до створення великого підприємства. Він дозволяє оцінити власні можливості щодо роботи з виробництвом та управління персоналом, який працює з продуктом. До того ж у зв'язку з потенційним виходом на європейський ринок подальші роки фрешмаркет в Україні буде тільки зростати.

ГЛИБОКА ПЕРЕРОБКА

Виробництва, які виготовляють готові продукти, консерви та напівфабрикати включно з термічною обробкою, належать

до сектору глибокої переробки. Найчастіше їм притаманні процеси сушіння, заморожування, виробництва томатної пасти, соків. Такі компанії потребують значних інвестицій та водночас є підприємствами, що переробляють велику кількість продукції за сезон. Ці виробництва розташовані по Україні залежно від регіону, де більш поширена сировина, з якою вони працюють. На півдні це томатна група, на півночі – коренеплоди та ягоди. Зазвичай потужності підприємств із глибокої переробки стартують від 1 т/год, тому близькість сировинної бази до них відіграє ключову роль.

Галузь глибокої переробки чи не найбільше постраждала з початком повномасштабного вторгнення. Значно знизилися інвестиції в цей сектор переробки та помітно скоротився штат працівників. Тепер акцент стоїть на реновації та впровадженні інновацій у заводах, які вже працюють. До прикладу, помітна тенденція коли консервні заводи змінюють устаткування на

більш енергоефективне, а спеціалізовані виробництва із заморожування розширюють виробничі лінії та наповнюють їх альтернативним обладнанням для переробки більшої кількості продукції.

В Україні досі багато заводів працюють на радянському обладнанні, що не є енергоефективним. Гарним прикладом у сфері модернізації обладнання для нас може стати Польща, де за останні 20 років з'явилося близько 400 тунелів для заморожування і далі зростають потужності передпродажної обробки всіх видів.

Та попри наявні проблеми, у нас у країні входить у використання обладнання, що створене за передовими технологіями.

– Одне з найсучасніших рішень, втілених в Україні – гідростатичний апарат для бланшування компанії Bigtem. Ця машина дозволяє працювати майже з будь-якими продуктами, що можуть потребувати бланшування. Завдяки особливій технології водяних камер у ній, досягається максимальне викори-

Лінія для виготовлення соків прямого віджиму

стання енергії водяної пари паралельно зі зниженням її споживаного об'єму, а продукт водночас зберігає всі корисні властивості, – розповідає директор «ПБ інжиніринг».

Значний інноваційний вплив на галузь створює сучасне сортувальне обладнання. Нині воно є обов'язковим майже у всіх виробничих лініях у зв'язку з високими стандартами обробленої продукції, адже що ефективніше видалятимуться сторонні матеріали з сировини, то вищою буде якість готового продукту. Проте варто зазначити, що зазвичай таке обладнання є досить дорогим.

МІКРОВИРОБНИЦТВА

– Цей новий термін ми ввели в побут компанії, щоб описувати для себе подібні «мінімалістичні» запити клієнтів, – розповідає про термін «мікрівиробництва» керівник «ПБ інжиніринг».

Це невеликі виробничі цехи з виходом готового продукту до 200 кг/добу. До них належать виробництва картоплі фрі, джему, арахісових паст, яблучного пюре, крафтових соків прямого віджиму тощо. Основною відмінністю таких підприємств від звичайних є значна частина ручних, поетапних процесів у виробництві та невелика продуктивність. Завод перестає бути мікрівиробництвом, коли всі його лінії налаштовані на безперервну роботу.

На підприємствах такого типу виробники часто відточують нові технології або працюють на початковому етапі до виробництва мрії за участю малої кількості персоналу на невеликій території. Також

саме вони найчастіше отримують підтримку від держави та виграють гранти.

– Кількість запитів від мікрівиробництв майже не змінилася з початком повномасштабного вторгнення, вона лишилася якою і була. Єдине, що суттєво змінилося, – держава надає більше грантів для малих підприємств, тому їм дещо комфортніше розпочинати свою справу з допомогою додаткового джерела інвестицій. А ми, своєю чергою, пропонуємо професійні консультації з підготовки до конкурсів на одержання грантів, – зазначає Богдан Пеев.

Найважче цьому сегменту переробки знайти сировинну базу у зв'язку з невеликими обсягами продукції. Виробникам доводиться домовлятися з декількома постачальниками, що може впливати на якість, а також суттєво збільшує вартість готового продукту. Тож, щоб залучити покупця, такі підприємства, частіше організовують піар-кампанії або експериментують з особливостями пакування.

ЗАГАЛЬНІ РІШЕННЯ ЩОДО ПЕРЕДПРОДАЖНОЇ ПІДГОТОВКИ

Обладнання – це лише одна з декількох важливих ланок у створенні підприємства. Але не можна забувати про маркетинг, вивчення ринку й експортного потенціалу, логістичні, екологічні питання, сировинну базу. Враховуючи важливість такого складника як обладнання, усім виробникам потрібно пам'ятати про відповідальне користування ним. У зв'язку з непра-

вильною експлуатацією, нехтуванням передбачених технологічних послідовностей або використанніям неоригінальних компонентів будь-яка машина має ризик вийти з ладу.

Основними проблемами для переробників, окрім можливих збоїв у механіці, за словами директора «ПБ інжиніринг», є зміна мапи вирощування певних культур та нестача кваліфікованих технологів. Про останніх він говорить так:

– Найважче підприємствам знайти технолога, який зможе спланувати майбутнє виробництво, тому цю функцію наша компанія бере на себе. Ми допомагаємо у плануванні виробничих процесів, надаємо рекомендації щодо персоналу, засобів і методів відбору сировини, але в ідеалі це завдання, які має виконувати технолог фабрики. Він же буде впливати на експлуатацію обраного обладнання та розуміти, що саме потрібно його виробництву.

Розв'язання питання культур потребуватиме ще більше часу. У зв'язку з окупацією українських територій, ми втратили значну частину столових овочів: томатів, баклажанів, перцю та баштанних культур. Від того, де така продукція знайде собі нове місце на мапі, залежатиме розташування нових заводів із глибокої переробки. Водночас Богдан Пеев вважає, що перспективним стане ринок заморожених ягід та глибокої переробки крохмальних груп.

Початківцям у сфері обробки фахівець радить вивчити деталі роботи сегмента обробки, яким вони мріють займатися, та не боятися випробувати себе в організації найпростіших виробничих процесів.

Наостанок директор ПБ інжиніринг додає:

– Дуже хочеться, щоб вибір обладнання став лише приємним клопотом у справі майбутнього підприємця, а не етапом, що буде «покладеним у стіл» до інших нереалізованих проєктів через брак ресурсів на обраній ділянці або банальну нестачу кваліфікованого персоналу.

Лінія для миття салатів

ПБ ІНЖИНІРИНГ
УКРАЇНА

+38 044 200 23 00
+380 67 426 02 82
www.pbeu.com.ua

реклама

Василь БАБАНСЬКИЙ:

«Мигдалевий сад годуватиме вашу сім'ю понад пів століття»

Кардинальні зміни в українському кліматі змусили аграріїв та садівників переглянути варіанти культур, які б можна було вирощувати при, приміром, засухах, морозах, на не високоякісних ґрунтах і отримувати економічну вигоду. В той час, коли через надмірні посухи на Півдні України почали гинути кісточкові сади, коли перевантаження внутрішнього ринку виноградом та персиками призводить до збитковості та викорчовування садів, мигдалівництво стало перспективним альтернативним напрямком агробізнесу, вважає засновник Фермерського господарства імені академіка Унанова, віцепрезидент ВГО «Українська горіхова асоціація» Василь БАБАНСЬКИЙ.

– Раніше багато дискутували про те, що мигдалю не підходить український клімат. Мовляв, він не може витримати наші морози. Але водночас ми сьогодні вже говоримо про промислове вирощування мигдалю в Україні. Це, вочевидь, селекціонери вивели нові стійкі сорти?

– Справа не тільки в селекції, – розповідає Василь Бабанський, – за останні десятиліття температура на території України зросла на 2 °С, змістились і кліматичні зони на 200 км на північ. Збільшення кількості днів із надзвичайно високими температурами та відсутність опадів внесли серйозні корективи як в українське садівництво, так і в зерновий бізнес. Тепер від посух потерпають південні області України, тому в тих регіонах треба терміново шукати культуру, котра б могла компенсувати збитки фермерам. У цій ролі мигдаль ідеальний. Кліматичні зміни торкнулися загалом усієї території країни, тож ця культура буде рости непогано майже усюди.

– Наскільки великі площі мигдалю нині в Україні, де він найпопулярніший?

– Цей напрямок садівництва новий, але в Україні вже посаджено сотні гектарів мигдалевих садів. Ось кілька тижнів тому ми висаджували мигдалевий сад на Львівщині. Співпрацюючи з садівниками з різних регіонів, ми висаджували мигдаль майже у всіх областях. Тож зрозуміли, що Чернігівська, Сумська, Волинська області не підходять для вирощування мигдалю. Натомість у Чернівецькій, Тернопільській областях культура добре себе почуває. У Вінницькій, Кіровоградській і Миколаївській – також. Нині ми зу-

стрічаємо сади мигдалю від 5 до 20 гектарів, адже інтерес все частіше до вирощування цієї культури проявляють власники невеликих земельних ділянок.

– Хіба це достатні об'єми для агробізнесу?

– Для мигдалевого саду достатньо мати пай. І ось вам готовий сімейний бізнес, який працюватиме ще й на ваших онуків, адже мигдалевий сад може успішно плодоносити понад пів століття! Схема посадки 6 x 4 метри дозволить посадити на одному гектарі 416 дерев. При цій схемі дерева чудово почуваються: ніякої загущеності, достатньо сонця, достатньо провітрювання для доброго плодоношення. Сьогодні багато сімей обробляють 2–3 гектари своєї землі. Вирощують кукурудзу, ячмінь, соняшник. Але це абсолютно неефективно. Адже з 2 га мигдального саду можна зібрати до 5 т горіхів, а один кілограм горіха в шкарлупі вартує не менше 120 гривень. Вигода очевидна.

– Але ж ми говоримо про промислове вирощування мигдалю...

Тут також є вагомі результати. Мені відомі розробки проектів закладки промислових мигдалевих садів площею від 20 до 100 гектарів. Скажімо, фермер має 3 тисячі гектарів ріллі, йому варто посадити 50 гектарів мигдалевого саду. Далі зібрати врожай (навіть за несприятливих погодних умов), продати вирощену продукцію й отримати прибуток. Це гарантований страховий фонд для фермера.

– А витрати на догляд за садом, система поливу тощо? Якщо засуху мигдаль витримає, то як з морозами?

– Маєте систему поливу – добре, не маєте – немає біди! Мигдаль родить навіть якщо кількість опадів протягом року становитиме 300 міліметрів. Коли в таких умовах сохнуть зернові, кукурудза, соняшник, гинуть без поливу сади та ягідники, а мигдалеві хоч би що! Існують, щоправда, певні ризики, пов'язані із заморозками. Мигдаль витримає до -30 °C в стані спокою. Проте боїться морозів як і абрикос чи персик під час цвітіння. Наші сорти витримують заморозки до -6 градусів у стані бруньки, -3 °C – в стані розкритої квітки. Небезпечні для нього повторні заморозки, як для всіх кісточкових. Тому враховуйте тенденції вашого регіону. Якщо у вас ростуть абрикоси та персики, то буде рости й мигдаль.

– А де брати посадковий матеріал, адже мигдаль як-не-як не настільки поширена культура?

– Посадковий матеріал є. Я автор та співавтор чотирьох українських сортів, які у 2020 році були занесені у Державний реєстр. Е5 Борозан та М 41 Алекс – великоплідні. Горіх у шкарлупі важить 7–8 грамів. Луїза та Джорджія – стандартні сорти, які мають менший розмір плоду. Вони теж високопродуктивні й вихід ядра у них дуже хороший.

– Чи складають їм конкуренцію іноземні компанії з реалізації саджанців?

– Навпаки – наш садивний матеріал щей адаптований до клімату України. Ці сорти стійкі до більшості хвороб, характерних саме для цієї культури, вони зимо- та посухостійкі. Їхнє цвітіння триває близько трьох тижнів. Це дає можливість провести добре запилення навіть з урахуванням різних погодних умов. Якість плодів з українських сортів за органолептичними якостями і вмістом жиру не поступається іноземним сортам. Нашими дослідженнями зацікавилися у Європі, готові купувати наш посадковий матеріал. А з Науково-дослідним інститутом садівництва та чайництва міністерства сільського господарства Азербайджану не так давно ми підписали угоду про довгострокову співпрацю. Наші сорти уже завершують моніторинг, і незабаром, аби азербайджанські колеги могли користуватися нашими здобутками будуть занесені до Державного реєстру Азербайджанської республіки.

– Тобто український мигдаль не потребує ніякого спеціального догляду?

– Звісно ні, недбало ставитися до мигдалевого саду, як і до інших, не можна. Будь-яка культурна рослина потребує певної програми догляду. Наприклад, до початку плодоношення мигдалю обов'язково треба формувати крону дерева. Це може бути «веретено» або «чаша». Далі – профілактика. Потрібно обробляти молодий сад мідьвмісними препаратами хоча б два рази на рік: навесні та восени після завершення вегетації. Приміром, якщо яблуні обприскують 14–17 разів, то мигдаль – максимум 3–4. Після початку плодоношення слід проводити тільки санітарне підрізання. Тобто в плані догляду мигдаль – маловитратна культура.

– А наскільки дорого закласти сад? Напевно, якщо купувати сертифіковані саджанці, то це «влетить» фермеру в копійку?

– Ми маємо свій розсадник на Одещині. Для бажаних закладати горіхові сади нами започатковано та успішно реалізується проєкт «Сад від А до Я», відповідно до якого ми надаємо аграріям консультації та послуги від проектування, посадки до супроводу саду до початку плодоношення. Також ми консультиємо фермера, аби він зміг успішно розпочати і вести горіховий бізнес. На сьогодні ми за наші високоякісні сертифіковані саджанці мигдалю пропонуємо доступну ціну. Водночас у різних інтернет-магазинах бачимо саджанці невідомого походження за значно більшою вартістю. Тому вибір, де купувати садивний матеріал, очевидний. Між іншим, реалізуємо також саджанці фундука, щеплені на ведмежому горісі.

– А чи на сьогодні є якась державна підтримка для бажаних працювати в горіховому бізнесі?

– Так, і треба зауважити, що останнім часом державна грантова програма досить суттєва. А ще кілька років тому держава компенсувала лише частину коштів на посадковий матеріал. Тому, аби розпочати горіховий бізнес, можна мати навіть не надто велику земельну ділянку, любов до садівництва, бажання створити власний бізнес, а в решті ми підтримаємо!

FRUIT LOGISTICA-2025:

5–7 лютого 2025 року відбудеться визначна подія: рік стартує із провідної виставки у галузі плодоовочевої промисловості – FRUIT LOGISTICA. У Берліні зберуться представники компаній плодоовочевих сектору, які надають різноманітні послуги: від матеріалів та обладнання для вирощування та переробки – до готового продукту. Медіагрупа «Технології та Інновації» і журнали «Садівництво та Овочівництво. Т. І.», «Ягідник» – інформаційні партнери події впродовж багатьох років поспіль.

найбільша
світова виставка
плодоовочевої галузі
відбудеться в Берліні
на початку лютого

Детальну інформацію про реєстрацію можна знайти на сайті FRUIT LOGISTICA:
www.fruitlogistica.com

FRUIT LOGISTICA збирає компанії з різних куточків світу, які презентують різні сфери діяльності у плодоовочівництві: від вирощування – до реалізації овочів та фруктів. На виставці Fruit Logistica кожен учасник знайде корисні знайомства, партнерства та матеріали.

2024 року на виставці 2750 експонентів із 94 країн презентували свої продукти, послуги й технічні рішення. На подію прибуло 66 000 відвідувачів зі 145 країн. Тому це справді ефективний майданчик для пошуку нових партнерів, ідей для розвитку свого бізнесу, а також для виходу на міжнародну арену та створення позитивного іміджу.

Українські виробники також постійно відвідують виставку і презентують свої найновіші досягнення. Так, на колективному стенді України, який організував минулого року проєкт International Trade Centre Ukraine, було представлено широкий асортимент продукції: свіжі фрукти, овочі, баштанні культури, свіжі та заморожені ягоди, зокрема органічні продукти, соки, яблучні чипси, фруктову пастилу, яблучний оцет від виробників з Вінницької, Дніпропетровської, Закарпатської, Київської, Львівської, Одеської, Полтавської, Тернопільської та Чернігівської областей. Йдеться, зокрема, про компанії «Блу Беррі» (ТМ BlueBerry Club), «Полтава Сад» (ТМ «Моркішка»), ФГ «Гадз», «Дунайський аграрій», AlmaFruit, Prima-Ya, USPA Fruit, Gaderia, ФГ «Ніжин агроінвест».

На другому колективному стенді, який організувала асоціація «Ягідництво України», свою продукцію презентували компанії Orniberry, Family Garden, ТОВ

«Агросвіт», ФГ «Беррі Гарден», «Українська Ягода», ПП «Краща Ягода», Artberry UA, ТОВ «Продекспорт», IBerry Ukraine, ТОВ «АВ ЛІХТ». Також до колективного стенда приєдналися українські виробник екологічного пакування SEMesorask, виробник добрив ГС «Інноваційне фермерство та кооперація» та Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад».

За словами організаторів виставки, у 2025 році очікують ще більше учасників. Тому запланували розширення виставкових площ.

Вартість участі у виставці FRUIT LOGISTICA 2025 року залишається такою ж, як і цього року, а ціни для торгових відвідувачів незмінні з 2022 року.

НАЙБІЛЬША
ВИСТАВКА СВІЖОЇ
ПРОДУКЦІЇ
**FRUIT
LOGISTICA**
ЗАПРОШУЄ
В БЕРЛІН

**FRUIT
LOGISTICA**

**5-7
ЛЮТОГО
2025 р.**

Ukraine

Ukraine

**Спеціальні
ЦІНИ
на КВИТКИ**
за промокодом
fruolog25_AV_UA_55_750

ДОПОМОЖЕМО
ОРГАНІЗУВАТИ ВАШУ
ПОЇЗДКУ ТА ПІДКАЖЕМО,
ЯК ЕФЕКТИВНО ПРОВЕСТИ
ЧАС НА ВИСТАВЦІ.

Контакти представництва
Messe Berlin в Україні:
Юлія ФІШМАН
тел.: +38 (044) 206 22 22
моб.: +38 (050) 234 57 58
www.messe-berlin.com.ua
www.messe-berlin.de

ПЕРЕДПЛАТА НА 2025 РІК

Журнал «Садівництво та Овочівництво, Технології та Інновації»
www.techhorticulture.com

Журнал «Ягідник» www.jagodnik.com

Журнал «Напої & Пиво, Технології та Інновації»
www.techdrinks.info

Передплата через «Укрпошту»:
«Садівництво та Овочівництво, Т. І.» (передплатний індекс – 60216);
«Ягідник» (передплатний індекс – 60218).

Доставка журналів «Укрпоштою» включена у вартість.

Назва комплекту	К-ть журналів у рік	Ціна комплекту за 2025 р.	Ціна комплекту за 2024 р.	Ціна комплекту за 2022/2023 рр., грн
Комплект № 1 «Повний». Журнал «Садівництво та Овочівництво, Т.І. / Горішник» (4 шт.) + журнал «Ягідник» (4 шт.) + журнал «Напої та Пиво, Технології та Інновації» (2 шт.)	10	2150	2150	1300
Комплект № 2 «Агро». Журнал «Садівництво та Овочівництво, Т.І. / Горішник» (4 шт.) + журнал «Ягідник» (4 шт.)	8	1600	1500	1300
Журнал «Напої та Пиво, Технології та Інновації» (2 шт.)	2	600	750	
Журнал «Ягідник» (4 шт.)	4	950	850	750
Журнал «Садівництво та Овочівництво, Технології та Інновації / Горішник» (4 шт.)	4	950	850	650

Ціна одного примірника журналу «Напої & Пиво, Технології та Інновації» – 300 грн.

Ціна одного примірника журналу «Ягідник» – 237,5 грн.

Ціна одного примірника журналу «Садівництво та Овочівництво, Т.І. & Горішник» – 237,5 грн.

Щоб передплатити журнали на 2025 рік (або придбати друковані видання), звертайтеся:
+38 097 96 89 516, sad.nti@ukr.net
+38 097 75 92 583, reklama.nti@gmail.com
+38 096 49 16 692, oksana.buh.ti@gmail.com

Протягом воєнного стану деякі журнали виходять лише у PDF-форматі (уточнювати в редакції).

У період воєнного стану всі журнали за 2022–2024 рр. доступні для завантаження безкоштовно на сайтах журналів.

СИСТЕМИ ЗРОШЕННЯ

ПРОЄКТУВАННЯ
ПРОДАЖ
МОНТАЖ
АВТОМАТИЗАЦІЯ
СЕРВІС

ЗРОШЕННЯ
ФЕРТИГАЦІЯ
ФІЛЬТРАЦІЯ

WWW.EVKALIPT.COM.UA

Viber | WhatsApp | Telegram
+ 38 093 477 55 77